

A

1605

XIV.

L. N. 7.

ספר לשון קדש

seu

SUMMARIUM LINGVÆ SANCTÆ

PRÆSIDE

*VIRO MULTUM REV. PRÆCELLENTISSIMO,
PRÆCLARISSIMO AMPLISSIMOQUE*

DN. JOHANN. WILHELMO

HERRER /

S. S. Theol. Caudit. dudum dignissimo, Facult. Philos.

Adjunct. longè meritisimo nunc verò Ecclesiæ Patriæ Chemnicensis vocato Symmyta &c.

Dn. Fautore, Præceptore & Studiorum Promotore

debito observantia cultu semper prosequendo

οιφιλολογίας examini subicit

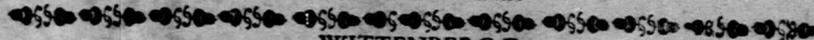
Resp.

ESAIAS PILARIK, S. Andr. Hung.

Potentiff. Elect, Saxon, Alumn.

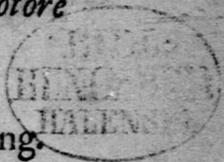
In Auditorio Majori D. Febr. Anno MDC LXXVII.

Horis antemeridianis.

WITTENBERGÆ,

Typis MATTHÆI HENCKELII, Acad. Typogr.

Sum. 11.

Cum notis Georgii Michaelis Cassai manu scriptis.

U modo *Linguarum Studium*, DOCTISSIME
FAUTOR

Tractas, & *Sophia dogmata* pulchra notas.
Mox & *Theologia* conscendis rite *Cathedram*,
Et *Secreta Dei* magna videre cupis.

Nonne *boni partes Studiosi* perficis omnes?

Felices studiis dicimus inde *sonos*.

Hæc semper PATRI REVERENDO *gaudia* portent,

Et PATRIÆ (*Tandem!*) *commoda* mille ferant:

Atque DEO DOMINO placeant, qui mille salutes

HUNGARIÆ REGNO mittat ab axe, *precor!*

JOHANNES Deuschmann/D.

Arcibus ingenuis quo mens imbuta nitescit
Pluribus, hoc radiat fama sub axe magis.

Theiosophum quamvis variata scientia rerum

Laudibus eximitis vel super astra vehat;

Ast nec prisca ferunt tantum monumenta Sophorum,

Ebraicâ fructus quantus ab arte venit.

Felix, ô felix PILARIK, cui tantus apertus

Thesaurus! cordis sit tibi delictum.

*Clariss. Dn. Respondenti, Fautori & Auditori
suo estimatissimo scr.*

M. JOHANNES WILHELMUS Hilliger/

Facult. Phil. Adj. & Ecclesiæ Patriæ

vocatus Symmysta.

Theiologi *solidi* nec nomen habere meretur,

Qui *Lingvas* jungit non simul arte sacras,

Post *Sophiæ* studium dum talia gnaviter urges,

Certè *Theiologi nomina* clara feres.

Ita ex vero ominatur

Clarissimo Dn. PILARIK, Amico & Conterra-
neo suo per dilecto

GEORGIUS Deuster / Neosolio-Hung.
Philos. & SS, Theol. Stud.

Ebraeam Lingvam gentilis Roma putavit
 Barbaram, [N] & hinc Latia Sceptra suprema dedit.
 Nunc tenet Fontes Papalis Roma, superbe
 Dummodo Romanum jactet [D] inane decus.
SPIRITUI SANCTO ceu gloria prima repõsta est;
 Sic ejus Lingvæ gloria prima fiet.

(N) Baron. Annal. ad A. C. 34. Pyladi suo Φιλογλωστω
 αυτος εδ. deproperab.
 (D) Nicol. Papa Ep. 8. tom. 3. M. GEORG. GASSITZIUS, Hung.
 Epist. Rom. Pont. Ser. Elect. Sax. Al.

Boni ominis Parerga!

Asferis Eberidum PILARIK Clarissime Lingvam
 Cognatam Hunniace dolet heul qua tristia fata.
 Sic exurgeret honos Regioni & Religioni
 Tu bene post quartam decorabis ritè Cathedram.

App. variis fatis expositus

CHRISTOPH. MAZAR,
 p. n. Wirt. ss. Th. Stud.

Pervigili studio das hinc **SUMMARIA LINGVÆ**
SANCTÆ, quæ rursus præmia Summa
 dabunt,

Omne Fraternali affectus

JEREMIAE {
 & { **PILARIK.**
GABRIELIS }

Nofza tehat harczol mint most Magyar Nemzet
 Az szlybiff gisz' Powest/ Podtess Wshuanchy tospet.
 grat.
 Anonymus.

Post IV. Geneleos Capita poterunt sequentia Scie dnta Gramaticè resolu.

Genes. V. 2-4	Levit. X. 1. 2. 3. 9.
VI. 5.	XVIII. integr.
VIII. 21.	XIX. 2.
IX. 5.	XX. integr.
XII. 3.	Numet. VI. 24-27.
XIV. 18. 10. 20.	XII. 6. 7. 8.
XV. 1. 5.	XXI. 8. 9.
XVII. 10. 11.	XXIII. 8. 9. 10.
12. 13. 14.	19-25.
XXII. 18.	XXIV. 15. 16. 17.
XXVI. 24.	Deut. I. 17.
XXVIII. 16. 17.	IV. 2. 30.
XXX. 2. 22.	VI. 4. 10. 13.
XXXII. 24. 25.	VIII. 3. XIX. 18. 19.
26-32.	XI. 22. 23.
XXXIV. 31.	XXV. 4.
XXXIX. 8. 9.	XXVII. 15-26.
XL. 16.	XXX. 11-16.
XLIII. 23.	XXXII. integr.
XLV. 4. 5. 6.	XXXIII. 26-29.
7. 8. 28.	
XLVII. 9. 31.	Vel si manus ista:
XLVIII. 15.	Genes. I. 1. 2. 3. 26. 27. 28.
XLIX. 8-12.	II. 2. 3. 17. 18. 24.
L. 19. 20.	III. integrum.
Exod. I. 12. 17. 20.	IV. 1. 7. 26.
III. 2. 14. 15.	V. 24. 29.
IV. 11.	VI. 5. VIII. 21.
V. 2. 9. 17.	XII. 3. XIV. 18. 19. 20.
IX. 16.	XV. 1. 6. XVII. 11.
XII. 1-21.	XXX. 2. XXXII. 30.
XIV. 13. 14.	XLVIII. 15. 16.
XV. 1-20.	XLIX. 10. 11. 12.
XVI. 15. 18.	Exod. I. 21. III. 14. 15. 16.
XVII. 11. 15.	XII. 3-12. XV. 26.
XVIII. 18-24.	XXIII. 2. 24. 25.
XIX. 5. 6. 10. 11.	XXIV. 15. 16. 17.
XXIII. 20. 21. 22.	XXIII. 19. 20. XXXI. 6. 7.
XXXII. 31-34.	Lev. X. 9. XI. 45. XVIII. tot.
XXXIII. 19. 20.	Numet. XVII. XIX. tot.
XXXIV. 6. 7.	Deut. IV. 2. VI. 4. VIII. 3.
	XVII. 15. 18. 19. XXXII. tot.

(A) In oppositione ad **ספר בני אדם** Sancta
 de, quae familiariter Xumer (efficiunt) voluntatem pro
 sanctam legis & fidei formam, quae voce Patriarchis
 et Prophetis quae scriptis Libris hinc instrumentali
 et clausura in hac lingua: popululim; sibi peculiariter
 sanctum (subiectivum) fundensam Eitam Israelitica
 eadem ab aliis gentibus segregavit formam elo-
 qua hae lingua literis scripta (opera manna) in hoc
 populo conservavit, ut is dicitur quos natio sancta est
 uti per hanc dicitur in literaturam ad veram san-
 ctitatem deducens, Levit. II. 10. (Sancti) non v.
 (est) estis eos ad inest sanctos h. dicit, minus efficit
 ut exopto Lami, Lamechi, Rami ante p. 10. 10. 10. 10.
 Cuiusmodi, & alios plurimum Israelitas, acies Rab.
 binos, ipsosque hereticos constat. p. 10. 10. 10. 10.

quae varietas scriptis primis, fidelibus quibus loci est,
 in habitatione primis scriptis & scriptis exopto pa-
 10. 10. 10. 10. non sanctificans, 1. Cor. 13. 1. est medium
 dicitur ad hanc ad hanc salutem obtinere.
 Sum. or. dicitur, ad dicitur quibus acti-
 sum, ad quibus acti-
 ad alenda communia idoneum & dicitur, Gen. in
 Daniel. p. 108.

(B) In litterarum scriptione, quam primum primam
 vocat, ista littera habitativa, ubi dicitur: p.
 iatro hic, Lexicographico, Critico & dicitur,
 prout. Philologiae dicitur recentibus, Veteri-
 bus, consensibus. Literaturam aulicam. dicitur. Gen.
 C. 10. 10. 10.

(C) Ebraea unde? p. 10. 10. 10. 10. (alio) dicitur.
 Tom. I. p. 10.

Significatio Gram. Ebraea quam? p. 10. 10. 10. 10.
 Ceterum dicitur in dicitur primis. dicitur. p. 10. 10. 10. 10.
 p. 10. 10. 10. 10. dicitur. dicitur. dicitur. dicitur.
 dicitur. dicitur. dicitur. dicitur. dicitur. dicitur.
 dicitur. dicitur. dicitur. dicitur. dicitur. dicitur.
 dicitur. dicitur. dicitur. dicitur. dicitur. dicitur.

Plures sunt, qui dicitur: at nullo, qui
 in dicitur dicitur Grammaticam scripsit.
 dicitur. dicitur. dicitur. dicitur. dicitur. dicitur.

De similitudine hanc rem dicitur de habitu, p. 10. 10. 10. 10.
 dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur.
 dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur.
 dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur.

(d) De habitu, non innatam, p. 10. 10. 10. 10.
 dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur.
 dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur.
 dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur.

(e) Est habitu dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur.
 dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur.
 dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur.
 dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur.

(f) De: in ut loquarum dicitur Grammatica sit addenda?
 & sola dicitur in Grammatica & p. 10. 10. 10. 10.
 dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur.
 dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur.
 dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur.

PROOEMIUM.

(A) **לשון הקודש** fons p. 10. 10. 10. 10.
 SIVE

SUMMARIUM
 LINGVÆ SANCTÆ.

PROOEMIUM
 DE
 NATURA ET CONSTITUTIONE
 GRAMMATICES.

§. I.

Significatio formale hanc dicitur.
 ad dicitur dicitur.

GRAMMATICAE EBRÆAE est
 habitus mentis instrumentalis
 Voces Ebraeas earumque Affectio-
 nes considerans, ut pure loqui,
 legere & scribere queamus.

§. II.

PARTES Eiusdem duae (1) sunt: ETY-
 MOLOGIA; & SYNTAXIS.

Profodiam, quae vulgo Grammaticae Pars consi-
 titur, eliminamus.

A

§. III. ETY.

Grammatica dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur.
 dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur.
 dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur.

Ratione pronuntiationis hinc dant nobis ex regionis proprietate, hinc ex tractu aptitudine, & lingue. s. vnaula de pronuntiatione d' Qaroc R et v d' Qaroc

7 d' bequadrophat, e' Qaroc ut b r r. Xa' p'mum Ebrea, p'd Gallia, p'd Polonia, Ungaria, Silauonia vicia & lingv: dant hinc d' voces, Germanis alijsq' vel tus non, vel difficulter pronuntiabiles. Et alius Germanos pronuntiauit p'e sine vocali vix pronuntiaui p't, cum e sine qno sit, ut b. c. d. b'p' q'ug Ebrea Ebtrati erat. Sis Qaroc, nisi a' Qaroc, Judii. r. z. b.

Figura consonar' Biblia hic tm exhibet. Rabbinica Hispanorum et Italoq. alia Germani a Bugtoso in Thef. p. 4. 666.

Et efformate artificiosa literar' divina ope, & humana industria ad sensu hominum communicanda, & ductus essentia, les consonas certa quantitate terminatas facta in ma' graciling habili.

An R fortis tenuis, T asper, P asperior, & asperior sit? Affirmat Bugt. Thef. p. z. His Mariae p. i. Wafm. Ebri p. i. Consonant q' d' Latine per H. exprimunt, ut Hebraei, loia Ebrei, Wafm. Ebri p. 7. per h' h' ubi P.

Spiritus siue tenuis siue asper spiritus d' est h'ra, p'd r' z. Sds Grammaticum R. II. II. d' d' sunt revera h'ra, figura, sono d' tono gaudent, radium conspiciunt &.

Verat פּוֹרָאּוּ רֵפְשׁוּ (פּוֹרָאּוּ רֵפְשׁוּ) a' asperioribus, vide Glafs. p. 20.

Littera est signum motus oris eo loco facti, ut e sonu ore educti audiri incipit, Ex. g. d' fiat primu sonu in gutture audiri ex ipso aptura, a. primu sonu in labijs ex corp' aptura audiri, V. in parte lingua, et palati &c. Vocalis est signum indicans certum, et determinatum sonu. unde Muzim, vocales ap. Hebraeos d' r' e' h'ras. idu ap. Hebraeos vocales literar' aie appel. ant, et h'ra sine vocalib' corpora siue anima. Efformata literar' d' vocalium comu de expl. d' ri p'r ex p'te c'ipide digitis ad cancellum pul. late. song hamq' c'ipula vocales illi mui. sine sunt, foramina, s. digitis pulsata quasi foras. Benedictus de Spinoza Comp. Gram. Linguae Hebraica.

S. II.

CONSONÆ, quæ hinc sinistrorsum (4) ordinantur, sunt XXII. (5), inclusæ quoad Figuram (6), Nomina (7) & Potestatem (8) sequenti Schemati

In descriptio-
lectio-
ne

Etymologia vulgaris	Pronuntiatio			
	FIGURA.	NOMINA.	ESSENTIAL.	POTESTAS. ACCID.
Dux disciplina, his	א	Aleph	nobis א' Qaroc	1.
Roma	ב	Beth	bh. β. Interior	2.
Camelus, ponticulus, hircus, & sedulina adq' summi, Jamu.	ג	Gimel	gh. γ. Interior	3.
Ecce	ד	Daleth	dh. δ. Interior	4.
Uncinus	ה	He	h.	5.
arma sigana	ו	Vav	v. τ. Interior	6.
Vera	ז	Sajin	s. ζ. Interior	7.
declino. Conium	ח	Hheth	hh.	8.
Lutum, manus.	ט	Teth	t.	9.
Volu manus	י	Jod	j. Composita	10.
Stimulus, Vera	כ	Caph	ch. χ.	20.
Macula, aqua	ל	Lamed	l.	30.
Filius, pisces	מ	Mem	m.	40.
Stimulus in se ductum	נ	Nun	n.	50.
Oculus	ס	Samech	s. forte, facit	60.
Vultus oris aperto	ע	Ajin	nobis א' Qaroc	70.
fusus, verabula bifida, autum, hamus	פ	Pe	ph. φ. Interior	80.
Circuitus, stimulus.	צ	Zade	z. ζ. Interior	90.
	ק	Kuph	k.	100.

Nulla alterius lingue Europaeae litera fit explicari. Sicut captivum gentium.

Sicut primu sonu ce in p'funditate parte gutturis. h'ra imbecat p'p'mu sonu in latini aurore. ut Latini in quos Vocales, q. g. Casus, occisus, v'is. non sicut ut d' X reddunt, Ex, Xc β, Xcl, Xcp, Xclp, Xclp.

Sicut primu sonu auctu in medio l'ni, que d' palati Regina literarum in medio eminens.

lit. serpentina a p'blo et f'ra externa su 6 s. siue Ebrianti conuenit cum d' g'raur.

Ad §. III. Le pro 4X aliquando, raro in regtu S.
 Divisio I. per diversam primum. II. et III. pronuntiam.
 IV. & V. significacionem retinenda e; tres priores potus
 jomim in Grammatica, quae posteriores in Regii et su
 Philologo possunt. Divisio literarum in mutas & sonoras
 in istis. *Malta est: 1. Mutae, quae non habent sonum, & subduntur
 jomim in Ebraico. l. a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. v. x. y. z. et ab Hebraeis receptis, & sunt
 sunt. & mutabiles faciunt aspiratas. Vide eam ap.
 Bengel. Thes. c. 1. p. 8.*

Ad apertum semel in line hebrae. Heb. 2. vs. 11. clausum
 in Medio. J. 8. 7. Fe quo vide D. Schurtz. Diss.
 in h. l. & Glaphii Philol. p. 6. 19.

Ad num. 12. אש האר (h. & Syr.)

CAP. I. DE ORTHOPOEIA.

fus plurium numerorum fiat, minor majorem, benefi-
 cio virgulae superioris, sequitur h. m. יב יז לר 34.
 nota multis supradis
 קט 109. ארר 1676. Pro unico tamen יה 15. non
 tam bene quam syete scribitur יט. Ex supradis, ne in D. B. te.
 a Judaeis et Christianis de numero inserviat. Prudens Judaei, qui scribant legantur.
 §. III.

Dividuntur ratione

I. FIGURÆ, in Uniformes (9); & Biformes (9), quales sunt

[a] Finales (10) ה מ נ פ צ ק ר ל ש ת. h. m. פה פה פה פה פה פה פה פה פה פה. *Vocis, non lineæ*

כ מ נ פ צ ק ר ל ש ת

[b] Dilatabiles (11) ה מ נ פ צ ק ר ל ש ת. *Linæ nonquam sunt vere divisa, nisi videtur in primum. Phil. 972.*

ה מ נ פ צ ק ר ל ש ת

II. ORGANI (12), in

ה פ כ א	[a] Gutturales	א פ ח ע	Spiru in gutture formato glata
פ כ א	[b] Palatinas	כ פ צ ק ר ל ש ת	(13) aere ad palatum Oris p. fraso.
פ כ א	[c] Linguales	פ כ א	(13) lingua ad radices superiorum dentium affigat, et in se ad inferioris retabente.
פ כ א	[d] Dentales	פ כ א	(14) dentibus anterioribus, lingua pulsatis.
פ כ א	[e] Labiales	פ כ א	et labiis compressis eruantur.

III. LECTIIONIS, in Mobiles; & Immobiles (15), ceu sunt

[a] x vocali cassum v. g. מצא mazà.

A 3 [b] ה

[b] ה finale vocali & Mappik carens v.g. גלה galá. contra בקרה pekadhúba, אלה elob.

[c] י punctô supernô aut medianô solitariè affectum v. g. טוב tobh / טוב tubb. contra יהוה Jehová / קים kasúám.

[d] י post Zere, Segol & Hhirek Paravum, itemq; inter Vav & Kamez constitutum v.g. מלכי malché / מלכי malci / מלכה melachéchal / מלכו melacháú.

IV. THEMATIS, in Radicales, (16) גרוחטטסעפ

צקר & Serviles (17) משה וכלב איתן

V. SOCIETATIS, in Compatibiles; & Incompatibiles (18), ut sunt / רח / רש / רב

&c.

(9) Loquimur de mutatione ordinatis; Qyin enim extraordinariè literas reliquis majores, minores, suspensas, inversas, insolentibus punctis affectas &c. in Scriptura inventamus, Malore harum labor, & debitum huic scrutinium, docere potest. (10) Cabbalístæ finalibus utuntur pro numeris centenariis ultra centenarium qvartum 900 800 700 600 500 (11) Dilatio hæc (à qva in MSS. etiam מ unâ cum aliis adhuc

Radicalis hemo-
genua sua
qui etiam: lu-
niao mapre ob-
servat shiray.

Ad lit (C) ו otiose inferit post ד hat. P. 18. 4.

אֲשֶׁר אֲשֶׁר וְלֵד אֲשֶׁר אֲשֶׁר

Vavim. Ebr. x. ita exprimit, post vocalem qetis sua ho-
mogeneam, וְ לֵד, nisi tñ quas aliquas habeat vocales.

Ad IV num. (16) Radicales, & mofe, Mimchi c. 2. Gram. includit his vavim אֲשֶׁר (4 vovim) sive pr. justicie.

Serviles hisue vobis includit Buzg. Th. c. 6. p. 65.
סֵרְוִים אֲשֶׁר
Schick. in Horol. p. כוּטָה כְּתָב אֲלֵינוּ

Ad num. 17. Serviles utrum heemantice in noib; affor-
mative in verbis fiunt.

Cujus radices inventio pavis' ruydis' exploratio velis de,
monstrari nest; usui scitius committenda est.

Ad num. 18. Ut radices invenias, abijcenda sūt v. sif.
Far. 2. Litore אֲשֶׁר
remaneant tres hie, fronti ד vel י addas, in medio ו vel

in fine ה ponas, aut solum literam geminas, tra dabsou
Jud (1) nimis kadosham (2) unicum (3) radic' desipit. Ex qv
qd componit, in illa merito repletur. Una defectiva q dagesh
& ephatha p vocalem longam ammittant. Deda וְ אֲשֶׁר אֲשֶׁר
he h'one d'etaram supplet, aut v'eshi, aut nota d'etaram
ד'אָשֶׁר אֲשֶׁר
וְ דagesh d'orit p'e m'm. aut v' f'ata s' dagesh, erit
Eemikhamb s'fin. (3) Si v' dagesh absente, d'it v'.

Ad V nulla verbi radix, multumq; ortum inde s'm
aut Parta Ebraea, sive ab initio, s' in medio incompa-
tibile has bras s'ra d'unctas.

*radix longa, erit p'e v'el aut s'fin d'au; Si (4)
tam v'ocato longâ quim dagesh absit, erit L'amus h'e.
Si (5) una litera remaneat, v'el m' s'm p. 88. n. 77.

RB. Litore Serviles, vel sunt Essentiales, vel
Extraessentiales. Ille אֲשֶׁר
vovis effam s'perant, q v'el p'iet. vel affirmative.

Obs. Literar' formativar' ordinariarum punctu opte-
va, p' s'ra s'ra. Ebr. s. 55. p. 32.

Extraessentiales dicunt, tam illa q otiose ad-
dunt, sive p' s'perant d'it'o in medio, v'el p' para.
gogen in fine, s'ra, illa q aliq' d'ignifican-
tiales אֲשֶׁר
de p' s'ra p. 89.

P. 11. Introd. Or. p. 55.
Londin' 1718. Bibl.
Glasg. Philol. 4. 87.
Impr. Buzg. Hibernia, ab
Mariusculus p. 152. Minu-
le p. 162. Litore T in
vovis et 4 sunt suspensa p. 153.

Exempla ad num. (12) Sic in unica voce $\Psi 479c$.
 una alternatio est vide Gejeri tom. I. Pfal. p. 63. B. Ath. 242.
 In eodem Ps. N. 4. $\alpha \pi \eta \eta \delta \alpha$ p. 59. p. B. Luth. Ath. 2.
 p. 1720. vide Arianam Lingua Orient. M. Stam. & citatos ubi au.
 toras. $\text{שׁוֹבֵנוּ לְעַמּוֹתֵינוּ אֲרָמִי אֲרָמִי}$

Vicia permutationis affum, bræ linguales & dentales habent quasi
 ejusdem organi, Wajm. Ebr. 3. sic קפא וקא

Ad verba simul in cavendum, ex eptum Ebraicæ ridiculum,
 vide in Thes. Buxt. c. 6. p. 63.

Ad num. 14. Litera naam dentalium o h̄ et affertiones lin-
 gualium s̄ffinet e lingualis, ab adjuncto p h̄lo d̄o d̄ufm.
 Atq̄ naam dentalium o h̄, ex nota (c); & affectioes
 ut ex nota (a) p̄ffinet.

Ad num. (15) $\text{עָבָדְתִּים אֲרָמִים}$ s̄ffendit D. Gejer
 L. Pfal. p. 23. אֲרָמִים אֲרָמִים p. 63. n. 63.
 אֲרָמִים אֲרָמִים magnificencia, אֲרָמִים אֲרָמִים

sic אֲרָמִים אֲרָמִים Glafs. Phil. p. 94.

$\text{רֵישׁ רַעֲשׁ אַסְסַס}$ (Rald. Ebr. 110)

רַעֲשׁ רֵישׁ

huc consonis non abhorret) partim complementi, par-
 tim ornamenti gratiâ suscipitur. (12) Observandus Ca-
 non est: *Littera unius Organi facili inter se permutantur,*
 simul tamen cavendum, ne ex eodem omnes Lingvas,
 mediantibus figuris Grammaticis, ad Ebraicam reduce-
 re conemur. (13) Palatinas & Linguales subdividere
 licebit in *Cognatas*, illic בָּכֵךְ , hic רֵטֶת ; & *Extraneas*,
 illic ו , hic לָכֵךְ . (14) Literam ר è numero Dentalium
 eliminamus, Castellianis cum primis rationibus moti.
 Nam (a) in Hithpaël, more sibilantium, non transpo-
 nitur. (b) ab edentulis, minimè verò ab elingvibus,
 pronuntiatur. (c) cum singulis Lingvalium, in quavis
 ferè Lingva, alternat, e. g. cum

in רָחַץ & רִחַץ *milvus*, רָשָׁף & רַשָׁף *com-*
raffa
 minuit, רָעַף & רַעַף ; *reve-*
zahara et zahada
lavie.
 in רָשָׁף & רַשָׁף *cinnivit*, רָחַץ & רַחַץ *pluit tanna et ranna, raffa et raffa*
leviter, רַחַץ & רַחַץ *obscura fuit nox.* *rachâ et rachâ*
 in רַחַץ & רַחַץ *vidua*, רַחַץ & רַחַץ
civitas, רַחַץ & רַחַץ *sigillum,* רַחַץ
 in רַחַץ & רַחַץ *Pilgrini Regim* רַחַץ רַחַץ *hu* רַחַץ רַחַץ *hu* רַחַץ רַחַץ *hu* רַחַץ רַחַץ
in רַחַץ & רַחַץ *thesaurus*, רַחַץ & רַחַץ *filius,*
 in רַחַץ & רַחַץ *sumavis.* *atana* Gejeri in Dan. p. 18.

(15) *thfabata, rabata et rabada*
 Immobilium (inter se רַחַץ & רַחַץ , & sæpè abjici-
 lium, memoriz autem ergo רַחַץ dicatorum) tres, scili-
 cet רַחַץ & רַחַץ à priscis matres Lectionis salutantur. Quò
 elogiò in scriptioe Judæo-Germanica רַחַץ quoque ornari
 solet.

ex afinitate permutationis
 Conf. n. 15.

Ob in sequentiâ in resolutione plurimè
 dicitur h̄ic gluce et h̄ic se combutatus
 et in aliis linguis videlicet in
 Buxt. Thes. 6. Semert 87.

p. 68. n. 42.
 p. 68. III.
 Orientali et Occident.

*Harum pars a obfusum & quodammodo deflectens ad O
annuuntia à Judæis: unde et γ Ebraicum ap. Philodæ
transit in τ ut 550 & 25 dicunt 53 & 24*

*Ad (22) Moriam Brug. Thes. p. 8. vocat sonum dulcissimi
subtilis typus ap. vocales long. Contra ap. breves sonu corre
ptum simplicius temporis.*

*Ad (23) 27 30mā nām h. l. egunt, & qm in vocales
degenerant, ut ap. Latinos & Græcos Brug. Thes. p. 9.
Figura vocalibus q. & 2 casus à Brō nōmō. Deut. 6. 18.
Vide Pfeff. Intro: p. 17.*

*Ad (24) Rōmā sunt antiqua, q. e. Ebraica lingua s. d.
de sumpta, non spāltaia, ubi sumpta qum-vocalia p. 16. q. pm.
De ad 2tam linguē. S. d. adim reflexonda, puncti a. l. e.
calium noia ad primam etatem linguē. S. in cornu,
pra. thinent.*

CAP. I. DE ORTHOPOEIA.

9

		FIGURA.	NOMINA.	POTESTAS.	
LONGA. BREVIA.	-		Kamez ^{קמז} <i>quodammodo</i>	Diemere A. ^{קמז} <i>quodammodo</i>	LONGA. BREVIA.
	..		Zere ^{זרז} <i>quodammodo</i>	diemere E. ^{זרז} <i>quodammodo</i>	
	.		Hhirek Magnum ^{חחירק}	diemere I. ^{חחירק}	
	1		Hholem ^{חחול}	diemere O. ^{חחול}	
	1		Schurck ^{שורק}	diemere U. ^{שורק}	
	-		Pathahh ^{פתח}	diemere A. ^{פתח} <i>quodammodo</i>	
	..		Segol ^{סגול}	diemere E. ^{סגול} <i>quodammodo</i>	
		Hhirek Parvum ^{חחירק קטן}	diemere I. ^{חחירק קטן}		
		Kamezhharūph ^{קמז חחרוף}	diemere O. ^{קמז חחרוף}		
		Kūbbuz ^{קב"ב}	diemere U. ^{קב"ב}		
					<p>Nominum ^{נמנים} <i>quodammodo</i></p> <p>קמז ^{קמז} <i>quodammodo</i> ^{קמז} <i>quodammodo</i> ^{קמז} <i>quodammodo</i></p> <p>זרז ^{זרז} <i>quodammodo</i> ^{זרז} <i>quodammodo</i> ^{זרז} <i>quodammodo</i></p> <p>חחירק ^{חחירק} <i>quodammodo</i> ^{חחירק} <i>quodammodo</i> ^{חחירק} <i>quodammodo</i></p> <p>חחול ^{חחול} <i>quodammodo</i> ^{חחול} <i>quodammodo</i> ^{חחול} <i>quodammodo</i></p> <p>שורק ^{שורק} <i>quodammodo</i> ^{שורק} <i>quodammodo</i> ^{שורק} <i>quodammodo</i></p> <p>פתח ^{פתח} <i>quodammodo</i> ^{פתח} <i>quodammodo</i> ^{פתח} <i>quodammodo</i></p> <p>סגול ^{סגול} <i>quodammodo</i> ^{סגול} <i>quodammodo</i> ^{סגול} <i>quodammodo</i></p> <p>חחירק קטן ^{חחירק קטן} <i>quodammodo</i> ^{חחירק קטן} <i>quodammodo</i> ^{חחירק קטן} <i>quodammodo</i></p> <p>קמז חחרוף ^{קמז חחרוף} <i>quodammodo</i> ^{קמז חחרוף} <i>quodammodo</i> ^{קמז חחרוף} <i>quodammodo</i></p> <p>קב"ב ^{קב"ב} <i>quodammodo</i> ^{קב"ב} <i>quodammodo</i> ^{קב"ב} <i>quodammodo</i></p> <p>à deto ore, quo ^א <i>quodammodo</i> ^א <i>quodammodo</i> ^א <i>quodammodo</i></p> <p>à illi ^א <i>quodammodo</i> ^א <i>quodammodo</i> ^א <i>quodammodo</i></p>

(20) Diversum hoc in passu Ebrai obtinent non tantum ab Europaeis & sequacibus eorum Aegyptiis, Armeniis, Georgianis &c. vocales consonis annumerantibus; sed & ab Aethiopicibus, Indis &c. vocales consonis per certos apices agglutinantibus. (21) Decem vocalium mentionem facimus, spectando eas artificialiter; non naturaliter, quod modò in omni lingua praecise quinque dantur. (22) Discrimen in pronunciatione communicat mora, nequaquam tempus profodicum. (23) Figura, quam ejusdem cum consonis autoritatis pariter ac atatis facimus, neque naturalis est, methodò Helmontianà, neque omisibilis, Vinobrianà. (24) Nomina *σημαινόν* π ut & antiquitatem spirant. (25) Potestati Germanifimus lucem affert, vocales quoad moram longas postulans in Saat/Beet/Stiel/Sohn/But; breves in sat/Bett/still/Sohn/Gürt etc.

B §.VI. Hæc

§. VI.

Hæc inter Kamez & Kamezhhatuph (26) in eo differunt, quod illud syllabam simplicem; hoc strictè compositam (27), absque Tono & Methegh, occupet v. g. וַיַּאֲקוֹם *vajjakom*, חֲכָמָה *hhachmah*, בְּחֻבְמָא, כֹּל-כֹּל *col. contra* יִשָּׂא *jisfa*, חֲכָמָה *hhachmah*, לָמָּה *lama*. וְיָקָם וְיָשָׁא וְיָשָׁא וְיָשָׁא וְיָשָׁא וְיָשָׁא

(26) Qui Kamezhhatupho duo associant puncta, spississimos in Grammaticam errores introducunt. (27) Ad syllabam compositam referimus Hhatephkamezhhatuph v. g. צָחָקִים *Zohorajim*. וְיָקָם וְיָשָׁא וְיָשָׁא וְיָשָׁא וְיָשָׁא וְיָשָׁא

§. VII.

Præterea Hholem, Hhirek M. & Schurek fulcra (28) sua quandoque abjiciunt, & hoc quidem rarò (29) v. g. וַיִּמְלֵךְ pro וַיִּמְלֵךְ; istud frequentius (30) v. g. גִּוְיִים pro גִּוְיִים; illud frequentissimè (31), ac potissimum

[a] in nominibus divinis v. g. וְיִהְיֶה / וְיִהְיֶה &c.

[b] in nominibus Hholem segol- aut patahhatish v. g. וְיִקְרָא / וְיִקְרָא.

[c] in Regimine v. g. גִּלְהָדָה

[d] in terminationibus verborum Milel v. g. וְיִקְרָא

[e] ante

צחיק עמ' 14. ח'פ. 53. Schick.
Wajm. Ebr. s.

Ad §. VII. Schurek signat, & punctum in ventre brae
Vau, quod in o semp vocalem, sed procedente vocali bre
vi interdum diphthong & notat, ut וַיִּקְרָא, וַיִּקְרָא

Ad §. VI. Quia figura scripturae vocalis hō (ו) nos hū
iurare nequit, recte auctor hanc controversiam decidit ex
distinctione consonantium, & accentuum: illa ap. Kamez hō
debent esse gemina mobilia; hi proptus abesse sine puncti
ctis, sive tonibus, i. e. Methegh.

Ad num. (26) Vocales simplices sive composita sive ex vocali
pari dicta (ו) & imp. parie tali (ו) ab ista vocali ex
plicita compositam sub non gutturali littera ordinariè
ponunt, §. p. 14. §. 4 & num. 50.

Ad §. VII. num. (a) Sui וְיִהְיֶה

Rephia occupat sup. in mediocritate brae, Cholem v. hie fulcra
ero finem, vel initium literarum, ubi hæc se stringunt. Quod
Fruet. Theol. p. 72.

§. X.

SCHEVA SIMPLEX [hujus infra con-
sonam figuræ (:)] modò *mobile* est (34); modò
immobile: hocq; rursus vel *explicitum*; vel *im-*
plicitum.

(34) Velle nullum prorsus sonum largiri Scheva, est velle
consonas ἀσυνφώνως reddere συνφώνως.

§. XI.

SCHEVA EXPLICITUM *mobile* judi-
catur per ē (35) rapidissimum

[a] ab initio (36); *immobile* in fine (37) v. g.
למלך *lemelech*

[b] post vocalem longam (38) tonò caren-
tem; *immobile* post vocalem brevem
Metheghò (39) destitutam v. g. פקדו
pokedhà נפשו *naphschò*. *contra* פקדו
pekòdhna ויחי *vajehi*

[c] post (40) socium [& sic quoque sub lite-
ris dageschatis]; *immobile* ante socium
v. g. תפקדו *tiphkedhù*, פקדו *pikkedhù*

(35) Legant vestigia LXX. interpretum aliorumve,
incertò Scheva sonò pronunciantium, quotquot
velint, nos nunquam legemus. (36) Frustra ab
aliqui-

Ad §. X. n. 74. Spiritus S. in X. T. Scheva p. hanc vel illa
vocalium expressit: Hebraei, εὐφωρίας studiosissimi, Methegh
simpliciter ab Scheva mobilis et pronunciantium adhibue-
runt, et tam ab initio in 77 77 77 77 77 77 77 77 77 77
medie quàm 77 77 77 77 77 77 77 77 77 77 77 77 77 77 77 77
exempla necessariae pronunciant.

Ad §. XI. num. (35) ut e in gefalre, gefbrubem, ge.
falten, bespotten, besablen, betrug, Aug. Th. p. 16.
Præmiè nullum Scheva mobile, nisi nullum vorè legas, Masch.
Ebr. p. 6. ut 77 77 77 77 77 77 77 77 77 77 77 77 77 77 77 77
Schwa auribgid,
quod oculis fulgetrum, ibid.

Ad num. 37 וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם
1. 2. 3. 14. 3.

Ad num. 38. Parta וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם in partibus mobilis, cum sq. hinc una
sicut syllaba, et hinc in accentuum rone, unde et subseq. x
(2) est q. q. u. n. i. p. i. u. n. i. a. t. i. o. n. e. m. e. t. h. e. g. h. וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם
n. t. b. u. n. k. x. f. h. i. Wafm. Ebr. p. 6.

Ad num. 39. Fene Regula: s. b. r. a. p. o. s. t. v. o. c. a. l. e. m. b. r. e. v. e. m
suo litera dagessata, (forte) volale est Bx. Th. p. 29.
Kon Methgh qualem, hinc וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם

Ad num. 40

וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם

Irregulariter in fine (2) est in וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם = Sam. 14. 3.
וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם 1. Reg. 17. 13. וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם 2. Sam. 14. 2
Gen. 3. 13. וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם Wafm. Ebr. 8.

Ad num. 43. Wafm. Ebr. p. 145. וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם
1. 2. 3.

aliquibus vox וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם excipitur. (37) Secus sentien-
tes Scheva atque Dagesch Lene vocis sequentis refutat.

Wafm. Ebr. p. 145. וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם (38) Contrarium quoad 3 defensuri, legendo v. g.
וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם ubbáberech pro ubbedherech, solá Dagesch Le- in 7 post Schwa 5. l. gefeno jx. Brillar.
Hod. Probemum Gram. p. 27.

nis absentia prostrernuntur. (39) Non sufficit Methgh
qualecunque; verum tale, quod aut Dagesch Forte, aut
literam quiescentem arguit. (40) Id procedit circa vo-
cis medium; non finem, non initium.

§. XII.

SCHEVA IMPLICITUM sub omni li-
tera mobili non-vocalizata (41), maximè finali
[exceptò Caph finali (42), & quando præeunt
literæ וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם schevatae, (43)] statuitur v. g. וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם
pro וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם. contra חשך bhóschek, קשט kofcht.

(41) Scheva in medio subintellectum planè putes extraor-
dinarium. (42) Caph finale non-kamezatum in lo-
cum scheva impliciti explicitum, ad differentiam Nun
finalis, adsciscit. (43) Scheva ejusmodi literarum neces-
sariò quiescit.

§. XIII.

Locò ejusmodi Scheva impliciti tres gut-
turales וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם, sive ultimæ (44) sint, sive pe-
nultimæ (45), post quatuor vocales longas
(46) posteriores (47) PATACH celerrimæ an-
te consonam prolationis (48), GENUBHA
dictum, assumunt v. g. וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם maschiabb, וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם
gabbóab, וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם lakaabl. Gen. 4. 11. Dan. 5. 27. וְלִפְנֵי הַיָּדָיִם Hól. 2. 22.

Capite ad faulhoram et comodiorem
in Grammat. Buxt. Theol. 15.

(44) Quoties desinunt esse ultimæ, toties Pathahh genubha perit. (45) Vicem sub penultima ipsum hinc inde Scheva subit. (46) Si forsân breves pathahh furtivum post se habent, longarum vicariæ dicuntur. (47) Accentuationis Decalogicæ inscitiam produunt, qui voci פָּתַח Pathahh spurium attribuunt. (48) Vapulant LXX. Seniores, Pathahh servum per ε enunci-antes. פִּי נֹוֶה

§. XIV.

SCHEVA COMPOSITUM trifariam ex vocalibus brevibus (49) formatur, harumq; sonum, in literis פָּתַח (50), raptissimè imitatur, hoc juxta schema

NOMINA.	FIGURA.	POTESTAS.
Hhateph Pathahh	ֿ	Ā
Hhateph Segol	ֿֿ	Ē
Hhateph Kamezhatuph	ֿֿֿ	Ō

(49) Quò ipsò Hhatephata ex vocalibus brevibus constan-
tur, eò ipsò rectius Hhateph Kamezhatuph, quàm
Hhateph Kamez dicimus. (50) Literæ non-gutturales
Scheva compositum ἀνομάτως gerunt. *בִּזְרֵי אֶתְרֵי וְשִׁי*

§. XV.

PUNCTORUM NON-VOCALIUM
(51) quatuor (52) numeramus: Dagesch (53), Map-
pik (54), Methegh (55), Makkeph (56).

(51) Puncta non-vocalia vocem afficiunt vel disjunctam,
ejusq; partim literam, ut Dagesch & Mappik; partim
VOCA-

Ad num. 44. Patach furtivum sepe reperitur
ad precedentem bram exprudendo qus vocalom פָּתַח
פָּתַח וְשִׁי Map. Ebr. 7. פָּתַח Augt. Thy. 228.

Ad num. 46. In finali dicitur duos (2) p priori (2)
sub פָּתַח post vocalom parvam venit (2) furtivum
פָּתַח וְשִׁי ubi וְשִׁי post (2) dagesch bene fit,
Map. Ebr. p. 7. sic פָּתַח וְשִׁי sic etiam פָּתַח וְשִׁי Gen. 4. 23.

Ad num. 47. Quidā MSt. de Accentuatione §. 1. 2. 3.
p. 60.

Ad num. 48. Epi sic loco (2) in qd hē nā & figuram
patach, in hē patach essentialem (2) inferioris sub
literis gutturalib; q non tolerant (2) p ε mibile. Confer
scriptum Schevaim concepti qua pronuntiationem.

Ad num. 49. p. analogiam ceteros Schevaim compositi.

Ad num. 50. פָּתַח וְשִׁי

vocalem, ut Methegh: vel conjunctam, ut Makkeph. Cæterum utrum ejusdem cum consonis & vocalibus ætatis sint, an minus, libentes non definimus. Rogati respondebimus. (52) A punctis non-vocalibus excludimus *Raphe* vix aliquot in Scripturæ locis obvium; Excludimus *Dabbik*; Excludimus etiam *Atbe Merabbik*. (53) Natales *תב* Dagesch Æthiopiismus hodie ostendit. (54) Mappik ex Chaldaismo derivatur. (55) Methegh purè Ebræum est, & nonnunquam *Maarich*; nonnunquam *Hbiruk*, nonnunquam *Gaja* nominatur. (56) Convenientius vocamus, ex Chaldaismo iterum, Makkeph, quod vulgò Makkaph audit.

פאך פון 70.

p. 17. n. 63. 64.

ילמד, פונקט א ת, תי פונקט, יצט.

קפיק מ' eductor, qd pnt hãm qd cont om קפיק מ' eduxit קפיק מ' exivit.

קפיק מ' eduxit קפיק מ' exivit.

§. XVI.

litæ semp. non vocis.

DAGESCH est punctum medianum, literas aut indurans, diciturq; *Lene* (57); aut duplicans, diciturq; *Forte* (58).

(57) Propriè loquendo nullum Dagesch Lene datur. (58) qd de hãm, cui mect, indurat, nullã reddidit Dagesch Forte ab Arabibus eleganter nomen Tesdid gerit. à *de lele* *madada* duplicavit. *ligdam*, 5f. p. 18. n. 71.

§. XVII.

DAGESCH LENE indurat (59) sex

בגרכפר

I. ab initio dictionis extra contextum simpliciter v. g. ברא, intra contextum

(a) præcedente

- (α) literâ mobili (60) v. g. בראשית ברא
- (β) accentu dominò (61) v. g. יהיה כישן פאפאס אר' Ebraic V. Bruc
- (γ) nomine יהיה vel יהיה (62) v. g. יהוה יהוה Thef. p. 36. 49. 509. 610.

(δ) Mak-

Ad num: (52) Raphe, i. e. lene, remissum e in regu, lamis videt adhuc, Exod. XX. 9. vs. 14. 15

Alia: Dio inspirata in libro Ebraic in Ebraic-Germanicis est genuina et necessaria Bugt. Thef. c. 3 p. 13.

Ad (α) E non pendente literâ gekante f. immobili aut vocali longâ.

- (d) Makkeph (63) post voculas זה & מה ^{Exempli gratia}
 v. g. זה-כלב
- (e) voce Milel (64) in ה-ה / ת-ה / ק-ה vel ה-ה fi-
 nata v. g. אהבה בית
- (f) א ante scheva quiescens v. g. ארי
 בלע
- (b) sequente litera aliâ בגר כפה v. g. ררו
 ברגר

II. in medio, antecedente schevâ quiescente ^{Exempli gratia}
 v. g. ילכו, sed non

- (a) primitivô v. g. לנבול
- (b) ex Kamez & Zere Nominum, ac Hho-
 lem Verborum factô v. g. ברבור / ברבור
- (c) vocalem brevem ex hhataphata nu-
 tam sequente v. g. תורגו
- (d) propter He & Vav paragogicum rece- ^{Exempli gratia}
 ptô v. g. ביתה / ביתה
- (e) suffixis קם / כם / כן debitô v. g. דברכם
- (f) terminatione ות stipatô v. g. בלכות

III. In

Ad num. 65. In nominibus monosyllabicis, quae geminantibus
descendant, ut בַּרְךָ / בָּרַךְ / בָּרַח

In Verbis afficit mediam radicalem Coniugationem, ut loquuntur,
gratum, et primam in Niphal radicalum, prosequam in Phe-
rite

Ad n. 69 et 70. Dagesch forte nunquam reperitur post Vocales
improprias sive Scheviam.

Ad n. 71. unde est Dagesch forte syllabae et sibilae compositae
contractio, Buxf. Theol. p. 15.

III. In fine, praecunte itidem schevâ immo-
bili tam in se, quam in substituto v. g.
מַלְכָּה / שְׂמֵעָה / שְׂמֵעָה - יְהוָה

(59) Factum exinde, cur nonnullis consonae dispescantur
in Unifonas; & Bisfonas. (60) Ad literas mobiles non
possunt non trahi pathahgenubhatae & mappikhae.
Buxf. Theol. 49.
(61) Accentibus dominis annumeratur aliquando Plik euphonicum. Exod. 25. 11.
(62) Quos ea invasi opinio, Praef. Inscr. 79. Faf. diss. 115. Vocium in Genes.
ac si post nomina divina יְהוָה & יְהוָה litera Be- p. 201.
ghadhcephath propterea dageschentur, quod pro
illo legendum sit יְהוָה / pro hoc יְהוָה / nobis
vehementer impingunt. (63) Hoc casu Dagesch ap-
pellatur Dabbik. (64) Hoc casu Dagesch appellatur
Aibe Merabbik. Ubi tamen opus est, ut litera dage-
schata Ret in voce Milra.

§. XVIII.

DAGESCH FORTE [sive vocetur Cha-
racteristicum (65), sive Compensativum (66),
sive Euphonicum (67)] literas omnes, praeter
quam Gutturales (68) & Resch, praemissa voca-
li aut parvâ (69) sine, aut longâ (70) cum tono,
duplicat (71), eque schevatis (72) & non-vocali-
zatis saepissimè extruditur v. g. לִמְדָּה limmedh,
סֹבְבָה sobbu, וְיִכְלָה pro וְיִכְלָה / לְמַנְצָה pro לְמַנְצָה

(65) Dagesch characteristicum certam Partium orationis
formam indicat. (66) Dagesch compensativum, Verborum improprie defectivorum est.
in

in Nun methodo Chaldaica resolvable, ^{aut sepe} literam abje-
ctam representat. (67) Dagesch euphonicum solius ^{dux. A. 20. 44.}
emphaticos vel elegantia gratia imprimitur, & cum ini-
tiale est, ante Makkeph iterum *Dabbik*, alias *Arbe Me-*
rabbik salutatur. (68) Ratio in difficultate & asperita-
te prononciationis fundatur. (69) Excipe unicam ^{dux. Th. 20.}
vocem ^{hoff. lat. 60.} Scheva praemittentem. (70) Vocales ^{dux. Th. 19.}
longae huc pertinentes sunt Kamez; Zere atque Hho-
lem, quatenus proprias; item Hhirek M. ac Schurek,
quatenus alienas vices subeunt. (71) Praeter duplica-
tionem aspiratio simul e literis כפּת בגר tollitur.
Utrum vero litera dageschatae inclusa sequenti, si scri-
batur, pra- an postponenda sit, lilticula est, quam & Or-
thopoeia & Analogia dirimere poterit. (72) Conso-
nae Dagesch F. extrudentes sunt praepimis (α) Jod Fu-
turi post Vay conversivum (β) Mem Participiale (γ)
duplicata. ^{dux. Th. 20.}

§. XIX.

MAPPK est punctum (73) denuò me-
dianum (74), ה (75) finale (76), alias
quicturum, movens (77) v. g. גבבא *gabhab*. ^{dux. Th. 260.}

(73) Utrum Mappik olim indicarit, nec ne, Caniniana
quaestio est. (74) Antiquiores Mappik subscripisse
h. m. ה probet, qui vult. (75) Punctum Jod media-
ni post Hhirek quidam pro Mappik, nos vel pro Da-
gesch, vel pro utroque venditamus. (76) Facto
dictionis incrementò Mappik cessat. (77) Irregulari-
ter Mappik quandoq; apparet, quandoq; non apparet. ^{dux. Th. 14.}
^{dux. Th. 2. 3. Vide}
^{ad ornatum e. a. 28, 4.}

§. XX. ME-

F. Imprimis quando componat abjectum, in illud refertur, Ad §. XIX. num. 75. ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.}
ex quo est compositum: sic ^{dux. Th. 20. 44.}
intuitus, ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.}

Ad 67. ^{dux. Th. 20. 44.}
mit. ^{dux. Th. 20. 44.}
vel incidente hincola ^{dux. Th. 20. 44.}
vocali solit ^{dux. Th. 20. 44.}
vel sine ea ^{dux. Th. 20. 44.}
ens e longin quo ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.}

Ad 68. In ^{dux. Th. 20. 44.}
et asperitatem suam, ^{dux. Th. 20. 44.}
et asperitatem suam, ^{dux. Th. 20. 44.}
et asperitatem suam, ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.}

Mappik ^{dux. Th. 20. 44.}
movens. ^{dux. Th. 20. 44.}
C. 3. p. 12. ^{dux. Th. 20. 44.}
medio vocis post ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.}

Ad num. 77. ^{dux. Th. 20. 44.}
sit sicut ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.}

Et esse ^{dux. Th. 20. 44.}
et orthopoeia ^{dux. Th. 20. 44.}
ad vocalem ^{dux. Th. 20. 44.}
de affigendi ^{dux. Th. 20. 44.}
Lexicon. ^{dux. Th. 20. 44.}
et pennde ^{dux. Th. 20. 44.}
quiescens ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.} ^{dux. Th. 20. 44.}

§. XX.

METHEGH est lineola (78) perpendicularis (79), decorè (80) suspendens (81) sonum vocalis

Or alius גַּזְזֵי גַּזְזֵי גַּזְזֵי
 Ga hzia מְתֵיחֵיךְ Prolon.
 Sator מְתֵיחֵיךְ Chiruk

I. Longæ

Confer hinc in fine Duxit
 Theh. p. 35 fig.

[a] ante Scheva mobile, cum simplex, tum compositum v. g. הַחֵה / הַחֵהִים

[b] ante Makkeph v. g. בְּנֵי — יִשְׂרָאֵל

[c] stantis in syllaba à tono tertia aut quarta simplici v. g. הַחֵהֵר / וּמַחֲלֵבֵחַן

II. Brevis

[a] pro longa alternantis v. g. גְּבֻלָּה

[b] ante Scheva compositum, sive expressum, sive immutatum v. gr. גְּעֻלָּה / נְעֻלָּה

[c] ante Dagesch F. priorum syllabarum tum præsens, tum absens v. gr. הַמְאֲכֵלָה / הַמְאֲכֵלָה

[d] ante ה & ח verborum הַחֵה & הַחֵהִי
 v. g. הַחֵהִי

(78) Pro Methegho, ex duplici sæpè causa מְתֵיחֵי, multoties veniunt accentuum ministri, Munahh, Merca &

Kadhma. (79) Methegh ad differentiam Sylluki caret *Box. Th. 37.*
 Soph Pasuk. (89) Hinc titulum meretur Accentus
 Euphonici atque Rhetorici. (81) Methegh ob nullam
 adductarum rationum usurpatum simulati nomine in-
 signiunt. *R. Saadiah. Una vocalis longa hinc accenti,
 Vel Methegh in eadem dictione non dant. Hinc Syllaba perultima et
 antepen. longa pervenit. S. XXI. Accentus debet esse in antepen. Vel si in
 hinc fuerit, antepen. habebit Methegh, ut יִשְׂרָאֵל.*

MAKKEPH est lineola transversa (82),
 duas (83) pluresve voces (84), ad continuam
 prononciationem, salvâ cujusque analogiâ,
 (85) copulans v. g. כַּל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל

(82) Makkeph uti figurâ; sic officio Latinorum Hyphen re-
 sponder. (83) Makkeph nunquam duo verba ne-
 cit, cætera quæque mixtim. (84) Voces makkephan-
 dæ principaliter monosyllabæ; nonnunquam etiam
 bisyllabæ sunt. (85) Analogiam intelligimus prima-
 riò specialem, secundariò generaliore.

S. XXII.

SYLLABÆ [quas consona (86) semper in-
 choat] sunt vel *Simplices* (87), constantes uni-
 câ literâ mobili & vocali propriâ; vel *Composi-
 tæ* (88), constantes præter vocalem propriam,
 aut literis pluribus mobilibus (89), aut alterâ (90)
 saltem mobili & alterâ quiescente v. gr. וְיִשְׂרָאֵל

(86) Solum $\dot{\text{y}}$ ante consonas וְיִשְׂרָאֵל & schezatas exceptio-
 nem facit; quamquam haud desunt, qui וְיִשְׂרָאֵל
 v. g.

*Ad num. 81. יִשְׂרָאֵל Methegh initiale Buxt. Thef. p. 40.
 tanquam non-necessarium, quod debet supprimere formam vocalis.*

Ad num. 89. כַּל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל more syllabum, Wajm. Ebr. 7.

*Ad S. XXI. Continuum prononciationem ostendit v. g. כַּל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל
 מאב 21, 9. עשׂי 26. item coactio duarum vocum in unam
 וְיִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל uti et וְיִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל quod nunquam
 valet Maueph.*

*Ad num. 85. Analogia grahior quoad ablationem accentuum,
 prononciationem vocalium.*

Specialem v. g. Syntacticam rationem et formam vocis propriam.

v. g. efferunt *vumofebé*. (87) Syllabæ simplices dicuntur aliis *Pura*. (88) Syllabæ compositæ dicuntur aliis *Mixta*. (89) Talem compositionem pronunciamus strictam. (90) Talem compositionem pronunciamus latam.

§. XXIII.

TONUS vocum bi- & poly-syllabicarum

(91) habetur modò in ultima, qvò casu *Milra* *de infra*.
(92), modò in penultima, qvò casu *Milel* (92) *de super*.
audiunt.

(91) Voces monosyllabæ, quibus admodum delectantur Chineses, tonò jam tum gaudent. (92) Termini *Milra* & *Milel* Chaldaismum sapiunt, & continentur tritò versu:

Milra dat extremæ accentum, *Milel*q: propinqvæ.

§. XXIV.

MILRA suppeditat syllaba finalis ex vocali longa qvâlitèrcunqve composita (93) v. g.

קטר / מצא Exceptò ה Kamezatò (94)

[a] paragoricò v. g. לילר

[b] locali v. g. ארצר

[c] terminali v. g. בקרנר

(93) Nomina propria hóc more composita Latinè, Germanicè &c. ut plurimum instar proparozylonorum enunciantur v. g. אברהם *Abrâbam*. (94) He Ka-

Ad § 24. lit a. ה locale & Paragogicum semp fa..
ut vocem penultimam: quomodo ab ה affirmativa ignis
diferunt. Pterquân si Quedat; geminum in noibz, et
in vrbz; quodius, tunc ה accentus manet in Ultima.
ה א? א? א? ut etiam in Particulis ה א? ה א? ו? ו? ו? ו? ו?
Ebr. p. 28.

mezatum nullum præire debet Scheva mobile v. g. ארץ & 45

אָשְׁמְרָר. Speciale est סֵלֶה

§. XXV.

MILEL suppeditat syllaba itidem finalis

I. ex vocali brevi composita (95) v. gr. ארץ

נֵער Exceptis

(a) Alternatione v. g. אָחֵר שָׁבֵר pro אֲחֵר שָׁבֵר Gen. 32.

(b) Regimine v. g. בְּרַכָּה ex בְּרַכָּה

(c) Schevâ mobili præcedente v. gr.

אָשֵׁר

(d) Haman, id est ה radicali, & terminationibus suffixorum כָּם / כֵּן, item Verbalibus חָם / חוּן v. gr.

בְּקֻרְתָּם / בְּנֵיכֶם / מְשֻׁרָה / חָרָה אֶהְיֶה

(e) formâ radicali v. g. בָּקָר / פָּקֶד

(f) terminatione י v. g. אֹרְלִי

(g) tribus consonis v. g. מְשֻׁלְּתֵי

(h) voce in se aut monosyllabicâ, aut

quadriliterâ v. g. בְּרוּל / מְעָרָה

II. ex

II. ex vocali quacunqve simplex v. gr.

משיח / תהו

Exceptis

(a) nominibus in י. finitis v. g. שני

(b) suffixis י. & ו v. g. מלכו / מלכי itemq; תי:

(c) terminationibus י. & ו uti Imperativorum quorumlibet; ita verborum Lamed He verb. gr. קניתי / קניתי
Sed à קניתי / קניתי
Sapientie in accensu
וירי עירי / וירי עירי
Sapientia, vigila. Jud. 5, 12.
קניתי / קניתי

קניתי / קניתי

(d) Scheva mobili præambulante v. g.

שמעתי / שמעתי

(95) In assertum hoc graviter impingunt pronunciantes v. g. מלכיי / מלכיי

מלכיי / מלכיי
מבמלך / מבמלך
Mephibbōscheb, מפוכשרתמבמלך / מבמלך
Abbigbājil, אביגיל, שבעבית / בית
Bābšchēbba &c.

Imò falsissima est eorum hypothesis, voces illi gaudere

tono intra, aliò extra contextum.

§. XXVI.

TONUS nativus [cujus index plerumqve (96) est Accentus] suã nonnunquam sede migrat propter (97)

(a) Vav conversivum v. g. ויבארך / ויבארך pro ויבארך / ויבארך

ויבארך / ויבארך
ויבארך / ויבארך
ויבארך / ויבארך

(b) Par-

(b) Particulam **ל** v. g. **לֵאלֹהִים** pro **לֵאלֹהִים**

לֵאלֹהִים

(c) Vocem aut monosyllabicam, aut
bifyllabicam penacutam v. gr.

קָרָא לְיְהוָה וַיִּקַּם לָךְ Gen. 1.5. c. 21.5.

(d) Euphoniā v. g. **בְּקִרְבָּךְ / אֲחֵרֵי**

(96) Hāc particulā restringimus assertionem ad interpositivos, eosq; simplices accentus; non ad præ- aut postpositivos. (97) Plures ablati toni conditiones Analogia suppedirabit. p. 71. n. 46.

CAPUT II.

De

ANALOGIA.

§. I.

FORMA (1) Vocum separatarum alia *Generalis*; alia *Specialis* dici potest.

(1) Formam intelligimus accidentalem & externam; non essentialē & internam, quæ ad Lexica pertinet.

§. II.

Generalis consistit in communibus Affectionibus & Axiomatibus; *Specialis* in Partibus Orationis distinctis.

§. III. 2f.

בְּקִרְבָּךְ est 3. Fam. Pt. cum suffixo. est **בְּקִרְבָּךְ** est
בְּקִרְבָּךְ iuxta p. 58. m. V. n. 77.

§. III.

Affectiones communes vel absolutè (2); vel respectivè (3) tales sunt.

(2) Absolutè communes singulis orationis partibus conveniunt. (3) Respectivè communes quibusdam saltem partibus orationis conveniunt.

§. IV.

Absolutè communium numerantur quatuor: Species, Figura, Formatio & Qualitas; secundum quarum primam dictio aut Primitiva (4); aut Derivata (5): secundum alteram aut Simplex (6); aut Composita (7): secundum tertiam aut Declinabilis (8); aut Indeclinabilis (9); secundum quartam aut Perfecta (10); aut Imperfecta (11) est: Respectivè communium duæ: Numerus & Genus.

(4) Dicitio primitiva usatissima vocatur *radix*; quam sola Lingvarum mater, ejusque genuinæ filiae in Verbis sub certa aliqua forma, citra interventum literarum servilium, sistere possunt. Interim à primitivis non excludimus Pronomina & Particulas, adeoque radices semper triliteras requiri negamus. (5) Dicitio derivata à radice saepe Lingvarum cognatarum, est sine necessario significato congeneri, propullulat, (a) solâ vocalium mutatione, (β) alicujus radicalium detractione, (γ) literarum servilium (quas in Nominibus Heemanticas nominare consuevimus) adjunctione, (δ) detractione & ad-

quid inde cum & ceteris fixis variantur et excrevant.
 p. 83. n. 42.
 Pref. Introd. 91.
 ט
 p. 55. n. 18.
 ת
 ת
 ת
 ת
 ת
 ת
 ת
 ת
 ת

D

jectio-

Ad num. 5. עיני, איד, איד, איד, איד

Scheva quiescens ante aliud Scheva, sive Simplex, sive Compositum optime habet et, e.g. כִּי־וַיִּבְרָךְ
 כִּי־וַיִּבְרָךְ sed Scheva nullum ante aliud Scheva unquam legitur. Relicto itaq; post applicacem
 Regulae Grammaticae, tali conuersu duor Schevaim, ut prius legendum fuit, tunc hoc in voia,
CAP. II. DE ANALOGIA GENERALI. 27

AXIOMA I. In his duobus Scheva, in mecho
DUORUM SCHEVAJIM (15) post syllaba iocosa conueniunt, et duo Scheva
 sequenti syllaba adhaerere nequeunt.

I. *Simplicium*, prius (16) producitur (17) in Pfaffen. Ry. VII. p. 43.

[a] (◌) communissime (18), posteriori
 sub Jod occurrente prorsus subla-
 to v.g. בְּרַכָּהּ שֶׁרָדָה יִשְׂרָאֵל בְּיַמֵּי בִּיזְרוֹן לִיהוּדָה / בְּכָלֵי

[b] (-), si fuit sub & ante Gutturalem
 saegolatam (19) v.g. אֶלֶף אֶרֶץ עֶבֶד אֵינָן עַם אֲבֹנֵי

[c] (◌◌), si fuit sub Gutturali zerata (20)
 v.g. עֶבְרוּ עֲגָלֵי עֶדְרָה עֶזְרָה חֶלֶק חֶלְקֵי

[d] (◌◌) hhatuph, si fuit sub consona
 hholata (21) v.g. בְּאֵשׁ אֵשׁר בְּשֵׁה אֶרֶץ קָדֵשׁ עַם קָדֵשׁ

II. *Compositorum* prius Hhateph (22) abjicit
 v.g. חֲחֻכִּים רַב הַחַיִּי

III. *Quorum prius compositum, & posterius* Pfaffen. Ry. VII. p. 44.
 (23) *simplex*, illud vel hhatuph abjicit,
 vel conciditur (24) v.g. עֶבְרָהוּ זְחֻלְמוֹ יַחְסְרוֹ / חֲחֻכֵי עַם עֶבְרָהוּ וְזֵאֵשׁ מִרְ

IV. *Quorum prius simplex* (25), & *posterius* Pfaffen. Ry. IX. p. 44.
compositum, vel illud in vocalem par-
 vam analogam (26) transfit, vel hoc
 discerpitur (27) v.g. בְּעֵינֵי בְּחֵירוֹם בְּאֵנוֹשׁ

Ad num. 27. Scheva Compositum discerpit, s. folij Euntia,
 ma grama מַאֲשֵׁר מִן אֲבֹנֵי עֵבֶר

vel nequeunt pp. (2) sequuntur, ut נֶאֱרָבָהוּ נֶאֱרָבָהוּ

פְּצֻלָּהּ בְּיָחֵבֵר

Burg. Thef. c. x. p. 14.

AXIOMA II. Pfluff. Reg. VI. p. 40.

LITERÆ GUTTURALES respuunt (28) *Wahen 86. 107.*
Scheva simplex

I. *Mobile* penitùs, usurpantes in ejus locum

[a] (-:) communiùs (29) v. g. עֲצָמִים

[b] (·:·) in Imperat. & Infinit. Kal inci-
pientium ab א (30) v. g. אָמַר & in *Keminitz* q. *busdam*.

[c] (-) in origine ex Hholem (31) v. gr. *Buxi Thez. z. 14.*

אֶהְיֶה

II. *Immobile*, sub prima (32) præsertim radi-
cali, substituentes, præeunte

[a] (-), (·:) & (-) hhat., compositum analo-
gum (33) v. g. תַּחֲסֹק / תַּחֲרֹג / תַּחֲרֹבָה / תַּחֲרֹבָה

[b] (·), vel (-) (34), vel (·) (34), ita ut gutturalis & תַּחֲרֹבָה
se & præcedentem (35) punctet v. gr.

תַּחֲרֹבָה / תַּחֲרֹבָה

(28) Ratio Axiomatis ex Orthopreia, adeoq; spiritualitate

liquet. (29) Hhateph P. in medio succedit ordinariè, ab תַּחֲרֹבָה

initio autem tum præsertim, cum gutturalis est תַּחֲרֹבָה.

(30) Huc trahenda iria verba תַּחֲרֹבָה, תַּחֲרֹבָה & תַּחֲרֹבָה v. gr. תַּחֲרֹבָה

תַּחֲרֹבָה / תַּחֲרֹבָה (31) Simile quid agnoscunt nomina hho-

lem-segclata sub non-gutturalibus, ubi & *šepè* (-) repe-

ritur v. g. תַּחֲרֹבָה / תַּחֲרֹבָה & תַּחֲרֹבָה / תַּחֲרֹבָה

D 3

(32) Ex-

(32) Excipe duo ex dictis verbis אררה & אררה v. g. אררה

(33) Scheva compositum analogum quandoque conciditur v. g. אררה (34) Hhathep P. analogicè requirunt Imperat. & Futur. Kal & Hiphil, item Particip. Hiphil; Hhathep S. cætera ferè. (35) Notus est Grammaticorum Canon : *Litera gutturalis punctat se & præcedentem.*

AXIOMA III. Pfeiffer Reg. III. p. 37.

ÆEDEM GUTTURALES (36) unâ cum ר Dagesch Forte ex analogia requisitum semper (37) extrudunt (38), elevando (39) hîc fermè perpetuò (40); illic usitatisimè (41) (-) in (-), (·) & (·) in (-), (-) hhat. & (-) in (·) v. g. אררה / אררה

אֶצְמִיד אֶצְמִיד

אֶצְמִיד אֶצְמִיד

Gen. 16. 4. Prov. 4. 12.

(36) Literæ non-gutturales Dagesch F. cognatâ cum gutturalibus compensatione ejicientes usu notandæ sunt v. g. אררה (37) Dagesch F. in א quater & in ר duodecies

relictum studiosè à Masorethis annotatum invenimus. p. 26. n. 11. (38) Ratio axiomatis ex præcedenti constat. (39) Elevare est mutare vocalem brevem in longam. (40) Media radicalis ר elevationem ubique instituit. (41) Ante א & א elevatio, maximè א (-), sæpius negligitur v. g. אררה

AXIOMA IV. Pfeiffer Reg. II. p. 36.

Ante Dagesch F., vocum ex verbis cum primis (42) אַיְן אַיְן deductarum, allevantur (43) ab-

Num. 36. Literæ non-gutturales Dagesch Forte extrudunt, & compensant F. Consonantem, ut e. g. אררה, de quo Pfeiffer Summ. Gram. p. 32. n. 23. Sic אררה אררה אררה. Sal. mel. Gen. 1. 27.

Antea ex אֶצְמִיד אֶצְמִיד

Ad Num. 38. Una gutturalis lita clarè primum ciat, ne dum gemina pp Dagesch F. futura.

Ad Axioma IV. אַיְן אַיְן Antea Pfeiffer Reg. II. p. 36.

(41) absente tonò (44), (-) in (-), (·) in (·) vel (·),
 (·) & (·) in (-) hhat. vel (·) v. gr. וְיָבִיטוּ וְיָבִיטוּ
 contra בְּבִיטוּ

(42) Voces ex verborum Geminantium Ajin conjugationi-
 bus levibus, ac ex perfectorum gravibus deductæ, ob
 radicalem partim deficientem, partim geminandam,
 Dagesch F. amant. (43) Ratio Axiomatis adhuc ex Or-
 thopœia, adeoq; toni translocatione fluit. Cæterùm
 allevare est mutare vocalem longam in brevem. Quod
 ipsum imitari videntur nomina quædam (-) ante Da-
 gesch in (·) permutantia v. g. בְּבִיטוּ pro בִּבְיטוּ (44) Exci-
 pitur בְּבִיטוּ domus ad differentiam בִּבְיטוּ battim. *ix* fl. *Etia*, mensura liquet.

Axioma V. Pfeiffer Reg. I. p. 35.

Vocalis longa syllabæ compositæ (45), extra
 tonum (46), iterum allevatur (47) v. g. בְּבִיטוּ

(45) Necessè est, syllabam compositam esse strictè sic dictam.
 (46) Tonò syllabas compositas inter alia privât Makkeph,
 exceptâ tamen mediâ radicali Vav & terminatione nomi-
 num pluralium absolutâ. (47) Allevationem respuunt
בְּבִיטוּ / בְּבִיטוּ / בְּבִיטוּ; at בְּבִיטוּ / בְּבִיטוּ / בְּבִיטוּ
 modò respuunt, modò agnoscunt. De cætero rationem
 Axiomatis pete à toni absentia. p. 23. §. 26.

Axioma VI. Pfeiffer Reg. V. p. 39.

Vocalis brevis (48) syllabæ simplicis (49)
 sine tono vel (50) elevatur, vel (50) corripitur.
 Hinc in dictionum crescentium (51) ultima
 syllaba

[a] [·] &

Axioma V. Exiit (vocalis) longum.

Ad num. 48. Etiam in Perduis valet p. 59. n. 78. p. 57. n. 72.
 p. 72. n. 62.

[a] [-] & [-] (52) in Plurali (53) formando kamezantur, aliàs sčevantur v.g. מְלָכִים / מְלָכָה

f. 94. III. [b] [-] præeunte [-] vel conjunctim zeratur (54); vel, accedente ¶ paragogicò & locali, disjunctim sčevatur v.g. חֵיל / חֵילִי בֵיתִי / חֵילִי בֵיתִי

[c] [-] sub ¶ præcedente (-) vel iterum conjunctim hholatur (55); vel, succedente ¶ parag. sčevatur v.g. מוֹתָה / מוֹתֵי

(48) E vocalium brevium numero hic eliminamus Kamezhathuph & Kübbuz (49) Sive syllaba simplex in ipsa contineatur forma, sive demum propter incrementum ex composita oriatur, parum refert. (50) Rationem Axiomatis & hic pete à toni absentia. (51) Quot modis unaquæque vox crescere queat, analogia specialis informabit. (52) Eandem cum Szgol & Patahh elevationem desiderant formæ nominum חֵטָא / חֵטָאִי &c. v.g. חֵטָאִים (53) Pluralem constanter sequuntur Particulæ עַרְ & עַרְ, rarò Dualis, rarissimè singularis Fœmininorum v.g. סְעֵרָה / סְעֵרָיִם / עֵרִי / עֵרִיִּים pluralem faciens בֵּיתִי; it. חֵילִי / חֵילִיִּים שִׁירִי &c. &c. חֵילִיִּים formantia eundem חֵילִי / חֵילִיִּים habens שִׁירִי &c. usu notes. (55) Peculiare quid obtinet vox עַרְ, utpote chjus Regimen est עַרְ, & modus suffigendi עַרְ &c.

AXIO.

צֵטְרֵה עֵי. צֵטְרֵה עֵי. צֵטְרֵה עֵי.

Ad num. 54. Disjunctim, i.e. una vocalis chirek parum in secula mutat.

Ad num. 58. Si terminata in יתו. וְלִיֹּן. et
קְרִיַם

(7) est impura vocalis, componat abjectam radicalem.

Specialissima sunt קְרִיַם וְלִיֹּן קְרִיַם וְלִיֹּן
קְרִיַם וְלִיֹּן. 8. 22. קְרִיַם וְלִיֹּן est nichil in קְרִיַם וְלִיֹּן frequens vo-
calis i corripit, קְרִיַם וְלִיֹּן (7) sub קְרִיַם וְלִיֹּן immutatum. Si
קְרִיַם וְלִיֹּן sit פְּתוּחָה

Ad num. 59. קְרִיַם וְלִיֹּן 49. 20. קְרִיַם וְלִיֹּן
Bug. Th. p. 191.

(..) vocal. (:). mobili non mutat, ob vitandam mutuatem
narram.

Ad num. 61. in פְּתוּחָה וְלִיֹּן וְלִיֹּן
facit eum, 1. Reg. 17. 19. manet - qd est vocalis im-
pura, includit תְּחִלָּתָא חַוְיָא חַוְיָא חַוְיָא.

AXIOMA VII. Pfeiffer Reg. IV. p. 38.

In syllaba tertia aut ulteriori ante to-
num simplici corripuntur (56) vocales pu-
rae (57)

I. Longæ

[a] (-) (58) v. g. קְרִיַם וְלִיֹּן קְרִיַם וְלִיֹּן / *contra* קְרִיַם וְלִיֹּן
קְרִיַם וְלִיֹּן [b] (:) (59) v. g. קְרִיַם וְלִיֹּן / *contra* קְרִיַם וְלִיֹּן

[c] Hholem (60) sequente (·) vel (-) v. g. קְרִיַם וְלִיֹּן / *contra* קְרִיַם וְלִיֹּן

קְרִיַם וְלִיֹּן קְרִיַם וְלִיֹּן / *contra* קְרִיַם וְלִיֹּן

II. Breves

[a] (-) (61) v. g. קְרִיַם וְלִיֹּן / *contra* קְרִיַם וְלִיֹּן

[b] (:) (62) v. g. קְרִיַם וְלִיֹּן / *contra* קְרִיַם וְלִיֹּן

קְרִיַם וְלִיֹּן *Ant. s. 3.*

(56) Corripere est mutare vocalem quamcumq; in (:). Fun-
datur autem Axioma in polysyllabizatione, quam sub-
terfugium Ebraei. (57) Vocalis pura est, quæ neque lite-
ram quiescentem, neque Dagesch F. tam explicitè
quam implicitè includit. (58) (-) sub Defecti-
vorum, nec non ante ה, & ו Quiescentium, itemq;
cum sequens vocalis ex specialiori analogia corripit-
ur, immutatum manet v. g. קְרִיַם וְלִיֹּן / קְרִיַם וְלִיֹּן

קְרִיַם וְלִיֹּן. Specialissima penitus exercitium dabit. (59) קְרִיַם וְלִיֹּן
(..), præcedente (:). mobili, invariatum relinquitur v. g. קְרִיַם וְלִיֹּן

קְרִיַם וְלִיֹּן. (60) Hholem & (·) aliquando transponun-
tur; imò ante ת paragogicum & locale, ac nonnun-
quam sub gutturali in קְרִיַם וְלִיֹּן. Hinc etiam est קְרִיַם וְלִיֹּן cum
late, unde dimissum habet Metheg; sic קְרִיַם וְלִיֹּן Radici est.

אחלים / אהלה / בהמות v. g. **אחלים** / **אהלה** / **בהמות**
 (61) (-) ante (-) correptionem non ingreditur v. g.
 Central equi מראש **מראש** **מראש** (62) (:) ante (:) correptionem non
 ingreditur v. g. **מראש** **מראש**

AXIOMA VIII. Pfeiff. Reg. V. p. 79.

p. 72. n. 61. Zere syllabæ ultimæ (63), si nullum (-)
 vel (:) mobile præcedit, itidem corripitur

מראש פאב גביש נציר רצבה וקניי **פאב** **גביש** **נציר** **רצבה** **וקניי** **פאב**
 (64) v. g. **פאב** **גביש** **נציר** **רצבה** **וקניי** **פאב**

(63) Axiomatis ratio ex supra dictis elici potest, quamquam
 palmaria Lingvæ genio adscribenda veniat. (64) Di-צב גב
 אiones monosyllabicæ, exceptis שם & בן ante **שם** **בן**
 fixa, (.) utrunque retinent; Quod ipsum familiare
 quoq; est quibusdam Participiis. **שם** **בן** **שם** **בן**

Accentus aut deprimendum vel jungendam
 orationem, et simul ad Syllabam ad tollendam,
 vel deprimendam in se nitit.

AXIOMA IX. Pfeiff. Reg. S. p. 45

Accentus (65) dominus (66) potest (67)
 mutare (68)

[a] (-) quodcunque, & (:) Nominum **שם** **בן**
 (69) ante aliud (:) vel (-), in (-) (70)

v. g. **שם** **בן** / **שם** **בן**

[b] Scheva penultimæ literæ mobile (71)
 in (:) (72) v. g. **שם** **בן**

[c] Scheva mediæ radicalis, ante termi-
 natio-

Ad num. 62. Si מראש פאב גביש נציר רצבה וקניי
 פאב גביש נציר רצבה וקניי מראש פאב גביש נציר רצבה וקניי
 מראש פאב גביש נציר רצבה וקניי

Ratio ad num. 61 & 62 est, quæ Schura ex correptione tali
 zatum, denum - cel: foret mutandum, p. p. 27. n. 26.
 legi poteret principium.

Ad Axioma VIII. n. 63. מראש פאב גביש נציר רצבה וקניי
 מראש פאב גביש נציר רצבה וקניי מראש פאב גביש נציר רצבה וקניי
 מראש פאב גביש נציר רצבה וקניי מראש פאב גביש נציר רצבה וקניי
 (:) etiam in (:) mutatur.

Ad num. 64. de monosyllabis ex geminis nantibus **שם** **בן**
 his **שם** **בן** quæ p. 30. n. 42.

Ratio, quæ (:) ejusmodi syllabam e vocale impura p. 73. n. 57.

Ad num. 68. Patah quodcumque, **שם** **בן**
 particulas, primum aut viciniam, **שם** **בן** **שם** **בן**
 p. 4. 19. **שם** **בן** **שם** **בן** **שם** **בן** **שם** **בן**
 Syllaba simplex aut composita, ultima vel penultimæ,
 una: uno Patah primum vel impurum, **שם** **בן** **שם** **בן**
 nominum **שם** **בן** Gen. 3. 11.

Quæ de Accentibus solent tradi Regule, imo
 quæ Hebræica studiosos plus lassant, quam do-
 cent; atq; ipse tolerabilis essent, si ad linguæ
 æquilibrium, vel elegantiam viam facerent;
 sed si ejus periculis compitas, des uno ore
 futebunt, et non magis accentuum nu-
 meri causam exponere. Bened. de
 Spinosa, Comp. Gram. p. 8.

Ad num. 69. Nomina quing pariter eadem ratio
 non sequuntur, Bengt. Thef. p. 40. n. 20. **שם** **בן**
 Etiam: **שם** **בן** pp Accentum mutat in **שם** **בן**
 Levit. 20. 19. Esa. 1. 2.

num. 73. II. 26. ע"פ ז"ל א"ת

פ"ק פ"ק 108. א"ת ז"ל א"ת

א"ת ז"ל א"ת

ad num. 68. Quia sicut dicitur in eorum, p. 4.

13. Si versus dicitur una pars est distingvenda, cat distingvuntur accenti Targa; si duas, tum prima mutatur Targa, zeta Annuab (ung p'sy d'risi) una h'e Annuab, exceptis paucis, q' duos h'nt. Si tres, tum prima mutatur Targa, zeta Annuab, et tertia dicitur Targa; si u. quatuor, prima plerumq' notatur Sakeph' Katon, zeta Targa, zeta Annuab, et q'ta dicitur Targa. Si porro in medio p'su g'ny partes distingvende s't tu prima plerumq' Revia notari solet, zeta Sakeph' Katon, zeta Targa, q'ta dicitur Sakeph' Katon, zeta Targa. Si demig' s'z fuerint tum prima Revia, zeta Sakeph' Katon, zeta Targa, q'ta Annuab, q'ta dicitur Sakeph' Katon, q'ta dicitur Targa, et ad unum condum, qm plures adhuc partes distingvende occurrunt, plures alie d'ferri solent. Si q'm aut d'puncti, d' g'nie, tate Sakeph' Katon et Revia mane' similes, et q' s'p'ora s'p' m. p' hisufungant.

Nota: Targa o' tum ad distingvendas partes orationis, quam ad meli' canendum Sicut & Annuab imponit. Nam post Targa nullus Accenti d'punctus s'z p' quam Annuab vel Sicut, et s'tra nullus Annuab vel Sicut, cui o' d'cat Targa.

ad num. 68. Est etiam arguitur cum: accent. i. mutaturum vocales abate Mafis, & etiam ad huc sunt. Quidam enim d' p' mutaturum moderat: s't d' p' n' d' vocalibus utend: q' aliter q'm d' h'nt bene distingvuntur.

nationes verbales ה- (73), י, & ו, in eam vocalem (74), ex qua ortum est

v. g. פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק

[d] Suffixum ה Particulis (75) agglutinandum in ה. v. g. פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק

[e] (-) dictionum monosyllabarum (76) in (י) v. g. פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק

(65) Accentus omnes, vel Orationem vel Pronunciationem moderantes, & Consonis & Vocalibus coævos dicimus. (66) Dominorum seu distinctivorum potissimi sunt: Silluk, Aghnakh, Merca Mapahhatum, Sakephkaton, Sakephgadol, Segolta, Revia, Revia gereschatum &c. (67) Notanter פ"ק Potest utimur.

(68) Ratio Axiomatis in Paula, quam accentus inferunt, stabilitur. (69) Dantur quædam nomina, quæ (-) invariabile retinent, & præcipuè quidem פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק

(70) Vox פ"ק cum præfixis, etiam absqve accentu, kamezatur. (71) Sive Scheva simplex sit, sive (-) & (-) ex compositis, eadem mutatio obtinet. פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק

(72) Scheva segolatur maximè in suffixo ה & nominibus formæ פ"ק, excepto פ"ק quod amat פ"ק. (73) Terminationibus Verbalibus annumerandum ה paragogic. v. g. פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק

(74) Hæc factio, (-) præterea kamezandum est v. gr. פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק פ"ק

(75) Potiores Particulæ sunt ב, ל, ע, א. (76)

Scheva hic nullam syllabam constituit.

AXIOMA X. Pfeiff. p. 45. §. 72.

Propter Euphoniā permutantur (77) & alternant (78) nonnunquam reciprocè (79) לְיָחַם

[a] (·) & (·) v. g. תּוֹמֵךְ & תּוֹמֵךְ *Sustentans p. 67. n. 33.*

תּוֹץ פֶּרֶץ גְּרוֹץ יָרוֹם & יָרוֹם / יָרוֹם (80) v. g. תְּעַבְבוּרִי

פְּרִי פְּרִי? ante geminam Wafn. Pbl. 10. 8. 285.

[c] (·) (81), (·) (82) & (·) v. g. אֲשַׁבַּע & אֲשַׁבַּע

אֲשַׁבַּע יָצַד הַשְּׁלֵר & הַשְּׁלֵר v. g. אֲדָרָשׁ

[e] (·) & (·) v. g. אֲדָרָשׁ *disjunctam Dan 3. 13. 19.*

(77) Permutare est mutare vocalem in aliam ejusdem quantitatis. (78) Alternatio vocatur quicunque vocalis pro vocali vicarius positus. (79) Ubinam præcisè permutatio & alternatio eligenda aut negligenda, rerum magistra ostender. (80) Hæc alternatio crebrò in Verbis Ajin Vau & Geminant. Ajin occurrit. (81) Pathahh literas gutturales kamezatas aut hhatephkamez & hhatephparas antecellurum in Segol permutatur, mutatòq; vel abjectò (-) redit v. g. הַרְרָשִׁים / הַרְרָשִׁים (82) Locò הַרְרָשִׁים Segol vocum Milèl sub & ante הַרְרָשִׁים five ultimas five penultimas venit Pathahh vicarium v. g. הַרְרָשִׁים. Exceptionem faciunt הַרְרָשִׁים / הַרְרָשִׁים & הַרְרָשִׁים p. 28. n. 19.

אֲדָרָשׁ

אֲדָרָשׁ

CAP.

לְיָחַם

Ad num. 82. - אֲדָרָשׁ contra paronymi אֲדָרָשׁ Levit. 5. אֲדָרָשׁ 1. Sam. 7. 17. אֲדָרָשׁ Dan. 10. 2. - אֲדָרָשׁ ut אֲדָרָשׁ אֲדָרָשׁ Jud. 19. 21. Wafn. l. c. Obsoni affinitatem vel cognationem vocalium

Ad num. 82. אֲדָרָשׁ semp. esse ultimam constat p. 18. n. 76. ut אֲדָרָשׁ altitudo, אֲדָרָשׁ splendor

Obsoni parvum pro - Quispiam in 2. species cuius, אֲדָרָשׁ 1. Sam. 7.

Nomen est vox per numeros generaq̄ flexibis cum
Cass. Aug. R. l. c. 8. p. 67.

Bened. de Spinoza, Comp. Gram. Ling. Hebr. c. V.
p. 17. Singularum opinionum de Part. orationis sunt,
scilicet exceptis Interjectionibus et Conjunctionibus, et
una aut altera particula, ad Nomen via refert.
Per Nomen a. intelligit quicquid, quod sub
intellectum cadit, scilicet scilicet, vel in se. Cum a. sub
intellectum cadunt, penes, sunt res, verum, et
tributa, modi, et relationes, vel actiones, actionum,
modi, sunt Nomina, quia se constituit. 1. No-
men substantivum, quod primum, l. Appellativa.
2. Participium. 3. Relativum, vel Prepositivum. 4.
Participium, 5. Interjectionum. 6. Interjectionum.
7. Interjectionum, quod vocem canitur
substantivum genit.

CAPUT III.

De
NOMINE.

§. I.

FORMA Vocum Separatarum Specialis oc-
cupatur circa Partes Orationis (1) tres (2):
Nomen (3) scilicet, Verbum (4) & Particu-
las (5).

- (1) Partes Orationis ab aliis vocantur Species seu Differentiae
dictionum. (2) Qui plures excogitant, malè cogitant. Puff. Inst. 87. 95.
(3) Nomen Verbo præmittimus, tanquam prius in con-
structione, tanquam simplicius, & tanquam facilius.
(4) Quibus placet Verbum præponere Nomini, naturæ
ordinem & Verborum analogiam, cui Nomina se man-
cipant, sectantur. (5) Particula, Schindlerianâ metho-
dò, & Nominibus & Verbis præferri possunt; Nos illis,
cum plerisque, ultimum assignamus locum.

§. II.

NOMEN aliud *Primum* (6); aliud
Secundarium (7).

- (6) Nomen primum καὶ ἐξοχὸν nomen est, quandoqui-
dem rem primò, personam secundariò importat. (7)
Nomen secundarium aliàs Pronomen salutarur, utpote
quod primò personam, secundariò rem denotat.

§. III.

Primum rursus vel *Adjectivum* (8), vel

E 3

Sub-

Substantivum (9): & hoc vel *Appellativum* (10); vel *Proprium* (11).

(8) Quia Adjectiva Substantivis adji-
Denominativa Essentialibus, i.e. Seal.
 ciendo, quàm ab adiacendo nominantur. non v. dicitur in Vocabul. Grammaticis. (9) Asti-
 tudo per se subsistendi Substantiva peperit. (10) Diffe-
 runt Appellativa à Propriis, quod hæc rem indicent sub
 ratione unitatis & incommunicabilitatis; illa sub ratio-
 ne multitudinis & communicabilitatis. (11) *Attribu-*
ix Ephode.
ta Propriorum sunt: Carere [a] *Articulo*, [b] *Plurali*,
Gram. c. 2.
 [c] *Suffixis*, [d] *Regimine*. ut regant sequens, regunt ab Antecedente.
Wasm. 73.

Varen. in Genes. p. 158.

§. IV.

Primario Nomini accidunt (12): *Articu-
 lus, Genus, Motio, Numerus, Casus & Com-
 paratio.*

(12) Quædam horum accidentium Nomini competunt.
Prop. Int. 89.
ἀπλῶς, ut *Articulus, Casus & Comparatio*; quædam
κατὰ τὴν, ut *Genus, Motio & Numerus*. Sic & quædam
 dantur formaliter, ut priora quatuor; quædam mate-
 rialiter, ut posteriora duo.

§. V.

ARTICULUS [qui supervenientibus li-
ix 555.
 teris *כלב* cedit (13)] exprimitur per *ה* (14), præ-
 figendum Appellativis (15) in statu absoluto (16)
 positis, Propriis (17) Locorum & fluminum,
 nec non Gentilibus & Patronymicis, mediante
ix 783.

[a] () &

Ad num. 9. Loquendo de Etymologia Nominis, abignaffor-
 tum est particulare, quædam substantiva. Non doctrina,
 Preceptum q. non hnt aptitudinem se subsistendi (q. d. præ-
 sentia) et in substantiva sunt. Itæ non tam essentia qm
 significatio rei intenditur.

Ad num. 10. Ex accidenti nomen proprium (q. d. Lat. La-
 mens) vel pluribus convenit, vel gentilium fit, & ma-
 teriam appellativum induit.

Ad num. 16. Stato absoluto est nomen appellativum positum
 solitariis, sine alio substantivo, ut *דָּבָר* Verbum.

Stato Constructo est conjunctio duorum substantivorum diver-
 sarum resstantium, in rectione Genitivi, ut Verbum Domini
דָּבָר דְּיְהוָה

Stato Suffixivo est conjunctio appellativi cum nomine
 possessivo, ut Verbum meum, tum q. *דָּבָרִי*

Ad num. 11. Ad datur [E] variatio & Transpositio
 nunquam, *Glafs. Plat. p. 52.*

Ad num. 12. Si de motione vide p. m. n. 27. 28.
 alius Substantivum proprium sub una ratione est, juxta
 Burgh. Def. p. 74.

Ad n. 14. Nō appellativo vel individua unum,
 vel plura vaga, vel unum, aut plura certa et nota
 fieri volung: q. ap. Latinos absq. ulla diffra, A. ap.
 Hebraeos, et alios magna fir; nō. וְיָדָא וְיָדָא
 vitum quocumq. vel viros quocumq. fiat. sed si
 q. non nisi q. vel viros, de q. jam locutus e, vel
 quos supponit notos esse, fieri vult, et Romini
 pponere וְיָדָא quod vocari solet וְיָדָא וְיָדָא
 וְיָדָא, q. rem notam indicat, aduoz
 idem Indicativum appellat.

Ad num. 15. si haerediah per se lam
 13. in locis a mofora annotatis.

Quoniam de Seia 8.

[a] (-) & Dagesch F. (18) communissimè v.g.

[b] (·) ante Consonas ע ח ה vocum non-
 monosyllabarum kamezatas (19) v.g.

וְיָדָא וְיָדָא, *contra* וְיָדָא וְיָדָא

(13) Cessione [quam & ה characteristicum Infinitivorum
 Niphal ac Hiphil ^{particuli}] facta, vocalis Articuli recedit
 v. g. וְיָדָא. Excipimus tamen 20. loca, Articulum, non
 obstantibus וְיָדָא, in Scripturis retinentia. (14) Hoc
 ה ex הוּא desumptum aliis Demonstrativum, aliis Em-
 phaticum, aliis aliter audit, & nonnunquam pleonasti-
 cè adhibetur. (15) In constructione Substantivi & Ad-
 jectivi Articulus vel utrumque, vel neutrum, rarissimè
 alterutrum gaudet. Gaudent interim eodem Participia,
 Pronomina tertiæ personæ & omnes Præterita. (16) Sta-
 tus constructus Articulum possidens vulgo, non nobis
 reverà constructus est. In Statu Suffixionis autem, præ-
 ter ה locale, raro Articulum conspicies. (17) Articulus
 propriis hominum, nisi Appellativa fiant, non præfigi-
 tur. (18) Sicubi Dagesch locum non invenit, alleva-
 tionem instituimus. (19) Conf. omninò notata ad c. 2,
 ax. 10. n. 81. p. 36.

§. VII.

GENUS tantum duplex (20) est: *Masculinum* & *Fœmininum* (21), dignoscendum ex

[a] *Significatione*, ita ut *Masculina* sint No-
 mina Virorum, officiorum virilium,
 fluviorum, Montium, Fontium, Popu-
 lo-

§. VII.

MOTIO fit è Masculino Substantivo (27) pariter ac Adjectivo (28), abjiciendo [si quod adest] ה (29), & adjiciendo

[a] ה. sive simpliciter familiarissimè, sive unà cum Dagesch F. in י. finitis (30) v.g. יפה *pulcher*, יפה *pulchra*, שני *secundus*, שניה *secunda*.

([b] ה. sive iterum simpliciter in י. finitis (30), sive præeuntibus duobus (··) (31) in Participiis (32) v.g. שני *secundus*, שניה *secunda*, פקר *visitans M.* פקרת *visitans F.*

(27) Substantiva partim ob sexus differentiam, Epicœnis *קדוש מלך* & *קדוש אר* exclusis; partim ob sermonis copiam moventur.

(28) Motione Adjectiva Substantivis prævalent.

(29) ה affirmativum generis in adhibendo, præter Motionem, Jod paragogico, in ה transit v.g. רבתי.

(30) In י. cum primis finiunt Gentilia & Numeralia ordinalia, atque utroque hinc inde more formantur. *שלישי שני ראשונה* & *קברי מקרי*

(31) Dictione in Hholem desinente, motio beneficii unici (··) suscipitur v.g. משקלת.

(32) Participia [à quibus Paul in Kal excipitur] habent è Nominibus quædam sequacia, simulq; & in ה & in ת formantur. *תפקרת*

2. Sal. ben. Malub. ad Gen. 1.1.

Accusativum אַתָּה (48) v.g. אַתָּה דָּבַר *verbum*

Ablativum מִן (49) v.g. מִן דָּבַר *a verbo.*

(45) Habent Ebraei Casus non parentes; sed latentes, hau-
riendos e structura sermonis & אֲשֶׁר accentuato-
ria. Atque hoc datō, declinationes propriē loquen-
do non dabuntur. (46) Qui omnes sex Casus pra-
articulationibus efformant, crassius impingunt.

Nam Nominativus, cui & alibi Vocativus respon-
det, nullā indiget; & Genitivus apud Scriptorēs Sa-
ceros potissimum ex Regimine, apud profanos ex vo-
cula אֲשֶׁר cognoscitur. (47) הֵן nonnunquam Ge-
nitivum Possessoris, imō Accusativum quoque ar-
guit. (48) Cum Particulam אַתָּה Passivum praecedit,
Nominativi; cum verbum intransitivum, Praeposi-
tionis signum dicas. (49) Pro מִן prohibitu assumi
potest מִן sequente Dagesch F.

Gen. iii. Dan. 1.48. Gen. 4. 16. Exod. 10. 8. Gen. 17. 5. Sam. 7. 12. 3.

Gen. 362. 444. Gen. 422. Exod. 10. 8. Gen. 17. 5. Sam. 7. 12. 3.

§. X.

COMPARATIONEM suppeditat ipse
Positivus (50), interveniente מִן aut מִן dage-
schato in Comparativo (51), אֲחֵר aut periphrasi

aliqua in Superlativo (52) v.g. יָפֵה מִן עֲלֵמֵי *pul-*
chrior virgine, אֲחֵר מִן יָפֵה pulcherrimus.

(50) Positivus & Adjectivum, quod unice hic Compara-
tionem ingreditur, retrocurrunt. (51) Comparativus
quoque fieri solet ex intendendi dictione יָפֵה (52)
Superlativus periphrastice exprimitur vel repetendo
[a] Adjectivum v.g. רָע רָע *pestimus.* [b] Substanti-

at Rabbines. Exod. 7. 4. vum,

Ad num. 50. מִן אֲשֶׁר וְאֵת הַיָּמִים וְאֵת הַלַּיְלִים
אֲחֵר מִן יָפֵה (Apost. Rom. Th. 329. v. dum est ne.
gativum. Glass. Phil. p. 726.

Ad num. 52. a. an etiam Epith. Adjectivum e signi-
latum Cf. 6. 3. 7. Ita Rom. Th. p. 352. Wagn. Phil. p. 278.

Constant. Glassis Phil. p. 415. Varemig in Genes. p. 105.

פתח קולאבא *Conclave in conclave, i.e. in mū
 conclave, I. Reg. 20, 30. c. 22, 26. נוסד נוסד
 פת. 28. 16. Or. Bug. Lex p. 314. inbr. 12. Th. p. 30. 363.
 Gen. in Dan. p. 182. 198.*

(A) Adverbium *Gloss. Phil. p. 689.*

פתח קולאבא *Regimen, tam Adjectivum quam substantivum, V. Gen. in Prae
 p. 1594.*
*Regimen, tam Adjectivum quam substantivum, V. Gen. in Prae
 p. 1594.*

פתח קולאבא *Regimen, tam Adjectivum quam substantivum, V. Gen. in Prae
 p. 1594.*

פתח קולאבא *Pluralis, Gen. 19. 11.*

פתח קולאבא *Admodum vitalis, sic
 Gen. 1. 13. Sic יצא יצא Quia Gen. 2. 4. p. 348. 2 in Prae
 p. 1021. De jurat p. amoniam Gen. 31. 14. Amos. 6. 8.*

פתח קולאבא *Admodum vitalis, sic
 Gen. 1. 13. Sic יצא יצא Quia Gen. 2. 4. p. 348. 2 in Prae
 p. 1021. De jurat p. amoniam Gen. 31. 14. Amos. 6. 8.*

Semur 140 vum, sive in le, sive in Synonymo v. g. הַרְצֵה הַרְצֵה p. 61. 82. 85.
 פתח קולאבא *terra erat vastissima. [c] literam aut sylla-
 bam v. g. יְשׁוּעַתָּה יְשׁוּעַתָּה salus maxima, חֲלָלִים חֲלָלִים dolor
 maximus; vel ulurpando (1) abstractum pro concreto פתח קולאבא
 v. g. אֶרְצְכֶם אֶרְצְכֶם terra vestra erit desolatissima.
 (2) Regimen v. g. אִישׁ דָּמִים אִישׁ דָּמִים vir sanguinolentissi- פתח קולאבא
 mus (3) Articulus v. g. שֶׁמֶן הַטּוֹב שֶׁמֶן הַטּוֹב oleum optimum. פתח קולאבא
 (4) Nomina DEI אֱלֹהִים אֱלֹהִים & אֱלֹהִים אֱלֹהִים v. g. פתח קולאבא
 אֵשׁ אֵשׁ ignis maximus, שֶׁלֶחֶתִּיהוֹ שֶׁלֶחֶתִּיהוֹ flamma פתח קולאבא
 maxima & c. פתח קולאבא*

CAPUT IV.

De
 PRONOMINE.
 NOMINUM SECUNDARIORUM no-
 mine veniunt PRONOMINA (1), eaq;
 tam Separata (2); quam Inseparabilia (3)

(1) Pronomina aliis Cognomina dicta, interdum, majoris פתח קולאבא
 emphatis causa, cum ipso Nomine junguntur. (2) Se- פתח קולאבא
 parata dictionem separatam constituunt, ac per se פתח קולאבא
 subsistunt. (3) Inseparabilia dictionibus adherent,
 ac per se non subsistunt.

Separatorum alia Integra (4), ut Persona-
 lia, Demonstrativa, Interrogativa & Recipro-
 ca;

ca; alia *Defectiva* (5), ut *Relativorum* alterum, dicuntur.

(4) Integra nominamus, quæ per Genera, Numeros & Casus flecti possunt. (5) Defectiva Genere, Numero & Casibus destituta contextus indicat, $\text{אשר} \text{אשר}$

§. III. $\text{אשר} \text{אשר}$

Inseparabilia sunt vel *Præfixa*, ut denuò *Relativorum* alterum; vel *Suffixa* (6), ut *Possessiva*.

(6) Affixum generale quid est; Præfixum, quod initio; Suffixum, quod fini vocum adjungitur, $\text{אשר} \text{אשר}$.

§. IV.

PERSONALIA Casus obliquos (7) petunt à notis Casuum (8) & Suffixorum, hoc juxta Schema:

I. PERSONÆ.			
SINGULARIS.	NOS אנחנו (10)	N.	EGO אני (9)
	NOSTRI שלנו	G.	MEI של
	NOBIS לנו	D.	MIHI לי
	NOS אנחנו	Ac.	ME אתי
	à NOBIS מאנחנו	Ab.	à ME מאני / ממי / ממני

II. PER-

PLURALIS

PLURALIS	PLURALIS	PLURALIS	PLURALIS
PLURALIS	PLURALIS	PLURALIS	PLURALIS
PLURALIS	PLURALIS	PLURALIS	PLURALIS
PLURALIS	PLURALIS	PLURALIS	PLURALIS

SINGULARIS

SINGULARIS			PLURALIS		
	(11) את / אתה	(11) את / אתה		(12) אתם / אתן	(12) אתם / אתן
	TU	TU		VOS	VOS
	F.	F.		M.	M.
	F.	F.		F.	F.
	F.	F.		M.	M.
	F.	F.		F.	F.
	F.	F.		M.	M.

II. PERSONÆ.		III. PERSONÆ.	
<p>II. PERSONÆ.</p> <p>את / אתה</p> <p>אתם / אתן</p> <p>את / אתה</p> <p>אתם / אתן</p>	<p>III. PERSONÆ.</p> <p>את / אתה</p> <p>אתם / אתן</p> <p>את / אתה</p> <p>אתם / אתן</p>		
<p>את / אתה</p> <p>אתם / אתן</p> <p>את / אתה</p> <p>אתם / אתן</p>	<p>את / אתה</p> <p>אתם / אתן</p> <p>את / אתה</p> <p>אתם / אתן</p>		

II. PERSONÆ.		III. PERSONÆ.	
<p>II. PERSONÆ.</p> <p>את / אתה</p> <p>אתם / אתן</p> <p>את / אתה</p> <p>אתם / אתן</p>	<p>III. PERSONÆ.</p> <p>את / אתה</p> <p>אתם / אתן</p> <p>את / אתה</p> <p>אתם / אתן</p>		
<p>את / אתה</p> <p>אתם / אתן</p> <p>את / אתה</p> <p>אתם / אתן</p>	<p>את / אתה</p> <p>אתם / אתן</p> <p>את / אתה</p> <p>אתם / אתן</p>		

(7) Pronomina Personalia *אני* & *את* sic appellata, in ca-
 su recto ferè significant. (8) Nota Accusativi *את*
 hinc aliquoties in *אני* commutatur. (9) Quomodo &
 quando vice *אני* dicatur *את*, supra monitum fuit.
 (10) Vicem *את* semel supplet *את*, legendum juxta
 vocales *את*, juxta consonantes, methodò Rabbi-
 nicà, *את*. (11) Pro *את* tonò retractò reperitur
 & quinqvies cum Apocope *את*. (12) In lo-
 cum *את* ter pro *את* positi sexies occurrit ex Aramæ-
 ismo *את*. (13) *את* pro *את* semper in Pentateu-
 cho, undecim locis exceptis, applicatur.

§. V.

DEMONSTRATIVA sunt Singul.

(14) *Hic, Iste, Ille, Haec, Ista, Illa;* Plural. *Hi, e, Isti, e, Illi, e* (15),
Hic, Haec, Iste, a, Ille, a. (16)

(14) *את* Articulum suscipiens, sæpè *ה* epentheticum kameza-
 tum simul suscipit, modò manente, modò pereunte
 v.g. *ההוא*. (15) aliquando per *את* expo-
 nendum, idem quoad epenthesin *ה*, sed Zerati, post
 Articulum agnoscit v.g. *ההוא*. (16) Studiosè à Ma-
 soreshis annotatum est, octies Pronomen *את* cum
 Articulo legi *אתה*, cum aliàs semper significet DELUS.

(17) Incidenter observes, ad Demonstrativa non malè
 reduci famosissimū illud *אתמני פלני* contractè *אתמני*,
 quodq; peperit Hispanicum *Fulano Sutoro*.

§. VI. IN-

Ad num. 7. Si qui, aliquis, noster, mag. etc. etiam p. sona
 inferant.

Ad num. 14. *אתמני פלני* a *אתמני* obmutuit &
 reparavit *אתמני פלני* *אתמני פלני* *אתמני פלני*
אתמני פלני *אתמני פלני* *אתמני פלני*
אתמני פלני *אתמני פלני* *אתמני פלני*
אתמני פלני *אתמני פלני* *אתמני פלני*

Ad num. 14. Malè expro *אתמני*. *אתמני* p. 80. *אתמני* ille, illa.

Notat locum *אתמני* *אתמני* p. 72. *אתמני* vide p. 607.

אתמני potius *אתמני* quam studio ceulbaton tacemy, *אתמני*
אתמני *אתמני* *אתמני* *אתמני* *אתמני* *אתמני* *אתמני*
אתמני *אתמני* *אתמני* *אתמני* *אתמני* *אתמני* *אתמני*

D. Hejer in Dan. p. 617.

Arg. ita ferè idem q. *אתמני* *אתמני* *אתמני* *אתמני* *אתמני* *אתמני* *אתמני*

Latinoi *אתמני* X. Anonymus.

§. VIII.

RELATIVUM & Personæ & Rei, imò ^{Bx. 389.} utriusque Generis & Numeri (25) est אֲשֶׁר (26), proq; eo diminutum (27) שׁ (28) seqvente Dagesch F. (29) v. g. אֲשֶׁר לָקַח & אֲשֶׁר לָקַחָהּ, quod, quos, quas &c. accepit.

Relativum cum antecedente necessit. est.
Glafs. Phil. 522. 801. 807.
44. T. 4. p. 107. T. 2. p. 1322.

(25) Metuis incertitudinem idiomatis Ebraei? Nomen precedens consule, & Genus ac Numerum; seqvens, & Casum invenies. (26) Pro אֲשֶׁר naturam conjunctionum sæpè induente, aliquando satisfaciunt וְ אֲשֶׁר & וּ. (27) Qui שׁ diminutum ajunt ex לָשׁ, nostrò iudiciò cespitant. (28) Segol שׁ quandoque in (-), bis in (:) & semel in (-) abit, (29) שׁ ante indagelchabilem immutatum manet. וְ אֲשֶׁר לָקַחָהּ

Wasson. Ebr. p. 52

§. IX.

POSSESSIVA fiunt ex certis Terminationibus (30), & significant in Nominibus possessivè (31); in Verbis & Particulis personaliter (32). Hinc *Suffixorum Nominalium & Particularum*, per Genera & Numeros (33) seqvens esto Schema:

SIN-

Ellipsis וְ et אֲשֶׁר frequentissima Buxt. Thel. 408.
 Glafs. Phil. p. 530. 533.

אֲשֶׁר eleganter cum alio relativo conjungit Glafs.
 Phil. p. 538. Buxt. Thel. p. 410.

Quomodo cum כּוּכַר confirmat Quide Buxt. Th. 566

Ur Germani dicunt, in 3, in 2, in 1.

Ad num. 31. Obiectivè Gen. 10, 4. Eja. 53. 11. Gej. in Daniel. p. 119. Comp. 2. dapsim. Glafs. p. 32.

Ad num. 27. לָשׁ non est significativum qui, et absolutè Rabbis primò usitatum

Relativè, Gen. 19. 13. vide Glafs. Phil. p. 513. 515.

Relativè suus § 871. Glafs. Phil. p. 514.

SINGULARIA. (34)

C.

Meus, a, um.

F.

(36) Meus, a, um.

M.

(35) Meus, a, um.

F.

(38) Ejus, Suus, a, um.

M.

(37) Ejus, Suus, a, um.

C.

(39) Noster, ra, rum.

F.

Noster, a, um.

M.

Noster, a, um.

F.

(41) Earum

M.

(40) Eorum
 (41)

Ad num. 33. Affigum numero convenire debet cum
 no[m]i[n]e, cui annexum est. Genere s. um illa re loq[ua]ntia, qua
 affigum innuit. *Wafm. Et p. 75.*

Quid est, ad quem sermo dirigit, & de quo instituit, ut
 Reg. huius *מלך* o[mn]i *מלכות* o[mn]i *מלכות*
 Subiunctum nomini de quo aliud 33, ut 51. *Thapverus.*

PLURALIA. (34)	
C. מֵי (42) Mei, æ, a.	
F. תַּיִךְ תַּיִכִי (43) Tui, æ, a.	M. תַּיִךְ Tui, æ, a.
F. עֵינָא Ejus, Suus, a, um.	M. עֵינָא עֵינָא (44) Ejus, Suus, a, um.
C. נֵשְׁרָא Nostri, æ, ra.	
F. נֵשְׁרָא Vestri, æ, a.	M. נֵשְׁרָא Vestri, æ, a.
F. אֵרָא (45) Earum	M. אֵרָא (45) אֵרָא (46) Eorum

(30) Terminaciones, solis Appellativis competentes, oriuntur ex Pronominibus separatis personalibus, demtis plerumque capitibus, & ך in ך mutato. (31) Suffixa primæ & secundæ personæ per omnes numeros & casus possessivè; aut tertiæ personæ relativè vel reciprocè significant. (32) Rarò significatio Dativi personalis per Suffixa in Nominibus suppeditatur v. g. םיך םיך םיך םיך םיך.

pro םיך להם. (33) Genus Suffixorum ex Objecto, Numerus ex Subjecto, æstimatur. Qvò observatò, Nomi- ni masculino suffigere licet fœmininum, & contra; judicare item, sintne Suffixa ןי / ןן / ןן / ןן / ןן / ןן Singularia, an Pluralia. (34) Pluralia, ad differen- tiam Singularium; ordinariè iud aut literæ aut syllabæ ultimæ præmittunt. (35) Schevâ םיך propter accen- tum in (׳) mutato, Dagesch Euphonicum sæpè superve- nit v. g. םיך. (36) םיך Chaldaïsmum sapit. (37) Lo- cum םיך aut nonnunquam םיך usitatè in nominibus in םיך finitis occupat v. g. םיך. (38) Mappik ex םיך interdum excidit, inq; nominibus in םיך. ex- cun- tibus, itemq; tribus ןן / ןן & ןן, pro םיך dicitur םיך.

v. g. םיך. (39) Semel pro ןן reperitur ןן. (40) Suffixum ןן in libris præcipuè metricis occurrit. (41) ןן / ןן additur iterum in ןן terminatis, ut & no- minibus ןן / ןן & ןן / ןן nec non formæ ןן &

(42) Vox ןן non habet suffixum (43) ןן etiam Chaldaïsmum sapit. (44) ןן rursus ex Chaldaïsmo est. (45) Pro ןן & ןן Plura- lia in ןן assumunt ןן & ןן.

Ex. 30. Wafr. 70.
Ex. 396.
noie
Ex. 418. 399.
p. 74. A. IX. b.
Wafr. 78.
Ex. 417.
Ex. 420.
Gen. 26. 16.
Ex. 42. n. 41.
Second partie et 44am i rona et figures edim
ogherum et riam, scriptis nie in vocal
Elv. 79.
Ex. 44. 45 ppriis de nome p. 77. n. 11.

ante suffixa p. n. it
Ex excidit. ante singu-
laria ipse redundat.

s. X.

Ad hujus Schematis enucleationem obf.

- I. foemininum in ה (46) mutari, aliud quodcunque tolli v. gr. *גבורתי potentia mea*, *עירי ager meus*, ex *עירי*.
- II. Characterem Dualis, & Pluralis Masculinorum perire v. gr. *דברי verba mea*, *רגלי pedes mei*.
- III. (-) ultimæ syllabæ ante כ & ק in (-) ^{פ. 4. 17.} transire v. g. *דברכם verbum vestrum*.
- IV. Nomina tria (47) *אב pater*, *אח frater* & *הוה focer*, pro vocali Suffixorum singularium, primâ Personâ exceptâ, assumere v. g. (48) *אביך pater tuus*. ^{ו. 219.}
- V. (.) disyllaborum formæ פרי in (:) ^{פ. 407.} resolutioni v. g. *פרי fructus ejus*. ^{פ. 219.}
- VI. Quibusdam nominibus Suffixa non nisi in statu constructo (49) subjici v. gr. *אשריך beatitudines tue*, *עירי pecus ejus*. ^{ו. 229.}
- VII. Particulas (50) seqvi Suffixa
[a] Singularia (51) communissimè (52) v. g. *אצלי apud me*.

[b] Plu-

Ad num. 51. de אצלי Quidè Majm. Obi. p. 255. Bugt. Lex
p. 57. et h. l. p. 48. n. 8.

Ad num. 48 Vox imediatè in vocalem desinens multum
affigunt recipit Augst. thes. p. 502.

[b] Pluralia אחר / אל / בלערי (53) & / בלערי & (53)
לפני / על / ער (54). יחד (55).

[c] Singularia & Pluralia promiscue
בתח & בין.

(46) *affirmativum generis quandoque syncopatur v. g. בלערי* *pro ejus* *os, oris*, quod ante Suffixa, primâ personâ itidem ex-
ceptâ, facit *בני* v. g. *os tuum*. Sed nos aliter sentimus.
(48) Ultra patet, in י. & ך desinentia vocalem suffixi ab-
forbere. (49) Nonnulla nomina sub forma penitus inu-
sitata Suffixa conquirunt v. g. גללו *quasi à גלל*. (50) Par-
ticulæ inseparabiles כלב ante Suffixa, י. / ך & ו exceptis, kamezantur, כ מרז præterea expletivum כו (quo
cum & separatim usurpatur) subinde accersente v. gr.
in nobis, כמוני *sicut nos*. (51) Ad particulas suffixis
singularibus gaudentes trahi potest *יש* est v. g. *יש*
in es. (52) Pro Singularibus Suffixis ו. ה. ה. Particulæ
בה & ברי בני Verborû assumunt / עור & הנה / אין
v. g. *non ego*, איכני *non ille*. (53) בלערי Gen. 14. 24.
non est Suffixi; sed Pluralis irregularis forma. (54)
לפני, quod propriè nomen constructum plurale est, ל servili
stipatum, gravia suffixa (ut sunt כם / כן / הם / הן) nu-
dè accipit, levia verò juxta formam Nominis absolutam
v. g. לפני / לפניכם. (55) Pro יחד ter tantum in
Scripturis extante læpissimè legitur יחדן *Psal. 19. 10.*

§. XI.
 SUFFIXA VERBORUM (56), potissimum Accusativi casus, aliter in Præteritis, aliter alibi (57), sub significato Personalium (58) adhibentur, ceu è præsentis Schemate liquet.

FUTUR. IMP. INF.		PRÆTERITORUM	
C. מֵי (65) Me יֵי (66)		C. מֵי Me	
F. (60) תֵי Te	M. (59) תֵי Te	F. (60) תֵי Te	M. (59) תֵי Te
F. (63) Illam תֵי	M. (61) תֵי (62) תֵי Illum	F. (63) Illam תֵי	M. (61) תֵי (62) Illum
C. נֵי Nos		C. נֵי Nos	
F. Vos נֵי	M. Vos נֵי	F. Vos נֵי	M. Vos נֵי
F. Illas נֵי	M. Illos נֵי	F. (64) illas נֵי	M. (64) illos. נֵי

(56) Me-

(56) Methodus Doctrinæ Suffixa verbalia hic loci requiritur.

(57) Suffixa Præteritorum non rarò Futuris, & contra, *fix. 524. Wajm. 236.*

assignantur. (58) Locum Suffixorum verbalium non *אֲנִי אַתָּה עָלְמָא* 40.2. infrequenter supplent Pronomina Personalia integra. *אֲנִי אַתָּה*

(59) *אֲנִי אַתָּה* - cum primis verba *אֲנִי* & *אַתָּה* delectantur. *Wajm. 236.*

(60) Pro *אֲנִי* reperitur, accentu retracto *אֲנִי* v. gr.

אֲנִי אַתָּה. (61) Suffixum *אֲנִי* in verbis *אֲנִי* semper ad-

hibetur. (62) *אֲנִי* usus tantum est in numero Præte-

riti Sing. tertiæ Fœmin. exceptâ, ut & in Futuro, Infinit.

& Participio. (63) Suffixum *אֲנִי* - cujus Mappik & hic *אֲנִי* *Fesfel. Ti. Adesp. 309.*

quandoque excidit, unâ cum *אֲנִי* rariùs in Futuris datur.

(64) Suffixa *אֲנִי* & *אֲנִי* in tertiâ fœm. Præteritorum

subinde pathahantur, accentu remigrante v. gr.

אֲנִי אַתָּה. (65) *אֲנִי אַתָּה* tantum in Futuris, & quidem *fix. 524. Wajm. 236.*

rarò, apparet. (66) Suffixum *אֲנִי* non nisi Infinitivis

competit, significatione à *אֲנִי* fere dispari. *אֲנִי אַתָּה אֲנִי אַתָּה*

§. XII.

Eriam ad hujus Schematis enucleationem obf.

I. Suffixa Verbalia ordinariè solis Activis (67) convenire.

II. Personas primam atq; secundam Suffixis earundem Personarum destitui (68); tertiã verò, similia (69) suscipere.

III. Zere (70), Hholem (71) & Pathahh (72) ultimæ syllabæ non-crescentis in [:]

H cor-

corripi v. gr. בָּקְרוּ *visitavit eum*, ex
בִּקְרָהוּ. יִבְקְרוּ *visitavit eos*, ex יִבְקְרוּ / יִבְקְרוּם

IV. Kamez sub prima (73) & Scheva sub
secunda, item Scheva sub prima (74)
& Hholem sub secunda (75) transpo-
ni, transpositumqve Hholem in Ka-
mezhhatuph (76) mutari v. gr. בִּקְרוּהוּ
visitarunt eum, בָּקְרוּ *visita^reum*.

V. ה Foemininum ante Suffixa syllabica in
ח schevatum (77), præmissô (-); ast an-
te asyllabica in ח vocali punctandum
Suffixi, præmissô (-) transire v. gr.
בִּקְרָתְךָ *visitavit te* F. בִּקְרָתֶיהָ *visitavit*
eam F. עֲרַבְתִּי אֶת־כָּל־פְּנֵי־אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל *ser. 20. 14.*

VI. Terminationes י & ו expellere voca-
lem Suffixo debitam v. g. בִּקְרָתֶיהָ *visita-*
vi eum.

VII. Augmenta Præteritorum ac Futuro-
rum nonnihil immutari, & ibi quidem
ת in ת / ת / ת in ו / ת in ח & ת in ח vel ת in ח; hîc
נָה in (ו) vel (ח) v. g. בִּקְרָתֶם *visitasti eos*;
בִּקְרָתֶיהוּ *visitastieum* F. & c. בִּקְרָתֶיהוּ פִּקְרָתֶיהוּ
צִקְרָתֶיהוּ

VIII. For-

VIII. Formas Imperativorum (78) & Futurorum pathahhatus kamezari v. gr.

שמעוני *audite me*, יִשְׁאַלוּנִי *rogabunt me*. *Ex 23.*

IX. Ante Suffixa וְ / הָ / הִ / הֵ / הֶ / הִי & הוּא in Futuris (79) sæpè inferi נִ schevatum (80)

v. g. אֶעֱרַקְךָ *evellam te*, יִמְצְאוּנָהּ *invenient eam*. *יִסְבֵּב נֹדֵד. Circumduxit illum Deut. 32. 10.*

X. Infinitivos Verborum Lamed He eligere formam constructam v. g. לַעֲשׂוֹתוֹ *ad faciendum illud*.

XI. Participia, quæ aliàs sequuntur affixionem Nominum (81), in Fœmininis solum sub forma הִתְּ Suffixa adsciscere

v. gr. וְיִזְכְּרוּךְ *visitans eos*, עֹשֶׂה *pariens te*. *יִזְכְּרוּךְ / פָּקַד עָלֶיךָ / וְיִזְכְּרוּךְ. qd m p. 95. n. 16. et p. 64. n. 49. eadem forma in multis suffixis assumit.*

(67) Infinitivus Niphal & verba intransitiva haud rarè Suffixis quoque gaudent, subintellectâ hîc expositione commodâ per Particulas עַל / אֶל / עִם / מִן / לְ / בְּ. (68)

Si personæ prima & secunda suffixis similibus utentur, reciproca fieret significatio, וְהוּא Hithpael propria. Quod si tamen rariùs obtingat, sentus qua drans per Dativum concipiendus est v. g. עָשִׂיתִי לְךָ *fecim tibi*. (69)

Cur tertia persona non abhorreat à suffixis similibus, id causæ est, quod hujus personæ suffixa nunquam in

Ad num 67 וְיִזְכְּרוּךְ Gen. 31. 49. Deut. 32. 17.

verbis valorem reciprocum habeant. (70) Zere mediae ^{Ex. 504} radicalis Præteriti Kal ante Suffixa levia manet; in Hiphil verò in י. permutatur v. gr. אָרָבוּ *dilexit eum*, וְהִפְקִידְנִי *fac nos visitare*. (71) Hholem verborum עָי, ceu impurum, non mutatur. (72) Pathahh Præteriti Kal in (·) abit v. g. פָּקְדָהוּ *visitavit eum*. (73) Cum radix sub secunda radicali agnoscit (·), transponendum (·) in (·) migrat v. g. אָמַוּתָהּ *amavit eum* F. (74) Perinde est, siue Scheva simplex sit, siue compositum. (75) In Infinitivo Paal' ante קָם & כָּן aut אָכַל transpositio instituitur, aut Hholem tantum kamezhhatuphatur v. g. פָּקְדֵה & פָּקְדֵה. (76) Cum Kamezhhatupho hinc inde alternat (·). (77) Verba לָהּ jam tum הּ requirentia הּ foemin. excludunt v. g. בָּנְתָהּוּ *edificavit illum* F. Cæterum post הּ in הּ mutatum הּ Suffixorum הּ & הּ lapsius eliditur, & per Dagesch compensatur v. g. פָּקְדָתוּ *visitavit eum* F. (78) Secunda plural. mascul. Imperativi Kal sub duplici forma Suffixa assumit v. g. פָּקְדוּנִי & פָּקְדוּנִי *visitate me*. (79) Futura Imperativi nonnunquam imitantur. (80) Nun epentheticum, aliquando, præsertim ante כִּי periens & per Dagesch restituendum, præmittit in personis non-crescentibus (·) vel (-), accentu ubique in penultima servatò v. g. יִצְרְתָהּ / אֲרִידָהּ. (81) Pro Suffixo י. in Participiis aliquando venit כִּי .., uti ׀ .. pro ׀. &c.

§. XIII.

Suffixis æquiparantur literæ אָהוּיִנְתָּהּ paralogicæ (82), ac quidem

[a] N

Ad num: 72. עָיִם כִּי אֲרָבוּ ante q' manet יג. Bugt.
Fid. p. 504. cont. supra p. 31. Ex. V.

[a] \aleph in tertia plural. Præteriti (83) v. gr. הלכוּ ^{ל'כ'ו} / אִמְּבַּלְוּרֻּנְט. _{Gen. 1. 14. 1. 5. 179, 20. Jer. 10. 6. 181. c. 42. 16.}

[b] ה in

[a] Nominibus (84) seu Masculin. seu Fœmininis (85) v. g. אִמְּטַח / לִילָה.

[b] Pronominibus tam separatis, quàm inseparabilibus v. g. כֻּלְּנָה / הַמָּה. _{Gen. 2. 13. 17. 18. 19.}

[c] Verbis Personarum non-crescentium (86) v. g. שְׁמַרָה / אֲשַׁמְּרָה. _{Mafm. 2. 11.}

[d] Particulis v. g. אָבָא / בָּכָה.

[c] ה in nominibus constructis (87) v. g. הִיתָו.

[d] ו in Participiis (88) & Particulis v. gr. אֲסָרִי _{Gen. 29. 11. ligans, ex. מִנִּי ex. אֲרִאֲרִי Jer. 3. 4. cum (2) original. Mafm. 8.}

[e] ו in personis verborum per י & ו (89) cre-

[f] ו in Infinitivo Kal Verborum _{Jer. 31. 22. Pe Nun. p. 75. et Pe Tod. p. 79. n. 40.}

(82) Literæ paragogicæ emphasin quandoque inferunt. (83) אֲשַׁבַּח אֱלֹהִים _{p. 45. lit. (c) וְאֵלֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ.}

Et Ebræis paragogicum Arabicis familiare est, conspiciturq; præter hæc in notissimo יהוה erit. (84) אֱלֹהֵינוּ _{Ch. 11. 3. p. 268. Mafm. 147.}

Et cum (-) prævio adhibendum, in, ad, versus denotat, quando adjectum deprehenditur nominibus loci _{p. 68.}

atque temporis v. gr. אֲרָבִימִי _{versus Aegyptum.}

(85) In Fœmininis ה paragog. sæpè ad roborandam vel geminandam significationem conducit. Conf. supra

[f] Paragogicum in defectivis _{אֲשַׁבַּח אֱלֹהִים יְיָ אֱלֹהֵינוּ} formativum Infinitivi, _{אֲשַׁבַּח אֱלֹהִים יְיָ אֱלֹהֵינוּ}

Ad num. 84. אֲרָבִימִי אֲרָבִימִי

פ 4r supra c. 3. §. 10. not. 52. (86) In Præterito, Infinitivo & Participio ה parag. non aded crebrius habetur.

(87) Nomina Vav paragog. in regimine hholandum

usurpantia sunt הרה / מעין & בן. (88) Participiis

Jod paragog. usitatius apponitur in forma mascul. ab-

soluta, rarius foemin. constructa. Quidam & Infiniti-

vo Hiphil Psal. 113, 8. imò & aliis dictionibus tale ה at-

tribuunt. (89) Nun paragogicum terminationi Futu-

rorum (ו) frequentissime aspicitur, inq; tali casu se-

cundæ radicali sæpè (-) communicat. ו פ 27 Ruth 2, 8.

ו פ 4. 3. ו פ 4. 6. ו פ 1. 7. ו פ 4. 3.

(90) ה Paragogicum
etiam consuevit in ו פ 1. 7. ו פ 4. 6. ו פ 1. 7. ו פ 4. 3.

CAPUT V.

De

VERBO PERFECTO.

§. I.

VERBO accidunt (1): Qualitas, Genus, Numerus, Persona, Modus, Tempus, Conjugatio.

(1) Quomodo quædam verbi accidentia etiam aliis Oratio- nis Partibus communia sint, supra c. 2. §. 4. ostensum est. p. 26

§. II.

Quod ad QUALITATEM, Verbum vel Perfectum (2) est, literas radicales omnes (3) inter flectendum retinens; vel Imperfectum (4), idq; aut Simpliciter, litterarum radicalium u- nam;

Ad num. 86. ה in futuris frequens, et parat. futuris, etiam quoad hunc mutationem. p. 57. n. 70. Vide Herz. Theol. p. 108. 124.

Ad num. 4. $\text{קָרָא} \text{וְיִקְרָא}$ *implit' imp'futa, sed*
 $\text{קָרָא} \text{וְיִקְרָא}$ *dupl' imp'futa sunt.*

Ad num. 2. קָרָא

Ad num. 4. Latini & Graeci verba derivata stru-
cturam primitivam imitant, ut *possum, volu, cepi, ut sum*
& עָשָׂה . Ebraei derivativa deserviunt *proptus*. Ebraei
in anomalis radicalibus quos affirmativas literas
non adijciunt alienas ut Latini & Graeci nec in *plenis*
nec temporibus h. l. tanta est anomalia.

Ad num. 5. עָשָׂה *omnibus preterit,*
involuta alia dicitur.

Ad num. 9. *Ramus imperans, & modos pro suo cogno-*
minant e Grammatica.

nam; aut *dupliciter* (5), literarum earundem
duas inter flectendum amittens.

(2) Nullius verbi *perfecti*, prima & ultima litera eadem re-
peritur. (3) Nihil officit, siue radicales omnes retine-
antur *explicitè*, siue in Dagesch *implicitè*. (4) Quia
verba imperfecta certis comprehendi possunt Regulis;
ideò suo modò perfecta sunt, longisq; paralangis à La-
tinorum, Graecorum &c. Anomalis recedunt. (5) Ver-
bis tripliciter imperfectis, qualia in Arabismo inven-
imus, penitus destituimus. *Xc. v. v. q. d. trans formis, & hinc p. 107. 226.*

§. III.

GENUS, NUMERUS & TEMPUS du-
plex numeratur, illic *Masculinum & Fœmini-*
num (6); istic *Singularis & Pluralis* (7); hîc
Præteritum (8) & *Futurum* (9).

(6) Neutrum & hîc per Fœmininum suppletur. (7) Duo-
lis, præter Lingvas Græcam & Arabicam vix obvius
in verbis, exulat, vices Plurali supplete. (8) Præ-
teritum omnes Præteriti species, imò & Præsens
(cui malè aliqui nomen veri temporis adjudicant) *Sp. Phil. Phys. p. 366. Glasf.*
includit. (9) Futurum quibusdam duplex est:
 קָרָא *Imperans seu Primum*; & *Narrans seu Secundum*: קָרָא
quorum hoc *κατ' ἐξουίαν* Futurum, omnes Futuri
species includens; illud aliàs Imperativus dicitur.

§. IV. PER-

§. IV.

PERSONÆ & MODI tres dantur, quarum ibi prima (10) ut & tertia plural. Præteritorum semper communis est; His, nimirum *Indicativo*, *Imperativo* (11) & *Infinitivo* (12), aggregatur *Participium* (13).

(10) Quarta persona per rerum naturam non dabitur. (11) Imperativus tantum affirmativè usurpatur. (12) Infinitivus beneficiò certarum particularum gerundiascens, imò sæpè *nominascens*, determinationem temporis, numeri, personæ ac generis à verbo vel antecedente, vel succedente, vel toto contextu petit. (13) Participium, subinde in nomen purum degenerans, verbis assignatur propter adsignificationem temporis, cum aliàs & aliquid à Nomine participet.

§. V.

CONJUGATIONES vulgò (14) quatuor (15) statuuntur, dictæ ex obsoleto paradigmate לָעוֹר (16) & differentes inter se *charactere* partim *externò* (17), partim *internò* (18), ita ut Earum, quoad primas Formas (19) radici פָּקַד (20) accommodatas, tale adumbrari queat Schema:

CLAS-

Ad num. 14. Benedictus de Spinoza Comp. Gram. xiv. lib. cap. XIII. p. 59. repetit Septem Communiter tradi conjunctis, conjugatis, et tum aliis affixis. Octo alias substituit:
I. Verborum, quorum Infinitivus nullâ litterâ gutturali, neque quiescenti constat. II. Verborum, quorum Infinitivus in *Q* desinit. III. quorum Infinitivus desinit in *T*. IV. quorum Infinitivus desinit in *T* vel *Y* vel *Q*. V. quorum Infinitivus primam litteram *Q*. VI. quorum Infinitivus mediam litteram sequentem *Q* vel *X*. VII. quorum Infinitivus primam litteram *S*, *T*, *U*, vel *Q*. VIII. quorum Infinitivus mediam litteram gutturalem *T* vel *Y*, vel non quiescens *S* vel *T*. Hæc ille. At ubi erunt quædam quæ ab initio *T* sunt, quæ in fine *T* vel *Q*?

Ad num. 11. Quia Gram. Heb. p. 171. 173. Imperativus in imperando (i. e. prohibendo) et rogando (deprecando, hortando, etiam implorando) utitur.

Modo Imperativus nimis est imperiosus, nudo coram æquali, et multo minus coram superiore utendo; sed quis loco Futuri usurpare potest?

Nota ad Infini. III. Formulae פקד etc.
 gantes et Paragogicum addit, sicut פקדוה
 & cum accentu Arnavel vel Sillab. פקדוה
 Huius Infinitivus in imperativo adhibetur
 et imperativum, ut יקרא יקראו
 Et illud suffraganeum, quod suffraganeabant.
 Si פקדוה illud loqui. Imperium est
 i. sicut et non tam ad actionem indicandam
 quam ad eandem cum insigni, copula
 none aversione, vel alio affectu, et pri
 mendum, et huius de causa credo hoc et
 imperativum, non nisi huius modo dixerit.
 to Apponi.

Imperativi similes sunt Infinitivis. Et in Futura, Infini
 tivus et participium aliq. tenet, Praeterea ex Latine non
 ne patent.

PARTICI- PIA.	INFINITI- VI.	IMPERA- TIVI.	FUTURA.	PRÆTERI- TA.	NOMINA.	CLASSES.
פקדוה (24) vel פקדוה (25)	פקדוה (22) vel פקדוה (23)	פקדוה (27)	פקדוה	פקדוה	PAAL (21)	I.
פקדוה (29)	פקדוה (28)	פקדוה (31) Caret (31)	פקדוה	פקדוה (31)	NIPHAL (26)	II.
פקדוה vel פקדוה (30)	פקדוה	פקדוה (34) Caret (32)	פקדוה	פקדוה	PIEL (30) PUAL (30)	III.
פקדוה	פקדוה	פקדוה	פקדוה	פקדוה	HIPHIL (33) HOPHAL (35)	IV.
פקדוה	פקדוה	פקדוה	פקדוה	פקדוה	HITHPAEL (36)	

(14) Quid vulgus Conjugationes appellat, de prioribus significationum classes dicuntur. (15) Si Passiva (qui ^{Passive}bus Intransitiva verba carent) diuelleremus ab Activis, planè Septem, aut, si Poël, Poal, HothPoal & Nephoal cum antiquioribus annumeraremus, undecim Conjugationes haberemus, (16) Solum π non modò α Qaror, sed & Scheva mobilis & Dagesch F. incapax fecit, cur olim usitatius $\mu\mu$ obsoleverit. (17) Character prioris conjugationis externus in Activo nullus, in Passivo autem τ est; secundæ Dagesch F. in radicali media; Tertiæ η ab initio; Quartæ syllaba $\eta\eta$. Distingvendum tamen inter characterem *communem*, & *proprium*. Ibi Conjugatio distingvitur à Conjugatione; hîc Activa à Passivis, Tempora à Temporibus, Modi à Modis &c. Observandum item, Conjugationem Primam ac Tertiam dici *Leves*, Secundam & Quartam *Graves*. (18) Quantum characterem internum, Prima significationem simplicem, Secunda intensivam, Tertia effectivam, sive physicè, sive moraliter, Quarta reciprocã communissimè subindicat. Cæterùm non necesse, dixerim impossibile est, cujusq; radices formales significatum competere derivatis ejus omnibus. (19) Qui omnium primarum formarum indubitatas excogitare rationes student, asinum, nostrâ sententiâ, tondent. (20) Munere paradigmatis minùs benè $\mu\mu$ fungitur, cum aptius aptiusq; vel $\mu\mu$, vel simile quid substitueretur. (21) Paal & Kal synonyma sunt. (22) Quæ in Futuro desinuntia (-), constanter formam $\mu\mu$ recipiunt. (23) Formam $\mu\mu$ amat cum primis Verbi reduplicatio, & actus perpeuus indicatus. (24) Participium $\mu\mu$ pro Hholem aliquando (+) substituens à forma Poël, & à significatione *Præsens* salutatur. (25) Participium $\mu\mu$

Secunda feg. I. 1. 4.

71ay. p. 677

Ad num. 17. Non cum Jo: Sambuc respicit: ergo Conjug., hinc Griefs. Gram. p. 281.

Ad num. 16. Passiva ab Activis non diuellerent, ut nec La. hinc. f. c. 5.
Determinatione, quæ Causam Passivi & Activi hanc hnt duo vel tria sunt. 1. Inimica. p. 107. n. 7. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500.

Ad num. 18. Sola intensivam? Quid? Quamvis modis sit, n. p. vel f. b. un. Simplex ex neutro Activi, reddendo, vel ipsum in latiori sive sumendo, vel cum affectu exprimendo, etc. etc. etc. $\mu\mu$ sunt latum esse; $\mu\mu$ reddere f. b. un. ex neutro Activi, si aliquid aliquem latitiam officere. Si $\mu\mu$ aliquid aliquid mittere; $\mu\mu$ dimittere. $\mu\mu$ f. b. un. fere. $\mu\mu$ Latitiamingere. Habet et struam f. b. un. significatiõem f. b. un. f. b. un., ut $\mu\mu$ p. u. u. u. u.

Ad num. 24. $\mu\mu$ utram quæsi in medium in p. r. i. t. u. m. & Futur. à $\mu\mu$ utitur. Quomodo hic? & $\mu\mu$ f. b. un. x. alternerit, quæ h. m. f. b. un. f. b. un. $\mu\mu$ $\mu\mu$

Ad num. 18. Quarta recipiam? Quæ illam exprimimus, quod agens à passio patitur, vel patitur, & Casus post f. b. un. o. p. r. i. t. u. m. d. i. v. e. r. s. e. a. b. e. i. s. d. e. m. i. n. a. t. i. o. n. e. ut quæsi homo se visitat, reueat, quæsi f. b. un. p. r. i. e. a. t. quæsi f. b. un. c. a. v. e. t. Vel quæsi h. u. o. se constituit visitantem alteri, quæsi se appli. cat sed adhibendum, ad intelluendum & Est itaq; h. u. o. f. b. un. p. r. i. e. a. t. q. u. o. z. u. n. d. e. f. b. un. $\mu\mu$ & altera f. b. un. $\mu\mu$ respicit. Nam quoniam $\mu\mu$ f. b. un. f. b. un. quæsi alius alteri visitat, alio opus fuit f. b. un. quæsi f. b. un. f. b. un. quæsi alius seipsum visitat. & quoniam $\mu\mu$ f. b. un. f. b. un. quæsi alius alteri visitantem constituit, opus fuit f. b. un. f. b. un. quæsi f. b. un. f. b. un. quæsi alius seipsum constituit visitantem. De Spiritu f. b. un. p. 75.

Ad num. 20. Propter collisionem d. n. t. a. l. i. u. m. , s. e. p. i. u. s. o. c. c. u. r. r. e. n. t. e. m. d. o. n. o. T. u. b. i. p. p. a. f. f. i. n. i. t. a. t. e. m. f. b. un. o. f. b. un. u. t. r. a. q. u. e. g. a. u. d. i. m. : n. e. n. o. n. f. b. un. f. b. un. g. l. u. s. f. e. l. i. c. i. t. a. t. e. q. u. e. s. e. f. i. t. , a. l. i. a. g. r. a. t. u. m. n. o. n. i. t. e. m.

Ad num. 21. Grammatica, unam eandem rem d. n. o. t. a. t. a. .

Ad num. 25. Paul ap. dicitur dat, qd d. formare gra-
matica d. facere saepe dicit ad activa, vide Gloss. p. 670.

Ad num. 32. Bened. de Sionia Coniug. Hophal
hunc facit Imperativum **יְבַרְכְּךָ** &
יְבַרְכְּךָ Plur. dicit rursus
esse rarissimum, reperiri nihilominus, & dicit
32. 19. Cum il. Parv. dicitur, et Job 21. 2. t. vi
dicitur, fiat, ut visitaris, ut illud Ezechielis
וְיָבִיאוּ אֵלֶיךָ אֲנִי וְיָבִיאוּ אֵלֶיךָ descende, et
fiat, ut debeas jacere cum incircumcis.
Quod a. pleni ajunt, addit, hęc d. Imperat.
ut cavere, qd. sicut nemo alium imperare potest,
quod ab alterius actione pendet, qd. pulsus fuit:
nam Imperativus modo tam facit jubere, quam
velle, tunc d. qd. Moysi ait, morere in hunc
monte, non in sanę imperat, ut moriatur, sed
in suum dicitur, et fortentiam de vultu
Abrahę exprimit. Hęc ille.

Ad num. 27. Præter formam **יְבַרְכְּךָ** etiam
יְבַרְכְּךָ de vultu affirmat
B. de Sionia exemplum addit ex Job. 3. 11
Sed est quedam irregularitas.

Ad num. 36. Etiam quoad characterem vultuorum dicitur
Gen. 14. 15.
C. Bened. de Sionia etiam solum recipium passivum
constituit. Gen. 14. 15. p. 77. s. dicitur: Quamvis facit
q. d. Recipit dicitur, jam solum **יְבַרְכְּךָ** **יְבַרְכְּךָ** vultu
erat, passivus in nō **יְבַרְכְּךָ**, d. solum **יְבַרְכְּךָ** restant.
Nō n. facit visitari a se. d. Qd. bene se visitandum,
vel dicitur, ut ipse visitet. Rāo e. qd. sola passiva
ap. Hebręos nō oblationem agentis post se hnt. Nā He.
vultu nō utunt passivis, nisi compositione. Cuius, cum se. d.
op. hnt agentem, d. tñ. hntentem indicare, ut **יְבַרְכְּךָ**
y. d. vultu vultu aucta est, d. qd. necesse hnt, utrumq. in
Sionis, ut vox mea quanta est d. d. hnt. q. d. vultu facit
te hnta vultu, nō. **יְבַרְכְּךָ** **יְבַרְכְּךָ** d. qd. aucta vultu
meam. q. d. vultu **יְבַרְכְּךָ** qd. facit solum, itare, Pass.
quoniam habere nent, at qd. hnt, quōd a. qd. se visitationem
sufficit, Passiv. hnt **יְבַרְכְּךָ** qd. facit. Qd. bene se visiti
mandum, vel optere, ut visitet, ut Num. 24. p. 11. vultu
יְבַרְכְּךָ **יְבַרְכְּךָ** **יְבַרְכְּךָ** qd. dicitur non oblationem se
numerosando in ceteris. Et dicitur 24. et. vultu
se oblationem, l. passiv. e. hnt ut vultu et hnt,
vultu d. **יְבַרְכְּךָ** **יְבַרְכְּךָ** compositione.

Ad num. 30. modo augmentia, Gen. in David. p. 488.
in Prae. p. 1096.

יְבַרְכְּךָ in Paul & Pual usitatum, passionemq; rei adhuc
durantis notans, a forma Paul, & a significatione Prae-
teritum nominatur. (26) Malè Niphal à nonnullis
pro peculiari Conjugatione obtruditur, Idem interim
terminale punctum hinc inde (i) seligit. (27) Verba
reciproca significationis Imperativum Niphal tantum
formant; purè Passiva minus. (28) Infinitivus Niphal
nonnunquam ex forma Præteriti in (i) desinit v. gr.
יְבַרְכְּךָ. (29) Participium Niphal, ratione signifi-
catis ferè conveniens cum Latinorum nominibus in
vel dus, rariùs exit in (...). (30) Ad Piel & Pual per-
modò augmentia, modò minuentia. (31) Tria in Præ-
rito Piel saepe desinunt in (...), scilicet **יְבַרְכְּךָ** / **יְבַרְכְּךָ** / **יְבַרְכְּךָ**.
(32) Quod Imperativus Paul & Hophal desit, ratio esse
dicitur Passio ab alio agente dependens, quam, licet hæ
Conjugationes communiter inferant, imperare tamen
non possumus. (33) Hiphil **יְבַרְכְּךָ** & (...) indiffe-
renter ferè utitur. (34) Infinitivus Hiphil cum suf-
fixis & præfixis **יְבַרְכְּךָ** in (...) exit, subq; caracte-
re **יְבַרְכְּךָ** rarissimè (...) assumit. (35) In Hophal (-) hnt.
& Kibbutz frequentissimè alternant. (36) Rarò Hith-
pael cum Niphal commiscetur.

§. VI.

Huic intelligendo Schemati succurrunt
præsentis Observationes:

I. Media radicalis nonnunquam [...] (37),
rarò Hholem (38) suscipit v.g. **יְבַרְכְּךָ** voluit,
יְבַרְכְּךָ potuit.

I 2 II. Pro

II. Pro vocalibus ultimæ syllabæ (39) Hho-lem, [...] & [...], si ultima aut penultima est Ahahhar, aut significatio neutra, adhibetur [-] v. g. $\text{שָׁבַר} / \text{שָׁבַב} / \text{שָׁבַר}$

III. ה characteristicum Hithpaël cum prima radicali dentali transponitur (40), & tunc post ז in ט , post ז in ר (41) mutatur v. g. $\text{הַצְטַרַק} / \text{הַצְטַרַק}$.

IV. Idem ה imprimis si litera sequens cognata (42) fuerit, excidit, & per Dagesch compensatur v. g. $\text{הַצְטַרַק} / \text{הַצְטַרַק}$

V. Multa verba in una solùm Conjugatione (43) occurrunt, plura in pluribus (44), vix aliquod in omnibus (45). הַצְטַרַק

VI. Reperiuntur formæ è diversis Radicibus, Conjugationibus & Temporibus mixtæ (46) v. g. $\text{קָרַוּ} / \text{קָרַוּ}$ ex Kal, Hophal, Hithpaël, $\text{קָרַוּ} / \text{קָרַוּ}$ ex Præter. & Fut. $\text{קָרַוּ} / \text{קָרַוּ}$

(37) Sunt

R. Harsabba, Præf. 286. ylatz 616.

Ad Præf. VI. Præf. de Spuria. In Hebr. p. 108 sq. obferunt Grammaticos partim ex ignorantia partim exemplarum mendis deceptos, quæ ad hanc classem referuntur, ut (Jer. 22, 24) $\text{קָרַוּ} / \text{קָרַוּ}$ quod putant compositum esse ex קָרַוּ exillire et קָרַוּ ad stare cum ה ante affixum in futuro non raro abundet. At (Jer. 16, 10) $\text{קָרַוּ} / \text{קָרַוּ}$ vitium sepiantis calami idem sibi dicit. qui $\text{קָרַוּ} / \text{קָרַוּ}$ dabit se expiandum, $\text{קָרַוּ} / \text{קָרַוּ}$ dabant se disciplinandum, & $\text{קָרַוּ} / \text{קָרַוּ}$ ageritūta est, dicit quod composita esse credant ex קָרַוּ at קָרַוּ Hithpaël, ad quod Passivum Hithpaël ignorant. Sic $\text{קָרַוּ} / \text{קָרַוּ}$ composita ex participio et præterito ab eodem fundamento sunt putari. Rationem dant, quæ Participium et spiritum terminari possit, et pro $\text{קָרַוּ} / \text{קָרַוּ}$ posse dici $\text{קָרַוּ} / \text{קָרַוּ}$ at $\text{קָרַוּ} / \text{קָרַוּ}$ pro $\text{קָרַוּ} / \text{קָרַוּ}$ (Ez. 8, 16) quibus sepiantis calami videtur. Compositum denique ex præterito et futuro quod denotant $\text{קָרַוּ} / \text{קָרַוּ}$ in $\text{קָרַוּ} / \text{קָרַוּ}$ dicitur hujus futuri $\text{קָרַוּ} / \text{קָרַוּ}$ ob additam syllabam in $\text{קָרַוּ} / \text{קָרַוּ}$ mutare.

(37) Sunt radices, quæ & (-) & (..) sub media radicali habent. 477

(38) Forma hholata rara est ob plura similis formæ nomina. Cæterùm omnes tres formæ simul inveniuntur Ex. 40, 35. (39) Pathahh verba terminat magis in personis non-crescentibus, quàm crescentibus. (40)

Proprii Euphonia. 137. = 54.

Excipe unicum הוֹשִׁיעַנִי Jer. 49, 3. (41) Eiusmodi transpositionis exempla Chaldaismus commu-

nicat. Interim spectat huc הוֹשִׁיעַנִי pro הוֹשִׁיעַנִי . p. 8. n. 16.

(42) Literæ א cognatæ sunt א & interdum א. p. 7. n. 15.

(43) Verba in una solùm Conjugatione obvia communiter idem notant, quod Kal notaret, si daretur.

(44) In diversis usitata Conjugationibus, diversos subinde, quin & contrarios significatus sustinent. 477

(45) Simile quid paradigmatis Latinorum, Græcorum &c. accidit. (46) Ut ut satius sit, simplicem in formis mixtis agnoscere anomaliam; eas tamen concipiendas, singularis emphaseos & compendii causâ, ut multiplicabiles, citra duplicem literalem sensum, pronunciamus.

§. VII.

Singularum Conjugationum datur uniformis per Tempora, Modos, Numeros & Personas *Flectio* (47), auspicanda à radice ordinariè trilatera (48), & in tertia Mascul. Præteriti (49) usitata, juxta ductum sequentis Schematis (50).

Ad num. 46. citra dupl. h. sensum di. fringentem miter
 nam unum uois, & ex formam, huc gemina, o illa.
 majori in attentionis & huc est
 De his verbis, uti D. de Periculis. G. Meier. p. 108.
 loq. Verba Composita à Grammaticis vocantur illa,
 q. ex duobus Verbis diversæ Conjugationis, vel ex duobus
 quæst. thematicis, vel q. ex Nomine, Participio & Ver-
 bo componunt; abq. Sterea addere solent alia, q.
 simul duos modos, vel duo tempora exprimentur ex. ex.
 quinta (5) & sexta (6) Conjugationis duo
 composita videntur, ut. הוֹשִׁיעַנִי , quod
 componit ex הוֹשִׁיעַ sedere, & נִי redire,
 aliud dicitur esse vel הוֹשִׁיעַנִי ex הוֹשִׁיעַ , vel
 הוֹשִׁיעַנִי ex הוֹשִׁיעַ : aliter est הוֹשִׁיעַנִי quod
 componit ex הוֹשִׁיעַ , vel הוֹשִׁיעַנִי ex הוֹשִׁיעַ .
 Primum duos sensus simul exprimit, et amicos in-
 dicare Proprieta voluisse videtur; at secundum quæquæ
 modo sumat, idem exprimit.

S I N G U L A R I S.					
P R Æ T E R I T A. (51)					
1. C. 3. M.	2. M. 2. F.	3. C. 1	1. C. 3. M.	2. M. 2. F.	3. M. 3. F.
				(54)	(52)
F U T U R A. (55)					
3. M. 3. F.	2. M. 2. F.	1. C. 3	3. M. 3. F.	2. M. 2. F.	1. C. 3. F.
(56)	(56)		(56)	(56)	(52)
I M P E R A T I V I. (57)					
2. F. 3. F.	2. M. 3. F.		2. F. 3. F.		2. M. 3. F.
(58)	(58)		(58)		(52)
P A R T I C I P I A. (59)					
F. 3. F.	M. 3. F.		F. 3. F.	M. 3. F.	M. 3. F.
			vel		(60)
P L U R A L I S.					

(47) Patet hinc ad oculum, esse propriè loquendo unam so-
lùm Conjugationem. (48) Quemadmodum ex eo,

quod radix (quæ nunquam neque à γ incipit, neque in

γ aut γ definit) ordinariè trilatera est, non licet argu-

mentum cum quibusdam, ad probandam SS. Trinita-

tem petere; ita in aère venantur, quotquot certum ex-

inde radicem numerum definiunt. Idem fecit & ille,

qui radices biliteras esse voluit. Utrum autem eadem

litera ter repetita monstrum radices pariat, exercitii

gratia, & aliud ex thematibus Syriacis atque Arabicis

clavis confixit, $\text{U} \text{U} \text{U}$ stultus evasit,

$\text{U} \text{U} \text{U}$ expandit, $\text{U} \text{U} \text{U}$ balbus fuit &c. edocti ne-

gamus. (49) Quamquam locò radices ex Grævia me-

thodo Infinitivus poni queat, nihilominus tertiâ Præte-

riti consultiùs retinetur, & ab ea, veluti nuda, flectendi

initium sumitur. (50) Juxta præsens Schema omnia verba,

quarumcunque sint literarum, & cujuscunque ordinis, reventis

tantum vocalibus & characteribus externis, flectuntur. (51)

Literæ Præteritorum affirmantes èq; Pronominibus Per-

sonalibus integris petita comprehenduntur voce mne-

monica תווסנת . (52) Circellus unâ cum linea trans-

versa ipsas formas, ex præcedenti schemate accersendas

indicat. (53) In Hiphil verborum perfectorum, ut &

in Conjugationibus levibus Geminantium Ajin & ע

accentus à terminatione ת , aliquando in ת transeun-

te, retromigrat. (54) Terminationi ת interdum ת ex

תתת rectius, quàm purè paragogicum, adjungitur

v. g. תתתת . (55) Futurum formatur ab Imperati-

vo per literas præformantes תתת & affirmantes תתת

delum-

A. Eya in p. 1. 16.

Ad numer. 53. Omne Regt. Thef. p. 98. unde sint sexina.
היות תת - et. 7 est loco תת ga sunt in unum.

תתת ex Pronomine p. 101.
לבו, וצדק תתת - et.

Pfiff. Int. 97

By. 263.

Pfiff. Int. 91. By. 263.

Rawig, Helmont. ap. Pfiff. l. c.

Radigim 32

W. W. Netheri, ap. Pfiff. l. c.

Pfiff. Int. 94.

Wajm. 157.

Gen: 2, 17. c. 3, 6
Esa. 9. 6.

desumptas, ut ante, à Pronominibus iterum. (56) Formam harum personarum communem appositum nomen masculinum vel foemininum dijudicat. (57) Imperativus fit è Præterito per literas denuò pronominales וינה. (58) Terminatio נה, tam Imperativorum

quàm Futurorum, in Hiphil (..) pro ו. assumit, saepeq; quoad vel solum ה, vel ה simul cum (-), apocopatur v. g. קרנן & קרנן. (59) Participium primæ Conjugationis formatur à Præterito; reliquarum à Futuris, præpositò מ præformativò. (60) Terminationem נה, quæ saepè in ת.. vel ת- contrahitur, Participium Paul non agnoscit.

Ruth. I. 20. J. Ex. 2. 20. Gen. 26. 25.

מקראות גדול

§. VIII.

Hoc Schema ut item ritè assequamur, obs.

I. voce in ה / י. & י (61) crescente, (-), (..) & Hholem (62) schevari v. g. תפקד / תפקד / תפקד.

II. In Personis Præteritorum primis & secundis sub media radicali esse (-) (63) v. g. תפקדת / תפקדת.

III. Futura sub נ præformativo habentia

[:]	{	reliquis (64) substernere	{	[.]
[:]				[.]
aliud quid				idem
		v. g. תפקד / תפקד / תפקד / תפקד / תפקד / תפקד		

IV. UI-

Ad num: 57. א עב ab אצני | עז unario | ab אריא / א זעא / פועל עב ab אה א א א א | א עב ab אה א א א א
Buxt. Thes: p. 96. א הנהא פועל עז unario | ab א א

Ad num: 56. תפקד תפקד תפקד
 א omitti potest, ut תפקד תפקד
 ex singulari feminino תפקד תפקד fieri per
 tertia pluralis תפקד תפקד: ita ut tam in
 singulari, quàm plurali tertia plura
 feminini græ cum zeta masculini con-
 veniat, ut Jer. 49. 11. ואלתדווקי עלי ברבטו ו
 et vidue tue mihi confideant, pro ואלתדווקי עלי
 quod ו habet ת loco: ת fit תפי
 Hæc Bened. de Spinosa. Sed videt non
 omnia esse his ambagibus, cum commode sic
 ri possit zeta mascul: ut fit sensus: Relin-
 que puillos tuos, ego in civitate conservabo.
 et viduas tuas, mihi confidate. Sic
 venit Jun. Nemel. Quilgaty Verò
 sic dicit: Relinque puillos tuos, et ego fa-
 liam eos vivere: et vidua tue in me spe-
 rant. Sic Lat: Sicut vocat istum
 Hæbet non suam relictam, immo hæbet
 ut dicitur gromm, u. Sicut dicitur dicitur
 Sicut autem mihi sustinet.

Ad num: 65. Verba ל"ו et ל"ז committunt penitus ali-
quam in flendum radicalem, sed retinent esse im-
plicite p. 63 n. 3. non ita ד"ו q. verba labijant
preterea uti ד"ו ante ע"ד ab initio licet abscere sine
ubi imperfecti introductione, p. 65. n. 4. ita etiam
in fine licet compensare.

IV. Ultimam Radicalem נ vel ה cum נ p. 63 n. 3) p. 97. n. 23

(65) aut ה (66) terminali coalescere

v.g. וְהַשְׁכַּנְתִּי אֶת הַכְּנַעֲנִים

V. Participia seqvi naturam Nominum

v.g. פָּקַד עַם פְּקָרִים

p. 62. n. 49. (61) Asyllabica ut hæc augmenta sint, requiritur. (62) Pro-
bè videndum est, sintne adductæ vocales in syllaba
simplici ac puræ; an minùs. Ibi enim, non hîc cor-
reptio procedit. (63) Habentia sub media (..), in

Personis primis & secundis (-) itidem conquirunt.

(64) Sicuti character Temporis excludit caracte-
rem Conjugationis; sic characteres sequentium per-

sonarum expungunt characterem primæ. (65) Ver-

ba in נ finita malè aliqui pro imperfectis venditant, f. Waj. 279 p. 150.

& ל"ו appellant. (66) Pari modò cespitant, quibus
verba in ה exeuntia ל"ו, adeoq; itidem imperfecta
audiunt.

CAPUT VI.

De

VERBO IMPERFECTO.

s. I.

VERBA SIMPLICITER IMPERFECTA

(1) dividuntur in Defectiva (2), literam
amissam per Dagesch F.; & Quiescentia, lite-
ram amissam per vocalem longam compen-

K san-

lantia. Eò (3) pertinent: *Pe Nun & Geminantia*
Ajin (4); Hùc (5) *Pejod, Ajin Vav, Lamed He*
& Lamed Aleph (6). *Quor sunt hinc יתא תפסו ובה ג' פ' עניה.*

Ad p'ba p'fecta p'p'è auctum p. 63. n. 4. (1) Verba imperfecta sæpè analogiam perfectorum imitantur; unde usus consulendus. (2) Defectivorum nomen omnibus verbis imperfectis certò moderamine attribui potest. (3) Quàm perversè quidam Defectivis annumerant יל & יל, in proximè præcedentibus visum est: p. 73. IV. de יד autem & יד mox dispiciemus. (4) Hos & se- p. 79. n. 33. p. 77. n. 9. quentes terminos receptissimum olim ילד peperit, literà ejus primà ד initium, secundà ו medium, & tertiam ל finem radicem ostendente. Quò nunc more Pe Nun dicuntur, quæ à fronte possident Nun, & geminantia Ajin, quæ literam secundam tertiam similem, aut contrà, referunt. (5) Qui Quiescentibus, pro numero quiescentium literarum quatuor, adjiciunt נד, p. 80. denuò impingunt, ut locò convenienti indicaturi sumus. (6) Ex dictis fluit, verba PeJod esse ea, quæ ab initio gerunt י; Ajin Vav, quæ in medio ו; Lamed He & Lamed Aleph, quæ in fine ה vel א.

§. II.

Verborum PENUN (7) [quorum paradigma (8) circumfertur וַיָּבֹא *accessit*] imperfectio (9) in eo consistit, quod

I. ו in medio (10) [ante non-gutturalem (11) neq; וscheva quiescente notandum (12) abji-

*Ad §. II. n. 10. Hinc Peritum et utrumq; Particuli-
 um Hal; Futur, Infinitivus & Imperativus. Kiphal;
 Piel, Pjal & Kiphal analogæ sunt, Burz. Thef. p. 157.*

*Ad num. II. Nun in medio scribendum abijit, ex ipse
 si sequat gutturale aut Tubi manet.*

abjiciatur, & per Dagelech compensetur ^{Wajm. p. 143}

(13) v. g. ^{defecit hic inhabitavit.} שָׁשׁ pro שָׁשׁ *contra* יָרַח / יָרַח. ^{וְיָרַח וְיָרַח וְיָרַח}

II. Imperativus & Infinitivus Kal Aphæresin (14), hicq; præterea Paragogen (15) patiantur h. m. ^{וְיָרַח וְיָרַח וְיָרַח}

III. ^{וְיָרַח וְיָרַח וְיָרַח} *dedit* etiam ultimum נ ante ת terminale Præteriti Kal expellat, & aliis modis deviet (16) v. g. ^{וְיָרַח וְיָרַח וְיָרַח}

(7) Nil causæ video, cur quidem verba פָּנ ex ordine defectivorum nonnemo expungat. (8) Distingv. hic, ut & in subsequenibus paragraphis, inter paradigma universale s. generale; & particulare s. speciale. Prioris titulum פָּנ; posterioris פָּנ &c. meretur. (9) Radix

פָּנ, quàm vulgò naturam פָּנ sequi ajunt, tantum abest, ut ל suum unquam abjiciat, ut potius, ad imitationem perfectorum, perfectissimè ubiqve formetur.

Quæris: Quid fiet de formis פָּנ / פָּנ &c. Re- spondeo, esse has ex themate פָּנ, uti פָּנ Job. 4, 10. non à פָּנ, sed à פָּנ. (10) פָּנ medianum nobis est,

quod una alterave præformativarum præcedit. (11) פָּנ ante gutturalem in unico Niphal (פָּנ Psal. 109. ^{Exclusus sum}

v. 13. exceptò) propter concursum duplicis פָּנ, expungitur v. g. פָּנ. Singulare est פָּנ pro פָּנ. (12) Ubi & quando scheva quiescens sub prima radicali locum inveniat, Schema primarum formarum c. 5. §. 5.

*Ad num. 9. Infinitivus perfecti פָּנ דַּע. 31. 26.
Imperativus פָּנ עַ. 29. 1.
Niphal פָּנ. 1. Sam. 4. 21*

וְיָרַח וְיָרַח וְיָרַח

*Sic עַ פָּנ עַ. 18. 2. q. dam peculiarem radicem faciunt
Puz. Th. p. 166. פָּנ עַ. 21. פָּנ עַ.
פָּנ עַ. 161.*

Quia non sunt p. D. F. compungere; pp. Vocab. componunt, forant q. d. sentia.

p. i. edocet. (13) Hinc apparet, cur literæ gutturales נ in medio schevandum retineant. De cætero in locum Dagesch נ aliquando, ad indolem chaldaicam, redit v. gr. **תנר**. (14) Imperativus, Aphæpactâ, ordinariè in (-) vel (..) definit. (15) Infinitivus, Aphæpyi & Paragoge factâ, duo vel (..) vel (-) de jure, de facto autem nunquam unicum (..) adsciscit, inq; constructione cum particulis **ככלם** ut plurimum, adhibetur. (16) Verbum **נתן** deviare deprehenditur, formando Fut. **נתן**, Imp. **נתן**, Infinit. **נתן** & **תנה** &c. *Si מ נתן תנה קיבל נתן נתן קיבל נתן נתן קיבל נתן קיבל*

impelles

Gy. Ti. p. 122.

§. III. Defectivus Hjn, à sîa sînata, defecta.

De Verbis GEMINANTIBUS AJIN
(qvorum exemplar **סבב** circumdedit) observ.

- I. Secundam radicalem in Conjugationibus levibus syncopari (17), & per Dagesch in sequenti (18) per longam vocalem in præcedenti (19) restitui v. gr. **יסבב**
- II. Eandem radicalem in Conjugationibus gravibus pro Dagesch caracteristico (20) conqvise Hholé v. g. **סבב** pro **סבבב**.
- III. Scheva mutum ante augmenta Prætoriorum, qvoad Conjugationes leves, in (י) Imperativorum & Futurorum in (י) mutari v. g. **סבבית / סבבית**.
- IV. Primas formas singularum Conjugationum (21) tales esse.

CLAS-

*Ad n. III. Scheva hoc in i mutat pp. Accentum in vocal tima requiritur ab his Hjn, tunc p. **סבבית** dicitur **סבבית**. Si sine hoc non differret ab **סבבית** hactenac Beng. p. 100.*

נתן	נתן	Schema Prætoriorum Geminantibus Hjn in Kal, Kephthal, Hiphil & Haphhal, nec non
נתן	נתן	pro verbis Hjn Qvau in Kephthal et Hiphil pp. p. 100. n. 48.

נתן pro **נתן** in Futuris et Imperativis.

PARTICI- PIA.	INFINITI- VI.	IMPERA- TIVI.	FUTURA.	PRÆTERI- TA.	NOMINA.	CLASSES.
סוכב (23) vel סוכב	סוכ	סוכ	אסוכ	סכ (22)	PAAL	I.
נכב	הסוכ	הסכ	אסכ (25)	נכב	NIPHAL (24)	II.
מסוכב	סוכב	סוכב	אסוכב	סוכב	PIEL (26)	
מסוכב	סוכב	Caret	אסוכב	סוכב	PUAL	III.
מסכ	הסכ	הסכ	אסכ (28)	הסכ	HIPHIL (27)	
מוסכ	הסכ	Caret	אוסכ	הוסכ	HOPHAL (29)	IV.
מסוכב	הסוכב	הסוכב	אסוכב	הסוכב	HITHPAEL (26)	

K 3

(17) Sya-

- (17) Syncopa, mediante vocali prævia instituenda, in solo Participio Kal, eoque; utroque, intermittitur. (18) Pro Dagesch identidem venit longa vocalis, confusione cum verbis ׀ oriente v.g. יִשְׁׁוּן pro יִשְׁׁוּן. (19) Ex longis vocalibus occurrit (..) in Præterito & Particip. Hiphil, (..) in toto Hophal, (-) aliàs. Excipe tamen Futurum, Imperativum & Infinitivum Niphil, ubi vocalis parva, paucis singularibus exceptis, conspicitur. (20) Vices characteristici Dagesch sæpè subit prima radicalis, secundæ in tali casu postponendæ. gr. גָּרַל pro גָּרַל.
- (21) Primis formis locum hic damus ob difficultatem, quam habere videntur. (22) (-) Præteriti quandoque cum Hholem permutatur. (23) Participium Kal, forma Poël, locò mediæ geminandæ, è Syriacismi indole, rarò N obtinet v.g. דִּרְׁשׁוּ diripientes te. (24) Niphilante ׀ in Præterito & Participio sæpè (..) analogum agnoscit, ac subinde vel in Hholem vel in (..) exit.
- (25) Futurum Niphil mediæ geminandam rarò itidem in N commutat v.g. יִדְׁשׁוּ. (26) Piel & Hithpaël creberrimè analogæ sunt. (27) In toto Hiphil vocalis terminalis est (..) vel (-). (28) Kamez literarum ׀ in Hiphil nonnunquam in (-) cum Dagesch resolvitur. (29) [׀] præformativorum Hophal hinc inde in [׀], subsequente rursus Dagesch, allevatur.

§. IV.

Verbis PEJOD (30) [quorum norma יִשְׁבֵּי] sunt sequentes annotationes:

I. Jod

(22) Ionò et in aliis hanc obf. locu hbr ut יִשְׁבֵּי diripientes יִשְׁבֵּי liquefium. pro יִשְׁבֵּי? ex יִשְׁבֵּי liquefuit. Ad. Lexic. Buxt. p. 425.

Præteritum et utrumque Participium Kal, totum Piel. Poël et Hithpaël analogæ.

In compensatione Verbu יָּ respiciunt p. formā
exteriam in scribendo & in mutando. p. formam
vocalis homogeneae & proximē ad 7 accidentis,
idē & per .. in Kal restitunt.

Flexio Verbor' יָּ p. p. analogia est. Ergo
identum de primis formis hie p. p. solliciti.

Ad num. 35. Dant' qdam q'ba, quoz prima tanē
quam J, ut וי פפ implicare laqueo, cujus prima loci
& sepe est J, habent' & וי פפ וי פפ cum a. p'ba
quoz prima est J p'ba defectiva, sicut fit ut q'ba
hujus conjugationis defectiva imitari dep'ndant.
Et illud notari merez, literas uny thematis o rati trans
poni, ut וי פפ וי פפ וי פפ. Codere, וי פפ וי פפ &
וי פפ idem. Ergo hie transposito in verbis
hujus conjugationis p'ba observat, ut וי פפ et
וי פפ lassum fieri, וי פפ et וי פפ formam dare,
unde fit, ut Verba hie quiescentia וי imitent'
Nam transposito וי וי פפ fit וי פפ cujus In
similitudine וי פפ contrahit' in וי פפ. Sic וי פפ
timere, transposito וי, et eo in 7 mutato In di
tium fit וי פפ וי פפ erubescere, In di
tium etiam habet וי פפ. Hinc etiam p'ba
eandem caam וי פפ וי פפ & alia, quoz pri
ma est וי modo וי פפ modo וי פפ p'ba
Brench. de Siquota, Gr. Hebr. p. 20. 19.

I. Jod in medio (31) scheva quiescente no-
tandum (32) expungitur, & restituitur
(33) per

[a] (.) in Kal (34), trahens post se ali-
ud [...] (35) v.g. וי פפ pro וי פפ.

[b] (י) in Niphal ac Hiphil (36) v. gr.
וי פפ / וי פפ

[c] (י) in Hophal (37) v.g. וי פפ.

II. Idem ibidem dageschandum in 7 mu-
tatur (38) v.g. וי פפ.

III. Imperativus & Infinitivus Kal Aphæ-
resin (39), hicq; præterea paragogen
(40) patitur h. m. וי פפ / וי פפ.

(30) Frustrā nonnemo verba וי releganda censeat. (31) Martinus Technol. p. 112.
& medianum & hic nobis est, quod una alterave præ-
formæativarum præcedit. (32) Ubi & quando sche-
va quiescens sub prima radicali requiratur, analogia וי פפ ostendit. (33) Numerantur octo וי פפ, *Idem* 172.
quæ censentur Jod schevandum pensare per Dagesch
F. scilicet וי פפ statuit, וי פפ collocavit, וי פפ stravit,
וי פפ fudit, וי פפ sinxit, וי פפ accendit, וי פפ posuit & וי פפ circumvixit.
וי פפ circumvixit & quibus aliqui addunt וי פפ labora-
vit,

vit, יָסַר *erudivit*, וָעָרַב *evigilavit* & יָשַׁר *rectus fuit*.

Ast pensare censentur, non re ipsa pensant. Verborum enim citatorum pleraque nequaquam פִּי, sed פִּנְּ di-
cuntur, & omnino sunt, h. m. נָצַב / נָצַב &c. (34)

Jod Futuri Kal quandoque quiescit in Hhirek s. expli-
cito s. implicito v. g. יָחַם / יָחַם. (35) Zere ad fi-
nem conspicitur, si verbum pure Pejod fuerit, secus

si simul לָהּ aut לָהּ. (36) Pro(ו) in Hiphil non mo-
do occurrit (ו) v. g. הָיִיב; sed & characteristic

interposita, praeformativis אִתָּן, juxta Chaldzo-
rum morem, (:) accipientibus v. g. יְהוּרָה *celebra-*

bit. Ceterum Hiphil quasi imitantur octo ab N in-
choata, & vulgo, ast male פִּנְּ dicta, nimirum אָכַר

perit, אָכַר *voluit*, אָכַל *edit*, אָמַר *dixit*, אָפַר

collegit, אָפַר *dilexit*, אָחַז *apprehendit* & אָסַף

in quibus praeformativa Futuri Kal [N propter aliud
N surrepto) Hholem, & radicalis media (..) suscipi-
unt; id quod semper in prioribus quinque, non semper

in reliquis procedit v. g. יָאָסַר / יָאָסַר. (37)
Hophal speciali anomalia in Kal sequitur יָכַל *potuit*

v. g. יָכַל / יָכַל. (38) Pro Jod licet non dage-
schando verba יָדַע *fecit*, יָדַע *scivit*, יָכַח *corripuit*

& יָסַר *erudivit*, in Hithpael ׀ etiam recipiunt v. gr.

הִתְוַדַּד. (39) Imperativus apocopatus in (..) vel (-)
definit. (40) Infinitivus Apocopen & Paragogen pas-
sus per duo (..) vel (-) punctatur. #

§. V. Ver-

Pro גָּזַל *furti* גָּזַל *Evraium*, גָּזַל *Chald. plantam: hinc*
D. Gij. in Dan. p. 194. vocat radicem congenerum, & damaritanum
גָּזַל *fudit, Aralium mCh. קָזַל fixit, Syriaui pariter.*
Quil. Buxtop. Leg. Chald. Syr. p. 345.

176.

יָדַע יָדַע

PARTICULARIA.	INFINITI- VI.	IMPERA- TIVI.	FUTURA.	PRÆTERI- TA.	NOMINA.	CLASSES.
קָם (53) קָם קָם	קָם	קָם	אָקָם (52)	קָם (51)	PAAL	I.
קָם קָם קָם	הָקָם	הָקָם	אָהָקָם	הָקָם	NIPHAL (54)	
קָם קָם קָם	קָם	קָם Caret	אָקָם	קָם	PIEL (55)	II.
קָם קָם קָם	קָם	קָם Caret	אָקָם	קָם	PUAL (55)	
קָם קָם קָם	הָקָם	הָקָם	אָהָקָם	הָקָם (57)	HIPHIL (56)	III.
קָם קָם קָם	הָקָם <small>Schick Sg. 163m.</small>	הָקָם Caret	אָהָקָם	הָקָם	HOPHAL (58)	
קָם קָם קָם	הָקָם	הָקָם	אָהָקָם	הָקָם	HITHPAEL (55)	IV.

(41) Per-

Ad Num. 55. יָ א geminam. ו in Niphal distinguuntur.
Per litteram ו sequentem antepenultimæ syllabæ, ut קָקָם ו קָקָם
קָקָם Sngt. Thes. p. 216.

In 2 et 4. Coniug. hæc formas diverfa. In gemin. ו. tertia
littera ad radicem præter. in יָ formam Coniugationis tm.
Caret scriptio, ite ו rarius, hæc sæpius occurrunt. Sngt. p. 217.

In 2ta Coni. sola 3 m. fr. pab. pl. difant ab activa, relique
forma ces utrobz eadem sunt scriptioe litterar et punctoꝝ,
diverfa in significatione et caute distinguenda. Sngt. 222.

v. g. אבוש. (53) Participium præsens interdum ze-
 ratum, raro hholatum invenitur. (54) Totum Niphal
 in (י) exit. (55) In 2. & 4. Conjugatione cautè discer-
 nenda sunt geminantiâ & ען. (56) Characteristica Hip-
 hil frequenter, maximè in Imperativo, perit v. g. בִּין
 pro הִבִּין / הִיבִין / הִיבִין (57) Allegatum ver-
 bum בוש sub caractere Hiphil seligit (י) v. g. הוֹבִישׁ.
 (58) Difficillimum est, discernere in Hophal verba Ge-
 minantia, ען & פִּי. *Similem formam, distinetem formam hnt.*

Wafm. p. 167
 Dan. 9. 27

§. VI.

Circa Verba LAMED HE (59) [qvorum cynosura גָּלָה *revelavit*] notes

- I. Esse terminationem (60) in גָּלָה v. g.
 - [a] ה. (61) omnium Præteritorum v. g. גָּלָה / גָּלָה
 - [b] ה. (62) omnium Futurorum & Parti-
cipiorum (63) v. g. אֶגְלֶה / אֶגְלֶה
 - [c] ה. (64) omnium Imperativorum v. g. גָּלֵה
 - [d] וְהִגַּדְתָּ omnium Infinitivorum con-
structorum (65) v. g. גָּלוּרְתָּ

- II. ה non-scheyandum, crescente voce, vel *vocalizandum* (a) ab-

(cc) Hæc duo genera mutuos testimo. sæpè ingrediunt ut
 Bx. 209.

Anomalia generalis Holey I. הָפִיט. 2. mutat in וֹי
 V. d. 3. Hqijq. Bx. 250.

Pro verbis Lamed He Schema Præteritorum.

יָבִיב	יָבִיב	יָבִיב	יָבִיב
יָבִיב	יָבִיב	יָבִיב	יָבִיב

Schema Futurorum.

יָבִיב	יָבִיב	יָבִיב	יָבִיב
יָבִיב	יָבִיב	יָבִיב	יָבִיב

Schema Imperativorum.

יָבִיב	יָבִיב	יָבִיב
--------	--------	--------

Intriatè hæc Wafm. tradit Rey. 77. הָ non crescentia.
 R. 34. הָ crescentis, ubi et nota H' his commiserat, q̄ bona
 sunt ex Bx. in suum redigit ordinem, supralina quædam
 nota, ut ex Wafm. p. 144. cur - pub. R. 31. de
 anomalia הָ feriat aliquando mutata in וֹי.

Midi. f. 79. c. 2. [a] abjici (66) [tertiâ Præter. foem. Singul.
 I. ante 3. et 7 affirmatives PV. 103
 2. ante quocumque in fine Vajm.] exceptâ, ubi in ת (67) abit] v. g. גלו
 contra גלוה

[7. n. 15. *Script. p. 102. Vajm. 142.*] [b] mutari in י נ ו י mobiles (68), raro
 quiescentem v. g. חסיו / נכחו / נמטחו Gen. 21. 15.

III. ה Schevandum compensari per (י) (69) *Ex. 263. Summ. 100.*
 præcedente

[a] (.) in Præterito Kal v. g. גלוה

[b] (..) vel (.) (70) in reliquis Præteritis v. g.
 ובריתו Gen. 26. 4. ובריתו Gen. 26. 4.

[c] (..) in Imperativis & Futuris v. gr.
 הגליקוה

(59) Verba, quorum ה finale ^{mobile} mappikatum est, Perfectis accen-
 sentur v. g. גבה excelluit, גבהו / גבהת &c. Sic כמה
 concupivit, כמה splenduit, תמה admiratus est; & qua-
 drilaterum. התמהמה cunctatus est: Ultimam tamen
 Futuri formant in ינה v. g. ותגבהינה Ezech. 16, 50. *Ex. 236.*

Qua forma, qua f. 14. p. 122. *Ex. 236.* Cæterum verba לה cum subsequentiibus לה frequentis-
 simè permiscuntur, ac vice versâ. (60) Terminatio hîc
 perfonas non-crescentes tangit. (61) Pro ה, ex mutuo
 symbolismo sæpè est נ. (62) ה in Futuro (..) præmit-
 tens Chaldaismum olet v. g. תעשה. (63) Participia
 identidem terminantur in ה., excepto Kal Præterito,
 quod ה suum in י vertit v. gr. גלוה. (64) Unicum
 רכה

Ad num. 73. in נִפְלְאָתָהּ נִפְלְאָתָהּ in 31 mutat,
qđo aliud 71 accedit. הִיא יִצְרָתָהּ הִיא יִצְרָתָהּ

Ad num. 71. Anomalia est in X Bugst. Th. p. 226.

Ad num. 74. יִצְרָתָהּ הִיא יִצְרָתָהּ ~ prof. יִצְרָתָהּ

Ad num. 76. אֲזַי in se etbum 2p'tr imperfectu, hie p'roca
format qđ 75 hie qđo qđo 2p'tr imperfectu, qđ hie egulat
p. 63. n. s. ahira etiam יִצְרָתָהּ Deut. 28. 57. Bugst. Th. p. 240.

[c] (·) in Futuris & Imperativis v. gr.

הִיא יִצְרָתָהּ Cum? Epenth. הִיא יִצְרָתָהּ 7. 20.

III. Participiorum הִיא vel הִיא (76) v. g. ^{Wajm. 152.}

מוֹצֵאת & מוֹצֵאת pro מוֹצֵאת Bugst. p. 239. 247.

(71) Excludant è numero Quiescentium verba הִיא qvotqvot
velint, nos nunquam excludemus. Convenientia enim, מְלֵךְ q. 278. 239. 249.
quam pluribus cum הִיא vicibus agnoscunt, aut parum
affert roboris, aut verba הִיא eadem facilitate extrudenda
jubet. Interim notetur, נִצְרָתָהּ apocopari v. g. נִצְרָתָהּ / ^{Deut. 5. 15. 141. 5.}

^{Deut. 19. 18.} מְנוּ pro מְנוּ / מְנוּ. (72) Forma Infinitivi Kal pa-
thahhata locum hic nullum obtinet. Obtinet autem מְנוּ 240.
nonnunquam forma verborum הִיא v. g. מְנוּ. (73) ^{Wajm. 151.}

Qvamprimùm vox הִיא / הִיא & qđ crescit, statim (-) ana-
logicè in (·) corripitur v. g. מְנוּ. Singularisfi-

^{g. hie in 75 hie 73. 7. 20. 1. 20.}
ma sunt נִפְלְאָתָהּ & נִפְלְאָתָהּ pro נִפְלְאָתָהּ & c. (74) Ra- ^{Ex. 246. 257. 252.}

dices Zerata pro (·) accersunt (·) pristinum v. g. מְנוּ ^{Ex. 237. 238. 26. 27.}
ex מְנוּ. Rard apparet qđ ex forma מְנוּ הִיא v. g. מְנוּ ^{119. 101. 17. 246.}

(75) Huc spectat illud מְנוּ ^{Ex. 14. 23.} (76) Spe- ^{Ex. 250. Wajm. 152.}
cialissimum est מְנוּ pro מְנוּ Ecclef. 10. 15. ^{Ex. 239.}

§. VIII.

Verba DUPLICITER IMPERFECTA ^{Ex. 236. Composita dicitur 243.}

(77) utramq; observant analogiam (78) v. g. ^{Wajm. p. 168.}

יִצְרָתָהּ ex בָּתָּהּ / יִצְרָתָהּ ex הִיא / נִכְהָהּ ex הִיא

(77) Du

(77) Dupliciter imperfecta semper habent ultimam ה aut נ & primam vel נ, י aut נ; vel mediam ן. Hinc כרה /

p. 91. b. לרה / כרה imitantur verba לה, non Geminantia Ajin. (78) Utraque analogia in tantum attenditur, in quantum, ut attendatur, permittitur.

CAPUT VII.

De

PARTICULIS.

§. I.

PARTICULÆ (1) absolvunt Voces Indeclinabiles, suntq; vel Separatae, usu discendæ (2); vel Inseparabiles (3), nominibus mnemonicis וכלב משה comprehensæ.

(1) Quoniam Ebraei Casibus, Coniunctivò, Opativò &c. destituntur, hinc nomine Particularum venire omnia sic dicta Adverbia, Præpositiones, Interjectiones, Coniunctiones &c. suprâ c. 2. §. 4. n. 9. p. 26. commemoravimus. (2) Recensere Particulas separatas munus est non Grammatici, sed Lexicographi. (3) Ad inseparabiles Particulas non incommodè trahuntur expletivæ וי / פי / נו

v. g. ברי in כפי juxta, לכו ad &c. Caterùm licet Particularum separabilium significatus ex Lexicis atque usu itidem discendus sit, imprimis cum integræ sapius hæq; gravissimæ Philologico-Theologicæ controversiæ ex his decidentur; eum nihilominus ob frequentissimam usurpationem, sic breviter adumbratam damus: A, item De, Ex, Fra, Pro, Præter, Ante, &c. וּלְ, Quod, Quia, Quando &c. אַן, Num, Nonne, Itane &c.

1 com-

Glaf. Phil: 852
De תי Id. 843. de G' 846.

Opativum Ebraei offerunt interrogativæ פֶּה. י. פֶּה. י.

פֶּה. י.
Per Imperativum פֶּה. י. c.
Per Imper. פֶּה. י. c.
Vide Regis. in p. 100. ut.

Ad num. 1. comissa et Elliptica locutio est, hinc o opus est divisione in a-n-i-b-i-t-u-m orationis partium, q uno nomine לֹאן וְלֹאן hinc exprimi p more possunt: sublato p̄b̄ro et ratione divisionis, exstat ipsa divisio.

Inseparabilis est, q cum aliis componi debet, ut certa ipsi constat scio Glaf. p. 842. [וְ] inseparabiles s̄ a p̄b̄ro epiq; Futuro, ad cuius solum statim quid et particulariter, non q̄rat̄ ab oī parte oracōis, ut reliquæ. Rectè ergo unice x̄p̄ta cum particul. non confundunt̄.

Ad num. 2. q̄a scio vocabulor̄ ad Lexica, personar̄ ad Grammaticam spectat. Rarè sc̄or̄ verò habent̄, s̄ d̄v̄er̄. s̄ia. Encliticas, admirandi, et ita de reliq; s̄. s̄ubdivisiōib; juxta sc̄or̄ib; Quod fundat̄ in rei nat̄a juxta forma v̄r̄na, ò spectat ad Grammaticam, q non res tractat, q̄ notōn̄os d̄v̄er̄.

Ad num. 3. Conf. scripta ad p. 4. ex Babilii, Rabbinor̄ q̄ m̄ent̄, ut, q̄bi d̄v̄er̄i p̄ta et ap̄z̄ minim̄q; sint̄ utiq; ò est. Præter. s. 18. ita s̄r̄uip̄ta nullq; scripto, Præter. p. 103. Quid.

Ad num. 3. Si q̄s̄io Philologica decider̄ ex p̄b̄ro sc̄or̄, q̄ ante nota, infinitivum e partes sc̄or̄ negatio, non et privacōem rei exprimit, Gen. 40. 19. v. Glaf. p. 85. Et p. 854. docet beneficio sc̄or̄i D̄v̄er̄i atq; q̄a, hanc locos Def. 19. 47. et Jud. 8. 1. Sc̄or̄i D̄v̄er̄i q̄ Glaf. p. 868. de Elliptic. 2. Exod. 6. 3. Glaf. p. 868. de q̄ quod non nota Genitivum Glaf. Phil. p. 868. Nec Dati, vi eleganter Gen. 44. 20. Glaf. ibid. Quæstio singla ex 1 soluit̄ Glaf. p. 876. Misp. Phil. Job. 1. 2. p. 11. q̄s̄. Si elegans Elliptic. 1 p. 173. 3. Glaf. p. 879. de 1 disjunctivis m̄p̄oto Josephi Glaf. p. 875.

De תי וְלֹאן וְלֹאן exclamatio s̄. vocatio Glaf. 844.
א תי וְלֹאן וְלֹאן interrogatio, id.

Ad num. 5. interdu[m] omittit. Glafs. Phil. 748. Datur
Cohel. p. 338

Beth Veritatis

Notant sic, quodm, vocat הַיְוָה וְהַיְוָה
s. comparandi. Glafs. Phil. p. 377.

Ad num. 6. Prostheticum sigillatim dicitur hoc s. foride
(Cyratim) sepe nomen, q. dicitur a hteris heemantia. cum s.
perpetuo his vocibus adherat, ut heemantia.

Ad num. 7. Sic in. Quis dicitur verbus, s. d. a. 7. m. i.
p. 374. Minchio dicitur הַיְוָה וְהַיְוָה

Ad num. 7. de הַיְוָה וְהַיְוָה et כְּלִי ב. 481. 556.
De Beth Vahis, i.e. Subjecti in quo, et Beth hater causa
adjuvantis, i.e. instrumentalis conspice q. Glafs. Phil. 859. 886.
הַיְוָה וְהַיְוָה et. Adhepomis Bug. l.c.

Et, item Sed, Autem, Tamen, Quamvis, Propterea, Præterea, Quum, Quantum, Sic, Nempe &c. Sicut, item Tam, Quam, Cum, Tum, Postquam, Secundum, Juxta, Circiter &c. Ad, item Super, Contra, Erga, Inter, Apud &c. In, item Cum, Per, Propter &c.

§. II.

Harum quatuor posteriores [ו(4), כ(5), ל(6), ז(7)] præfiguntur cum

[a] (:) ordinariè v. g. וְרַבִּי / רַבִּי

[b] (-) ante Tonum (8) v. g. לְמִים

(4) ו, quod ab initio Librorum, Capitum & Sententiarum alit. quando videtur πλεονάζει, omnes vocales, exceptis (ו), hhatoph & Kibbuz, ex observatione Eliana tolerare potest. Unde sub ו in וְרַבִּי &c. est (-). (5) כ in significatione similitudinis interdum iteratur, v. gr. כְּקַטוֹן כְּגֹדֹל כְּרֹדֶף כְּרֹדֶף כְּרֹדֶף, uti parvum, ita magnum. (6) ל in tribus, scilicet לְמִים / לְמִים / לְמִים prostheticum dici sivevit. (7) ז loeum & subjectum in quo, ut & tempus atque qualitatem quamcunque infert. (8) Tonum hęc monstrant voces monosyllabæ & bisyllabæ penacutæ v. g. לְמִים / לְמִים

§. III.

Solum ו præter hæc schurekatur ante Labiales (9) & schevatas non-gutturales (10) v. g.

וְרַבִּי / וְרַבִּי contra וְרַבִּי

M

(9) ו an-

(9) י ante simile in sacris cum (ר) non reperitur, ante reli-
 quas verò Labiales vocum aut monosyllabarum, aut
 disyllabarum Mitel & ad (ר) & ad (י) suscipiendum
 aptum est v. gr. וְיָמָר & וְיָמָר. (10) A schevatis
 literis (quarum scheva quiescens esse debet) excipitur
 Jod, itemq; ה ac ו verborum הַיָּרֵחַ & הַיָּרֵחַ v. gr.
 הַיָּרֵחַ / הַיָּרֵחַ

§. IV.

Idem י, quoties Conversivum (11) fit,
 schevatur in Præteritis, & pathahhatur in Fu-
 turis cum Dagesch, efficiens eò casu sæpius
 (12)

[a] Toni ablationem (13) in verbis conso-
 nâ mobili (14) finitis v. g. וְיָשָׁב ¹⁴²

[b] Apocopen (15) in הָהָ v. g. וְיָשָׁב

[c] Metathesin vocalium in הַיָּהָ & הַיָּהָ (16)
 v. gr. וְיָהָה

(11) Præter copulandi usum, mutat cum insigni elegantia si-
 gnificationem Præteriti in Futuri, si quidem Futurum
 & hujus in Præteriti, si Præteritum aut nihil præcesse-
 rit. (12) Situm penes unumquemque est, vel in
 tonum, ubi potest, ob conversivum י, reducere, an mi-
 nus. (13) י ad præformativam Futuri & positum to-
 num non retrahit v. g. וְיָהָה. Cæterum vitiositatis
 arguendum, quod quædam Bibliorum exemplaria, in
 ple-

Gloss. Phil. 8-73.

Ad num. 9. Adrog regula hæc specialis §. 3. non derogat
 aut tollit general. §. 7. p. 89.

Ad num. 11. (9) Futurum aut Futuro & positione longæ,
 tunc i. Infinitivus v. d. m., 13. Westm. Eb. p. 86.

aut in i. & i. p. m. accentu ex penultima transferat ad ubi,
 nam וְיָמָר Veamatha Huz. Th. p. 583.

Vau v. d. m. copulat, v. d. m. convertit solum Gloss. p. 873.

Ad num. 12. Præter in genesi metrica f. y. p. a. c. a., non analysi
 Biblica.

Exemplaria Biblior. Remensium in 4to. Edit. Ampelod. cu. Rashi
 in 4to. c. 11. 12. 16. 18. 19. 20. et Clodii.

Eccly. 3. 18. c. 2. 22.

scens raro (-), bis (:), & semel duntaxat (˘) sub-
legat. 3nd. 6. 17.

§. VI.

Priorum posterior (ה) communiùs hha-
trophathahatur (19) v.g. הָדָבָר בְּרָאשׁוֹתָי

Gej. in Dan. p. 109.

(19) הָ ante Gutturalem imprimis kamezatam segolatur
ante non kamezatam nudè pathahatur, imò ante
serviles; פֶּלֶבַע & alibi pathahatum simul dagešcha-
tur v.g. הַחֲתָנָה / הַחֲתָנִי. Ergo dicitur הָ, dum cum הָ
in punctuoe, nunquam fuit: onaa הָ הָ הָ illud
p. 29 p. 29 demonstr. est, at h. est particula. B. 536. mat. sic פֶּלֶבַע
(eghena) eadem est cum articulo הָ, n. p. 29 dicitur.

PARS

PARS

Nota Regimen non tm in Substantiis factum
in Apositiva, verum in Infinita, particulas respicit,
sicut sequentia ostendunt exempla.

בְּיָד אֱלֹהִים Bonus d. E. Ambo Substantiva

וְכֹחַ חָכְמָה Cor sapientis. Subst. primū: Adjut. 2dum.

בְּיָד חָכְמָה Sapiens cordis } Contra.

גְּדוֹלַת הַיְצִיָּה magnus consilii

אוֹהֲבֵי טוֹב Amantes boni } Particip. I.

רוֹאֵי הַשָּׁמַיִם Videntes solo

תֹּד בְּרָא אֱלֹהִים Create d. E. Infinit.

יוֹם בְּרָא אֱלֹהִים dies t. Create d. E. Infinit.
quod simul regit & regitur.

מַשְׁפִּימֵי קוֹמַת Matufantes t. Surgere, h. e.
qui cito solent surgere.

מַשְׁפִּימֵי בְּבִקְרַת Matufantes t. Manē. Præp.
in Genit. & Particip. in Regimine.

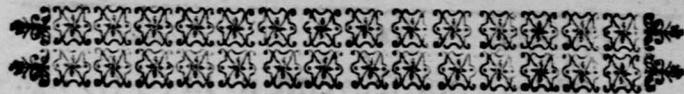
לְפָנֵי יְהוָה Ante d. E. Præp. in Regim. ex
ante, sic ex בְּיָד inty. sic בְּיָד inter.

צַדִּיק וְצַדִּיקָה h. e. tempus indeclinat.
hic ergo Præp. regit et regitur.

מַכַּת בְּרָבִי מִרְחַק Plaga t. non desinens, h. e.
plaga, que non desinit. Adp. NON regit.

אֵין חָכְמָה Non sapientia; hic contra NON regit.

Est n. in statu absoluto חָכְמָה, quod in statu re-
gimini ut חָכְמָה mutat paratib. & Chuzek in
Hese. Hic ex Benal. de Spiritu S. p. 38.

PARS POSTERIOR

De

SYNTAXI

CAPUT I.

De

SYNTAXI NOMINUM.

§. I.

Oces conjunguntur (1) more utpluri-
mum Latino sive Græco, exceptis, quæ
sequuntur (2), excipiendis.

(1) Disting. inter necessariam Lingvæ S. וְצַדִּיקָה; & ejusdem
וְצַדִּיקָה. Hanc idiotismorum scriptores expendunt;
illam nos servetamur. (2) Quæ hic non sequuntur,
vel tanquam nota supponimus; vel tanquam minùs
necessaria omittimus.

§. II.

Substantivum (3) Substantivo junctum
(4) parit REGIMEN (5), mutando (6) in

I. Ultima

[a] (·), non sequente נ, in (-) (7) v. gr. בְּ 385.
צָבָא כֹּחֵם גִּוְרִל

[b] (·) idem in nominibus נָב / נָח & id. 387.
וְהָא in (-) (8) subsequente (·) v. g.
נָבִי

[c] (·), maxime (9) præcedente (·) in 388.
וְהָא in (-) (9) v. g. עֶרְתָּ עֶרְתָּ clavis וְהָא in (-) (9) v. g. עֶרְתָּ עֶרְתָּ

[d] (·) ante ה (10) in (·) (11) v. g. מִקְוֵה מִקְוֵה Gen. 1.10. וְהָא in (-) (11) v. g. מִקְוֵה מִקְוֵה

[e] הæc in ה (12) v. g. עֶצֶת עֶצֶת

[f] (·) in (·) (13) & י in (·) (14) v. g. מַלְכֵי / רַגְלֵי / יָם / יָם

II. Penultima

[a] (·) in (·) (14) v. g. רִבֵּר רִבֵּר

[b] (·) ante (·) itidem in (·) v. g. לִבֵּב לִבֵּב

III. Ultima & Penultima simul

[a] (·) cum prævio (-) in (·) v. g. בֵּית בֵּית

[b] (·) sub ו (15), præcedente (·) in (·) v. g. p. 382. c.

[c] ה

De Ellipti Substantivi modo prioris, modo posterioris, de End
lage item absoluti & constructi et contra, consule Brugt. Th.
p. 4. integr. p. 374. Wafm. Eb. p. 284.

Ad num. 9. Exemplum וְהָא peregrinum, ad se prout fyll.
pertinet in 5. a fine. עֶרְתָּ עֶרְתָּ & עֶרְתָּ עֶרְתָּ ultimum et penult.
conjunctionem præcedunt, à Brugt. Th. p. 388.

Ad n. II. In pluralibus hæc penultima
similis præcedit in Substantivis, ut רַגְלֵי רַגְלֵי. Tamen
in סֵפֶר פְּנִינִים, & Brugt. Th. p. 388.

לְמַעַן לְמַעַן
Vantius

que cum æquibant, am.
p. 389

Nomen absolutum sepe & constructo parit Brug. Prof.
p. 377.

Et Constructum & absolute, Brug. Prof. p. 379.

Ad num. 3. Conf. Dan. 4. 14 (14)

Substantivum adjectivo cardinali junctum parit etiam Regi.
men. Gej. in Dan. p. 14.

Ad num. 6. Fructus, acies, cuius sint casus constructus docet. Ita
et hic, ubi sunt diversa punctatio, sensus tu magis contracto offeren-
dunt regimen.

Ad num. 8. 7. 7. 1. Reg. 4. 5

Ad num. 12. קנה יו. 6. מק קט Dan. 1. vide Wapm. Ebr. p. 220.

Ad num. 14. Rationem p. 73. n. 58. p. 37. n. 4.

[c] ה... & ה... nominum מ vel ה initia-
li auctorum (16) in ת... v. g. ממשלה /
תוכחה

- Id. 362. 363. (3) Substantivum se ipsum vel aliud eiusdem notionis re-
gens auxilin indicat v. g. הַבְּלִי שׁוּא *vanitates vani-
tatis*. (4) Rectio Substantivorum frequenter per
plures voces seriatim extenditur v. g. יְמֵי שְׁנֵי
יָמֵי אֲבָרָהָם *illi sunt dies annorum vite Abrahami.* Deinde posteriori substantivo sæpius præfiguntur par-
ticulæ tam separata: לְ / תַּ / עַל; quam insepa-
rata כֹּל. (5) Regimen & status constructus re-
trocurrunt. (6) Subindè vox in Regimine ponenda
omnem mutationem respuit, sensu, adinstar Latino-
rum *Fructus, Ensis, Acies*, utramque faciente paginam.
Id. 364. (7) Duæ dictiones הַלֵּב & הַכֵּל pro (-) ἀνομάτως
substituunt v. g. הַכֵּל הַלֵּב. (8) Hateph-
pathahatio horum nominum fit ad confusionem,
cum forma suffixorum evitandam. (9) In vocibus
מֶרְבֵּץ / מִזְבֵּחַ / מַהֲרֵךְ & c. (...), absente licet (-),
pathahatur. (10) Tè פֶּה constructè facit פִּי / שִׁי
constr. שִׁי. (11) Rarisimè (...) immutatum relinqui-
tur. (12) ה in ת mutatum (-) præcedens frequen-
ter retinet. (13) Numeralia שְׁנַיִם & שְׁתַּיִם com-
positionem cum עֶשֶׂר & עֶשְׂרִים ingredientia,
abijciendum, factò tamen regimine, nonnunquam
retinent v. g. עֶשֶׂר שָׁנִים *duodecim*. (14) Aliquàm
multa ex Defectivis & Quiescentibus nata (-) penul-
timum

p. 46. n. 21

Gen. 25. 7. 8. 47. 9.

Id. 365.

Id. 367.

Id. 311.

p. 25. n. 47.

שִׁי מֶרְבֵּץ / מִזְבֵּחַ / מַהֲרֵךְ
Sicutum dominantium, Ebr. 14. 5.

Gen. 17. 20.

Ebr. 3. 9. קִרְבַּת

-12 (02)

תמימין timum retinent. Quorum & spectant אכרי / מרשים / תושבים / מרשים &c. (15) Vox עול constructa occurrit עול. (16) Eandem mutationem subeunt quædam nuda v. g. עטרר; nisi peculiarem quis formam hisce nominibus acerbere velit.

§. III.

In eadem positionis parte, Mas. 277.

Substantivum (17) Adjectivo junctum (18) [nisi subintelligatur Est aut Sunt] præcedit (19) v. gr. רע איש Vir impius, contra רע איש impius (est) vir. פ. 72. 10.

(17) Substantiva imitantur Pronomina & Participia v. gr. ההם in diebus illis. (18) Tantum abest, ut dictiones רב & רב pro Adjectivis, ut potius pro Substantivis habeamus. (19) Ratio videtur esse, quod תו ה prius sit תו ה, Subjectum prius Adjectivo. Cæterum contrariò Germani delectantur, dicentes v. g. Unser Vater / non Vater Unser &c.

§. IV.

Numeralia à duobus ad decem (20) regunt numeratum in Plurali, cætera ferè (21) in Singulati v. g. חמש שנים quinque anni, חמשים שנה quinquaginta anni.

(20) Si-

Gej. in Dan: 172.

9/31. Ps. 391.

Vater videtur. Non loquitur specialim et iniquitate de Luthori ditione, Math. 6. 9. sed generalim de eo quod alii Luc. 11. 2. etc. 8. Luthori et auctoritate Germanicè prædicant obferunt. Oratio dicitur quoad hæc dicitur ad genus lingue Germanicæ, sed in eorum mentis religiose conversus est. Tutor absolute loquitur, Verbis ea respectu commendat ab an. rigore Græca & Latina, à Gallico, quem statim imprimis fiducia. P. Gieson. def. Lit. Luth. p. 195. & Brog. 1716. E. 1716. p. 6. Humm. in Cat. p. 241. Resp. dicit, q. cor intelligit, resp. nostri, si Luthori dicit.

Ad §. III. Adjectiva, quæ Substantivorum nomina induunt, præcedunt, ut פסיר, פסיר, פסיר, פסיר. Rabinos פסיר פסיר Brog. Theol. 335.

Ad §. IV. Numeralia Cardinalia intelligit, Smol. p. 134. non ullam aliam numerationis speciem, quam videt ap. Gieson. Gram. p. 145.

Alio judicandum est de adjectivis in regimine, Brog. Theol. 370. qualitatem aut modum rei exprimentibus, Mas. Ebr. p. 288. Scola. Suppletivo, Sej. in Brog. p. 1897.

Keli p. Enallagen p. Ordinal. ponant, ut 2. Par. 29. 17. Brog. Theol. p. 352. 351. Non videtur alia, unde E. 8. 1. de quibus p. 93. 111. Gieson. Gram. p. 277.

Numeri illi sunt ordinarii, transcendentes, sed accidentales.

Numeri numerarii sunt abstracti, absoluti, singulares est quo numero. Tamen sunt numeri à rebus abstractis, ut 2. 3. 4. Plurimè autem.

Numeri sunt masculini, passivi sunt. Sicut est in rebus quas numeramus, ut ipsa res numerata, ut 2. angeli.

Ad num. 18. q. d. affirmat suffraganeum, quod d. faciunt Adjectiva.

De 27 res ferè patet.

Ad num. 21. Forè, non semper, sic 117. cum singulari est Judic. vi. 2.

(cum Plurali, 2. Sam. 24, 3.

Numerabiles in utroque numero conjunctis, substantivum convenit numero minori, i. e. singulari, E. 7. 5. 1. Sam. 22. 18. 1. Par. 7. 5. Brog. Theol. p. 343.

Gen. in Can. p. 180. Glafs. Phil. 511.

- (1) Cum Pronomina personalia antecedunt, ellipsis verbi substantivi concipienda est v. gr. **וְהָיָה תוֹלְדוֹתָא** *ha*
(*sunt*) *generations.* Gen. 63.

§. II.

Glafs. Phil. 509. Demonstrativi (2) repetitio (3) distributionem notat v. g. **וְהָיָה קְרָא וְהָיָה קְרָא** *clamabat alter ad alterum.* Ex. 4. 5. 3.

Glafs. p. 510. (2) Demonstrativum Dativi casus frequenter cum emphasi *πλεονάζει.* (3) Demonstrativum modò explicite, idq; communiùs, modò implicitè repetitur. *Ex. 4. 7. 12. 13.*

§. III.

Relativum (4) **אֲשֶׁר** (5) casu obliquo effe-
rendum notas hujus Particulis (6) communi-
cat v. g. **אֲשֶׁר עָלָיו** ad quem. *Ex. p. 410. 510. 511.*

Glafs. Ph. 527. (4) Duplicis relativi positio etiam in usu est. (5) **אֲשֶׁר** cum particula antecedens suum, sed subintelligendum, non raro includit. (6) Particulae, fere perpetuo post se pleonasmum affixi, trahunt. *Ex. 12. 17. 18.*

§. IV.

Interrogativa (7) in constructione praecedentia in recto; sequentia, in obliquo casu significant v. gr. **מִי אַתָּה בְּנֵי לְמִי** *quis tu, fili mi? contra*

Regnum & possessivum sepe coniungunt, quod Graecis
Genes. p. 150.

Ad § I. c. 3. Persona in nomine primario indifferens,
in Latino fauili et Latinitate obseruari possunt.

Personae Ecclaeie crebra Brug. Th. 413. 415. Glafs. Phil.
p. 666. f. 77.

Duo vel plures personae eiusdem dicitur, ye.
spondit Verbum plurale Masf. Brug. Th. p. 426.

Nomen illud non domini Brug. Th. 341. 422. 433.
וישאלוהו ויבשרוהו

לפניך למה ולמי אתה ומה ומה *cuius es, Et cuius sunt*
ista ante te? Gen. 32. 17. Sa I. Sam. 25. 10. 1. s. 8. s. 3. Ruth. 2. 6. Gen. 24. 23.

1. Sam. 17. 68. c. 12. 3.

(7) Interrogativa jam limitatò, jam illimitatò, præter or-
dinariam quærendi vim, negant. Glafs. Phil. p. 1448.

CAPUT III.

De

SYNTAXI VERBI.

§. I.

Verbum ^{finium} Nomini respondet genere (1) & ^{Bx. 421}
Numero (2) v. gr. אשה אמרה *dixit mu-*
lier. Gen. 20. 5.

1. Sam. 26. 27. Jud. 21. 21. 2. 21. 2. 21. 4. 10. E. 5. 7. 8. 2. 27. Ez. 33. 26. Dut. 5. 27. Per Synthesin
(1) Interdum masculinum jungitur feminino, laudis & ex-
cellentiæ; & contra Femininum masculino, ignomi-
niæ causâ. (2) Cum verbum discrepat numero, distri-
butio notatur. וישאלוהו ויבשרוהו Gen. 41. 11. Bx. 424. 499.

§. II.

Præsens (3) communiter beneficiò Parti-
cipii & Pronominis personalis; Conjuncti-
vus beneficiò Futuri; Optativus beneficiò
Particularum לו & מי circumscribitur v. gr.
ויבשרוהו *visito*, מי יבשרוהו *utinam visitet!*

N 2

(3) Ad

(3) Ad Actum continuum indicandum venit pro Præsenti vel Præteritum vel Futurum.

§. III.

Verbum finitum regit alterum in Infinitivo (4), mediante Lamed (5) v. g. לֹא אוֹכֵל לֶקוּם *non possum surgere.* Gen. 31. 35.

Glas. P. 643 664.

Bx. 496.

Deut. 1. 6. 2. Sam. 7. 29. 2. Reg. 6. 23. Est. 8. 6. (4) Infinitivus quandoque resolvitur in Præteritum, Futurum vel Participium v. g. וַיִּטַּע וַיַּחַל *inceptit plantare.* Gen. 9. 20. (5) Lamed frequentissimè negligitur.

Variung in Gen. p. 173.

§. IV.

Infinitivus proprio suo finito præpositus intendit, postpositus continuat (6) v. gr. הִלַּךְ הַלַּכְתָּ *citissimè ivisti,* הִלַּךְ הַלַּכְתָּ *indefinenter ivisti.* Gen. 2. 16. 27. 21. 19. et Gen. 4. 7. 1. Sam. 17. 41.

(6) Si locutio affirmativa est, efficacius affirmat; si negativa, vehementius negat. Negatio verò tum vel prævel interponitur. Vid. Welleri Spicil. Disp. 1. 9. 1.

Glas. P. 226 644.

Glas. P. 643 664.

§. V.

In rebus certò eventuris subindè ponitur (7) Præteritum pro Futuro; in contingentibus autem modò Præteritum, modò Futurum pro Præ-

Ad §. III. finitum præponit ad infinitivum: et infinitivum non in tempore præterito finitum simul convertitur in infinitivum. Glas. Phil. p. 626.

ad num. 6. innot: diversi verbi infinitivi in supradictis Gen. 5. 27. Glas. P. p. 629.

Infinitivum & Præteritum Glas. Phil. p. 653.

Futurum & Imperativum Glas. P. p. 655.

CAPUT IV.

SYNTAXI PARTICULARUM.

§. I.

Particulæ nullos casus (1) regunt v. g. על super lectum pro על אתה גא

(1) Patet hinc, cur Præpositiones vocentur Particulæ.

§. II.

Particulæ לא & אין (2) voci לא additæ universalem negationem efficiunt (3) v. gr. לא מלאכתו כל העשה non facies quicquam.

(2) Idem nonnunquam imitatur בלתי. (3) Analogicè huc referuntur negativæ voculis ער additæ v. gr. ער מאר ne derelinquas me, ער מאר nequaquam.

§. III.

לא (4) omnibus temporibus, Imperati- vò exceptò; אין (5) Participio tantum; &

Bx. 153. Semer

Glass. P. 722. Gej. in Dan. 122. in Prov. p. 164. Particulæ לא & אין (2) voci לא additæ Bx. 540.

Glass. 1.1. 723.

Glass. P. 722. Glass. Ph. 719.

ad num. I. Præpositiones hæc particulari (אם אף) officium administrant et locum occupant: & merito particule vocantur אף אף dictiones, se. Aise, neg. variables accidentibus glagionis Brug. Th. 325. Quicquid officium, idem et nomen gerit. Quicquid nullum casum regit est particula, si nomen, si Verbum excludunt. (Apost. frat. d. hony p. 38. n. 12. p. 44. n. 45. v. ante neg. Accusativum cum אף seu אלה. hony cum אף in hæc occurrunt, ut particula, præpositio, præpositio, præpositio apt. Sed ubi præpositiones præteritæ sunt, præteritæ casum abfunt. Kisi præpositio sit v. gr. אף אף. Brug. P. 577. ubi אף אף. Ibid. Compositio regit אף אף casum, sed mediante אף in quo vis regendi casum inest, v. gr. Gen. 12. Propria virtute non regit Accusativum. Et particule hæc præpositio illigunt, q. præteritæ Latines, la. hæc regere possunt, hæc a. d. diversum abfervant, p. 93. n. 1. Et præpositiones q. alia omnibus particulis ubi habetis, p. 93. n. 1.

Adverbia negandi sunt septem Glass. Ph. 719. Brug. P. 543.

ad num. 2. sive præ- sive post-posita

Part. excepta (Impatiy) dicitur sub Intro. ecce. p. 120. (tempora oia) q. Impatiy & Futuri I. v. h. currunt, p. 63. n. 9. & quod futurum (et) a Futuro 2. facit differat primum Futuri I. & 2. sæpe confundunt.

& Futuro solùm; בְּלִי / בְּלִי (7) Præ-^{Ph. 721/4}
terito & Futuro jungitur v. gr. לֹא שָׁעַר *non*
aspexit, אֵין נֶתַן *palea nulla est data*, אַל
ne timeas.

- (4) לֹא Participiis & Nominibus Pronomine demonstra-^{Glas. P. 722}
tivo gaudentibus appositum, de certo aliquo & in-
dividuo negat. (5) אֵין negat generaliter de tota ^{Glas. P. 719}
aliqua & certâ specie. (6) אַל deprecantis vel ^{Gl. 721}
dehortantis, rarò negantis est. (7) בְּלִי ab initio
subinde לֹא adsciscit, Infinitivo tùm cumprimis se-^{Gl. 722}
quente. ^{Minich. liter. ad.}

§. IV.

Negatio contrarii (8) vehementissimè af-^{P. 147}

firmat v. g. לֹא טוֹב *via pessima*. ^{in 4 Vis et 40 by Glas. 724. 583.}

- (8) Particulæ negativæ habent sæpiùs vim *seghatuv* v. gr. לֹא עוֹ
infirmus. ^{P. 539.}

§. V.

Particulæ inseparabiles בְּכֵל (9) Infini-
tivis præfixæ gerundia (10) constituunt.

- (9) Eædem particulæ non modò sæpè abundant; sed etiam ^{de sequent}
adjectiones syllabicas מוֹ / פִּי / רִי assumunt v. gr. ^{P. 566, 569, 574.}
מִכְמוֹ / מִרִי / מִפִּי. (10) Gerundium in DO ^{Id. 561.}
format כֹּכ & מִ, in DUM & DI לִ. ^{Sequent.}

§. VI. In-

S. VI.

Interrogatio sine negatione negat, cum negatione affirmat (u) v. g. החפץ החפץ *an volo* ^{עז 18. 23.} *lens volo*, i. e. nolo. הלא *annon peccavi?* i. e. ^{1 Par. 21. 17.} omninò peccavi.

(ii) Interrogatio quandoque, sensu manente, abest v. gr.

האנן *num tu es filius meus?* ^{Gen. 27. 24.}

דנא

האנן *num tu es filius meus?* ^{Gen. 27. 24.}

ERRATA benevolè sic corrigantur.

Pag. 7. lin. 21. עיר lege עיר p. 9. l. 7. à fin. lege pariter. p. 11. l. 7. pro g pone h. p. 19. lin. penult. duplici ultimo loco deleatur. p. 30. l. 4. à fine lege החשך p. 31. l. ult. pro c pone a. p. 36. l. 19. lege bhateph-kamezhhatuphatas. p. 40. l. pen. adde עב, & loco יתר lege יתר. p. 47. l. 8. pro מוהי lege הוהי l. 11. lege אהוהי. p. 50. l. 10. lege Casum. p. 55. l. 7. lege ad hæc. p. 56. l. antep. lege כן p. 57. l. 4. à fine lege Personarum. lin. antep. lege tertiam. p. 58. l. 4. lege פקרתה l. 17. lege פקרתיהוהו p. 59. l. 15. lege פקר p. 61. l. antep. lege מצריסח p. 62. l. 1. adde p. 45. l. 20. lege S. 4. ostensum est p. 25. p. 66. l. 22. lege formale. l. 23. lege tondent. l. penult. lege substituens. p. 70. l. 2. prateritorum 2. M. sing. ponatur ה & 1. C. plural. נו p. 76. l. 4. lege תנדה l. 21. conquirere. p. 77. Infim. hoph. l. pen. הוסב. p. 78. l. 10. postponenda. p. 86. l. 7. lege Gen. 3. 16. c. 22, 17. p. 88. l. 7. à fine lege inseparabilem.

8: (o): 80